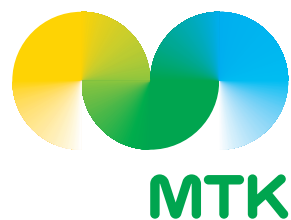

20

VUOSIKERTOMUS

20

Puheenjohtajan katsaus	1	Koulutus-, tutkimus- ja tiedepolitiikka	34
Maatalous	4	Valiokunnat ja verkostot	34
Maatalous ja ruokapolitiikka	4		
Sektorikohtaiset kuulumiset	12	Maaseutunuoret	35
Valiokunnat ja verkostot	15	Valiokunnat ja verkostot	36
Metsätalous	20	Viestintä	37
Kotimaan metsä- ja ympäristöpolitiikka	20	MTK Brysselissä ja kansainvälinen yhteistyö	40
EU-tason metsäpolitiikka	21	Brysselin toimisto 2020	40
Maakuntaedunvalvonta	22	Aktiivinen vaikuttaminen kansalivälisten järjestöjen kautta	40
Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet	22	Kaupapolitiikka	45
Ympäristö ja maankäyttö	24	Organisaatio ja jäsenistö	47
Omaisuuksien suojan ympäristöperusoikeuden tasapaino	24	MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta	48
Kokonaiskestävyys perustana	24	Valtuuskunta	48
Kiertotalous	24	Johtokunta	51
Suomen ilmastolaki	24	Johtoryhmä	52
Maatalouden ilmasto-ohjelma	25	Metsävaltuuskunta ja metsäjohtokunta	52
Vesiasiat	25	MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset	52
Hiilimarkkinat	25	Henkilöstökertomus	53
Biokaasu ja muut energiaratkaisut	25	Tietohallinto	54
Ympäristöluotain-kysely	26	Taloustietoja	55
Ympäristö ja maankäyttövaliokunta	26	MTK Säätiö	60
Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyys	27	MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt	64
Muu keskeinen toiminta	27	Pellervo-instituutti Oy	64
Valiokunnat ja verkostot	29	Arviointikeskus	65
Veropolitiikka	30	Viestilehdet	68
Sosiaalipolitiikka	32	MTK Hankinnat	71
Järjestötyö ja järjestön kehittäminen	33	MTK:n antamia lausuntoja	72
Järjestöuudistus	33		
Järjestön koulutusstrategia	34		
Valiokunnat ja verkostot	34		

PUHEENJOHTAJANKATSAUS

Tulevaisuus kasvaa maalla

Näkymätön vihollinen, Kiinasta liikkeelle lähtenyt koronavirus pisti maailman polvilleen. Suomen ensimmäinen koronatapaus todettiin 29.1.2020 kiinalaisella matkailijalla. Tautitilanne paheni ja maaliskuussa Suomi siirtyi poikkeusoloihin. Ihmisten liikkumista, kokoontumista sekä yritysten toimintaa rajoitettiin.

Tilanne helpotti kesäkuukausina, mutta paheni jälleen vuoden lopulla ja Suomenkin osalta päädyttiin tartuntataudin toiseen aaltoon.

Maailmanlaajuinen pandemia on kylvänänyt tuhoa kaikkialla. Inhimillisen kärsimyksen ohessa taloudet ovat kääntyneet jyrkkään taantumaan. Talouden romahdusta estettiin historiallisen suorilla elvytyspaketeilla.

Poikkeusolot toivat monia uusia haasteita MTK:n toimintaan. Huomio kiinnitettiin jäsenten ja henkilöstön terveyden turvaamiseen sekä lähestyvien kylvötöiden varmistamiseen. Varautumista pahimman varalle terästettiin. Ruoka-alan yhteistyö ja huippuunsa hiottu bioturvallisuus osoittivat voimansa: pyörät pidettiin pyörimässä. Valtiovalta toteutti monet vaatimuksemme, joilla varauduttiin häiriötilanteisiin kotimaisissa ja

kansainvälisissä toimitusketjuissa. Kylvöt tehtiin ja sato saatiin korjattua.

Maatalouden kausityövoiman saatavuuden varmistaminen oli mittava ponnistus, jossa MTK:n rooli oli keskeinen. Koronan runtelemien yritysten pelastamiseksi laadittiin tukipaketteja, joiden osalta maatalouden ohessa harjoitettava yritystoiminta jäi aluksi tyhjän päälle. Tilannetta saatiin korjattua syksyyn mennessä, ja tähänkin tarvittiin jämäkkää MTK-vaikuttamista. Monet matkailu- ja ravintolapalveluita sekä suoramyyntiä harjoittavat tilat olivat menettäneet markkinansa. Turkistilojen kriisi oli kärjistynyt kestävämmäksi.

Metsäala selvisi erikoisesta vuodesta lähes moitteettomasti. Puu liikkui ja metsänhoitotöitä tehtiin normaaliin tahtiin. Taloustaantuma nopeutti metsäteollisuuden rakennemuutosta, jossa painopaperien kulutus vähenee ja pakkausmateriaalien sekä pehmopaperien kasvaa. Näkyvä esimerkki murruksesta oli Kaipolan paperitehtaan sulkeminen. Puurakentamisen suosio jatkoi kasvuaan.

MTK toi jälleen julki painokkaasti, että Suomen julkisen vallan tärkeä tehtävä on turvata

maahamme toimintaympäristö, joka tuo investointeja, työpaikkoja ja talouskasvua. Koko ajan paremmin kasvavissa metsissä on potentiaalia, mistä ammentaa hyvinvointia taantuvaan talouteen. Myös kasvavan ruokaviennin mahdollisuudet on otettava vakavasti.

Vastaavalla tavalla kansalaiset löysivät uudelleen kotimaan matkailun, luontokohteet ja maaseudun tarjoamat upeat mahdollisuudet. Etätyö on tuonut monet maaseudun rauhaan. Suomalainen työelämä ei ole entisensä. MTK:ssa uskomme, että ihmisten pakonomainen keskittäminen muutamaan kasvukeskukseen on tullut tiensä päähän. Annetaan ihmisille vapaus valita. Nuorten keskuudessa kaupunkien läheinen maaseutu on jo houkuttelevin asuinpaikka.

MTK:n järjestötyö otti digiloikan. Kokoukset siirtyivät verkkoon ja suurin osa asiantuntijoista etätyöhön. Vahvasta edunvalvonnasta ei tingitty tuumaakaan. Korona toi paljon lisätyötä ja normaalit politiikan ja talouden rattaat liikkuvat kuten ennenkin.

Helmikuun alussa hallitus kykeni päättämään tiekartasta ilmastopäästöjen vähentämiseksi. Maa- ja metsätalouden osalta hallituksen päätökset olivat MTK:n linjausten mukaisia.

Turpeen verotus jäi tuolloin vielä pöydälle, mutta siihen hallitus palasi myöhemmin syksyn budjettineuvotteluissa. Päätös oli, että turpeen energiaveroa nostetaan vastaavasti kuin muiden lämmityspolttoaineiden. Vaikka ratkaisu oli maltillinen, se katkaisi kamelin selän markkinoilla ja politiikassa. Turpeen energiakäyttö lähti hallitsemattomaan syöksyyn, mikä ajoi koko toimialan kriisitunnelmiin. Turpeen tulevaisuus energialähteenä ja maatalouden tärkeänä tuotantopanosena oli syksyn kiivaita keskustelu kansan syvien rivien keskuudessa. MTK:n kannanottojen mukaan turpeen energiakäytön väheneminen on rajattava 50 prosenttiin, muiden käyttökohteiden tulevaisuus on varmistettava ja turvetta korvaavan metsäenergian kasvava tuonti on saatava pysähtymään kotimaista tarjontaa vahvistamalla.

Tundralle muuttavien valkoposkivanhanien parvet tuhosivat satojen tilojen sadon itäisessä Suomessa. Valtiovallan toimet olivat riittämättömiä ja myöhässä. Kansalaisille ei annettu keinoja puolustaa omaisuutta ja elinkeinoaan.

MTK:n kasvava rooli jatkossakin on puolustaa maanomistajan perustuslaillisia oikeuksia. Lainsäädännössä ei tule sallia näiden oikeuksien polkemista. Asia on noussut esille mm.

maankäyttö- ja rakennuslain sekä luonnonsuojelulain valmistelussa. Odotettu lunastuslaki näyttää jähmettyneen hallituksen sisäisiin erimielisyyksiin.

Lapissa leimahtaneet metsäkiistat kertovat puolestaan siitä, miten kansainvälinen markkinapaine voi iskeä yksityisen maanomistajan oikeuksiin.

EU-politiikassa korostuivat yhteisön rahoitus ja kestävä kehityksen politiikka. Heinäkuussa aika oli vihdoinkin kypsä sille, että valtioiden päämiehet kykenivät hyväksymään runsaan 1800 miljardin euron rahoituspaketin vuosille 2021-2027. Tämä sisälsi varsinaisen EU-budjetin sekä ylimääräisen 750 miljardin elvytyspaketin pandemian tuhoja lievittämään. Elvytyspaketti toi komissiolle resursseja toteuttaa kärkihankettaan, eli vihreän kehityksen ohjelmaa. Sen kunnianhimoinen tavoite on luoda talouskasvua sekä hyvinvointia ilmastoa ja ympäristöä rasittamatta. EU haluaa olla kestävä kehityksen veturi maailmanlaajuisesti.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan valmistelu sai vauhtia rahoitusratkaisusta. Euroopan neuvoston, parlamentin ja komission neuvottelut maatalouspolitiikan säädösten lopullisesta muodosta saatiin hyvään vauhtiin.

Suomen maatalouden EU-rahoitus kyettiin varmistamaan hieman nykytasoa paremmaksi vuoteen 2027 asti. Tätä on pidettävä edunvalvonnan voittona, sillä pohjaesitykset olisivat tienneet isoja leikkauksia. Osa rahoista käytetään etupainotteisesti siirtymäkaudella 2021-2022. Vuodesta 2023 alkavalle uudelle kaudelle rahaa on vuodessa nykyistä vastaavasti.

Maatalouspolitiikalle on luvassa enemmän kansallista liikkumavaraa kuin aikoihin. Kansallista ohjelmaa valmisteltiin tiiviisti koko vuoden ajan, vaikka EU:n lopulliset lakipykälät olivat vielä auki. MTK oli mukana kaikissa merkittävässä neuvottelupöydissä. Työ jatkuu tiiviinä vuonna 2021. Tässä vaiheessa on selvää, että uusi ohjelmakausi painottuu vielä nykyistä enemmän ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan.

EU:n massiivinen vihreä ohjelma vaikuttaa suomalaiseen metsätalouteen lähes jokaisen asetuksen tai strategian kautta. EU:n jäsenmaat joutuivat myös viime vuonna muistuttamaan komissiota siitä, että metsäpolitiikka on

kansallista politiikkaa, joten komission olisi syytä pysyä lestissään. Tästä huolimatta komissio vain kiihdytti sekaantumistaan metsäalaan. EU:lla on vahva ote ilmasto- ja ympäristöpolitiikasta.

Suomalaiselle metsäalalla on oikeus kasvaa ja kukoistaa myös tulevaisuudessa, sillä tiedämme, mitä on kestävä metsänhoito ja osaamme myös toimia sen mukaisesti.

MTK:n edunvalvontalinja ympäristö- ja ilmastasioissa oli tiedepohjainen ja rakentava. Julkaisimme laadukkaat biodiversiteetti- ja vesiohjelmat sekä ilmastotiekartan. Suomen maa- ja metsätaloudella on kilpailuetu kestävässä tuotannossa. Parhaat politiikkatoimet ovat sellaisia, jotka tukevat yritysten menestymistä kansainvälisessä kilpailussa.

Kaupungistuvan Suomen ymmärrys ja osaaminen maaseudun elinkeinoista heikkenee. MTK:n kuluttaja- ja nuorisotyön merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Korona-aika heikensi mahdollisuuksia esitellä maaseudun arkea totutulla tavalla. Kehitimme uusia toimintamalleja, kuten Kokkaa kotimaista -kampanjan peruskoulun kahdeksasluokkalaisille.

Pitkään valmisteltu MTK:n järjestöuudistus eteni loppusuoralle. Järjestön kyky toimia saumatomasti yhteen punnittiin monet kerrat. Lopputuloksena voi todeta, että paljon jäi vielä parannettavaa. Tavoitteenamme on edelleen, että MTK:n jäsenyys tuo parhaat ja ajantasaisimmat palvelut Suomen koko järjestökenttään peilattuna.

Korona, mittava kehittämistyö ja edunvalvonnan huikean pitkä tehtävälista tekivät vuodesta 2020 poikkeuksellisen raskaan. Kiitos jokaiselle yhteisessä järjestössämme toimineelle! Tästäkin selvittiin ja katse on kohti parempaa tulevaisuutta.

Juha Marttila

MAATALOUS

AVAINAVOITE:

Maatalouden tulot ja kannattavuus käännetään kasvuun pitkän taantuman jälkeen

Maatalous ja ruokapolitiikka

CAP-uudistus EU:ssa

EU:n yhteinen maatalouspolitiikka alkoi vihdoin muotoutua; ilmasto- ja ympäristötoimien määrä kasvaa, mutta myös ruokaturvaa ja viljelijän toimeentuloa painotetaan. Jäsenmaat ja Euroopan parlamentti linjasivat syksyllä EU:n uuden maatalouspolitiikan peruspilareita. Maatalousneuvoston päätelmät tuovat lisää ympäristö- ja ilmastotoimia maatalouspolitiikkaan, mutta myös tärkeitä joustoja jäsenmaille. Euroopan parlamentissa suurten puolueiden kompromissiesitykset toivat malttia ja pahimmat ylilyönnit torjuttiin. MTK:n tavoitteena on edelleen politiikka, joka takaa edellytykset kestäväälle, kasvavalle ja kannattavalle maataloustuotannolle Suomessa. EU-päätökset varmistavat kansallisten tukijärjestelmien jatkuvuutta koko Suomessa.

Rahoitus maatalouspolitiikalle vahvistui viime heinäkuussa EU-budjettipäätöksessä. Suomelle tuleva osuus EU-maatalousbudjetista kasvaa nykykaudesta noin 6 %, kun huomioon otetaan myös EU:n elpymispaketista maaseudun kehittämiseen tuleva osuus. Rahoituksen heikkeneminen on Suomen näkökulmasta ollut suurin huolenaihe uudistuksen alkumetreistä lähtien, joten huippukokouksen positiivinen rahoituspäätös antoi hyvät edellytykset päästä yhteisymmärrykseen politiikan sisällöstä.

Politiikan sisällön osalta huolta on aiheuttanut komission ehdotus tilakohtaisesta tukikatosta. Parlamentti päätyi hyvin pienellä enemmistöllä komission linjalle kannattamaan 100 000 euron tukikattoa, jossa leikkuri alkaisi jo 60 000 eurosta, mikä ei sovi Suomen tasaiselle tilarakenteelle. Pääministerit ovat kuitenkin kesän rahoitussovussa linjanneet tukikatton vapaaehtoisuudesta, ja maatalousneuvosto noudatti kannassaan tätä linjaa. Suomi ei tule kansallisesti soveltamaan tukikattoa. Suomi saa myös jatkossa maksaa tuotantoon sidottuja tukia samalla tasolla kuin nykyään.

Neuvoston ja parlamentin päätöksistä selviää, että uudessa CAP:ssa ympäristö- ja ilmastotoimia vahvistetaan. Maataloustukien I-pilariin

tulee viljelijälle vapaaehtoinen, mutta jäsenmaalle pakollinen, ekojärjestelmä. Samantyyppinen kuin nykyinen maaseudun kehittämisen II-pilarin ympäristötuki. Neuvosto jakaisi tämän kautta 20 % I-pilarin varoista. Parlamentti haluaa, että ekojärjestelmän toimenpiteistä voidaan maksaa myös viljelijälle kannustinrahaa kustannusten ja tulonmenetysten korvaamisen lisäksi sekä tukea eläinten hyvinvoinnin parantamista. Yhteensä CAP-budjetista käytetään ympäristö- ja ilmasto-toimiin 30 %.

Suomalaisen maatalouden lähtökohdat uudistuksiin ovat erinomaiset, sillä Suomi on jo en-tuudestaan edelläkävijä kestäväen maatalouden edistämisessä. Kansalliset joustot ovat terve-tulleita, jotta politiikkaa voidaan räätälöidä omiin olosuhteisiin sopiviksi, mutta silti yhteisiä tavoit-teita toteuttaviksi. Kriittistä huolimatta pöydällä oleva ehdotus antaa hyvät työkalut Green Dealin ja Pellolta pöytään -strategian toimenpanoon. Lopullinen vastuu on toki jäsenmailla, jotka omilla toimillaan ratkaisevat ympäristö- ja ilmastotavoit-teiden kunnianhimoisen tason käytännössä.

On hyvä muistaa, että EU:n maatalousrahoitus on vastikkeellista. Maatalousyrittäjät sitoutuvat tiukkoihin laatuvaatimuksiin, joita myös valvotaan tehokkaasti. MTK on tyytyväinen siihen, että neuvosto ja parlamentti haluavat oikoa järjest-elmän epäkohtia ja kohtuuttomuuksia. Kun eläin on hävittänyt korvamerkkinsä, niin yrittäjä on tuomittu sanktioihin sekä eläin- että peltotukien osalta. Nyt tähän kohtuuttomuuteen saataneen korjaus. MTK kehottaa edelleen voimakkaasti valtiota sekä EU:n toimielimiä karsimaan maata-louspolitiikan turhaa byrokratiaa ja epäoikeuden-mukaisuuksia. Maatalousyrittäjät ovat valmiita tuottamaan palveluja yhteiskunnalle, mutta pelisääntöjen on oltava reiluja.

Maaperän hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevilla toimenpidevaatimuksissa turve-peltoja sekä talviaikaista kasvipeitteisyyttä kos-kevat vaatimukset ovat tiukkoja ja eivät kaikki-neen sovi pohjosiin olosuhteisiin. Hallituksen on pidettävä huoli siitä, että näissä vaatimuksissa huomioidaan Suomen olosuhteet ja turvataan viljelijöiden toimintaedellytyksiä. Ruokaturvan sekä viljelijöiden toimeentulon merkitys korostui EU:n maatalouslinjauksissa. Koronakriisi on tuo-nut huoltovarmuuskeskusteluun uutta ruuantuo-tantoa vahvistavaa näkökulmaa. Maataloustuo-tannon kannattavuus on tärkeä tekijä ruokaturvan ylläpitäjänä.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta on valmisteltu pitkään. Komission esitys vuodelta 2018 – maatalousneuvoston päätelmät ja par-

lamentin kanta – hiotaan CAP-lainsäädännöksi vielä kolmikantaneuvotteluissa vuonna 2021. Lopullinen hyväksyntä tapahtuu toivon mukaan ennen kesää. Uutta maatalouspolitiikkaa on tarkoitus toteuttaa vuodesta 2023 alkaen. Siihen saakka toimitaan siirtymäkauden säännöillä. Syksyn jälkeen valmistelun ja edunvalvon-nan painopiste siirtyi vahvasti kotimaahan, kun maatalouspolitiikkaa sovelletaan kansallisesti uusien reunaehtojen ja uuden rahoituskehyyksen pohjalta.

Maatalouspolitiikan kansallinen valmistelu

Kansallisessa valmistelussa niin sanottu vihreän arkkitehtuurin soveltaminen käytännössä on osoittautunut haastavaksi. Lopullisia linjauksia ei ole vielä voitu tehdä, kun EU:n asettamat reunaehdot ovat vielä päättämättä. Selvää on kuitenkin se, että ympäristönsuojelun perustaso tulee kiristymään jonkin verran nykyisestä. Kiristyspainetta kohdistuu erityisesti turvemaiden viljelyyn, vesistöihin rajoittuviin peltoihin ja talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen. MTK:n tavoit-teena on, että vapaaehtoiset toimenpiteet olisivat edelleen keskeisin keino vähentää maatalouden ympäristövaikutuksia. Poliittikkauudistuksessa tavoitteena on myös ruoantuotannon kannat-tavuuden ja kilpailukyvyyn parantaminen, johon vähimmäisvaatimusten kiristäminen sopii huo-nosti.

Vihreään arkkitehtuuriin kuuluu myös uusi tu-kimuoto nimeltään ekojärjestelmä. Ekojärjes-telmä tulee näillä näkymin olemaan jäsenmaille pakollinen, mutta viljelijöille vapaaehtoinen ympäristökorvauksen kaltainen tuki. Mikäli viljelijä mieli saada edes likimain samanlaisen tukiker-tymän seuraavalla tukikaudella, ekojärjestelmää on vaikea välttää, koska se rahoitetaan suorista tuista.

Valmistelun lähtökohtana on pidetty sitä, että eko-järjestelmän toimenpiteet olisivat mahdollisimman yksinkertaiset ja laajan viljelijäjoukon valittavissa. Positiivinen ero perinteiseen ympäristökorvauk-seen verrattuna on se, että tukitasoja voidaan jonkin verran vapaammin määritellä eikä maksaa vain kustannuksiin perustuvaa korvausta. Mah-dollisia toimenpiteitä voisivat olla esimerkiksi ympäristö- ja hiilinurmet sekä kevennetty muok-kaus ja talviaikainen kasvipeitteisyys.

Keskeinen tavoite kansallisessa valmistelussa on myös tukijärjestelmien yksinkertaistaminen. Green Dealin takia maatalousrahoituksen paino-

piste tulee vääjäämättä muuttamaan nykyisestä ja vaarana on, että kokonaisuus monimutkaistuu. Suorien tulotukien osuus tulee pienenevän ja tukijärjestelmistä tulee entistä vastikkeellisempia. Eli käytännössä samojen rahojen saamiseksi pitää nykyistä paremmin pystyä osoittamaan tukien tuottamia hyötyjä.

On epärealistista kuvitella, että pelkästään tukijärjestelmiä muuttamalla maataloutta pitkään piinannut kannattavuuskriisi saadaan ratkaistua. Kannattavuushaasteen ratkaisun avaimet löytyvät markkinoilta, joten fokus on viimeistään nyt siirrettävä voimakkaammin markkinaedunvalvontaan ja markkinoiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Tukipolitiikka voi parhaimmillaan auttaa markkinoiden lisäarvon luomisessa ja tuotannon sopeutumisessa uusiin tuotantotapoihin ja kuluttajien vaatimuksiin.

Pelloilta pöytään -strategia

EU:n komissio julkaisi kesäkuussa Pelloilta Pöytään -strategian, joka on osa komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa. Ohjelma on keskeinen osa komission vastausta globaalin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030 toteuttamiseksi.

MTK kannattaa lämpimästi ruokaketjun tarkastelua kokonaisuutena pelloilta pöytään periaatteen mukaisesti. Tämä lähestymistapa ja huolehtiminen koko ruokaketjun kestävydestä on ollut kotimaisen ruuantuotannon kulmakivi jo vuosikymmenien ajan. Suomalainen ruuantuotanto on vastuullisuudessaan maailman ehdotonta huippua ja meidän perheviljelmämme voivat jatkossa toimia esimerkkinä muulle Euroopalle.

Pelloilta pöytään –strategiassa esitetään kattavalla tavalla toimia, joilla siirrytään kestävämpään ruokajärjestelmään EU:ssa. Komission mukaan siirtymän myötä voidaan pienentää EU:n ruokajärjestelmän ympäristö- ja ilmastojalanjälkeä, parantaa ruokajärjestelmän kriisinsietokykyä ja suojella kansalaisten terveyttä. Alkutuottajien toimeentulon turvaaminen on keskeistä siirtymän mahdollistamiseksi. Strategiassa nostetaan esiin pyrkimys reiluun siirtymään ottaen huomioon jäsenvaltioiden erilaiset tilanteet ja lähtökohdat. EU haluaa olla ensimmäinen ilmastoneutraali manner 2050 mennessä. Koronapandemia on lisäksi synnyttänyt tarpeen huolehtia nykyistä paremmin huoltovarmuudesta.

Pelloilta pöytään -strategiassa ehdotetaan muun muassa, että kasvinsuojeluaineiden käyttö on puolitettava, ravinnevalumia ja lannoitteiden

käyttöä on vähennettävä sekä antibioottien käyttö puolitettava. Lisäksi tavoitteena on parantaa eläinten hyvinvointia ja kolminkertaistaa luonnonmukaisen tuotannon pinta-ala. Myös ruoan alkuperä- ja pakkausmerkintöjä parannetaan kuluttajien vastuullisten ja terveellisten valintojen helpottamiseksi.

Strategian mukaan nykyiset ruoan kulutustottumukset ovat kestävämpiä terveyden ja ympäristön näkökulmista. Tietoon perustuvien, terveellisten ja kestävien valintojen edistämiseksi komissio aikoo ehdottaa yhdenmukaista pakkaus- ja etiketointia esitettävää ravintoarvomerkintää ja harkitsee alkuperämerkintöjen pakollisuuden laajentamista tiettyihin elintarvikkeisiin tai elintarvikeryhmiin. Lisäksi komissio tutkii mahdollisuuksia yhtenäistää markkinoinnissa käytettäviä väittämiä tuotteiden ympäristövaikutuksista (niin kutsuttuja vihreitä väittämiä) osana elintarvikkeiden kestävästä merkintäjärjestelmästä.

Kestävä ruuan saatavuuden parantamiseksi komissio tulee edistämään pakollisten vähimmäiskriteereiden asettamista kestäville julkisille ruokahankinnoille. Komissio aikoo myös arvioida koulujakelujärjestelmää, jotta se edistäisi paremmin kestävästä kulutuksesta. Komissio toteaa lisäksi, että myös verokannustimilla olisi edistettävä kestävästä ja terveellistä ruokavaliota. Tähän liittyen neuvostossa on parhaillaan käsiteltävänä komission ehdotus arvonalisäverokannoiksi, mikä mahdollistaisi verokantojen kohdennetun käytön.

Suomalainen ruoka ja tuotantotavat täyttävät jo nykyisellään komission esittämät uudet vaatimukset. Suomessa käytetään kasvinsuojeluaineita ja eläinlääkkeitä vain murto-osa EU:n keskimääräisistä käyttömääristä. Maatiloistamme melkein 90 % on sitoutunut vapaaehtoisin ympäristönsuojelutoimenpiteisiin ja eläintemme hyvinvointi on maailman huippua. Tämän vuoksi MTK ei hyväksy jokaisen uuden tavoitteen jyvittämistä samalla prosenttikaavalla kaikille jäsenmaille. Vähästä tai nollasta on mahdoton leikata isoja prosentteja.

MTK pitää hyvänä tavoitetta vähentää mikrobilääkkeiden käyttöä kotieläintuotannossa. Sekä mikrobilääkkeiden käytön että käytön vähentämisen tulee olla hallittua ja tarkoitukseenmukaista. Eläimiä on lääkittävä, kun se on välttämätöntä tai kun lääkitsemättä jättäminen voi aiheuttaa eläimille kärsimystä. Suomi on edelläkävijä mikrobilääkkeiden täsmällisessä käytössä ja samaa tulee edistää myös EU:ssa.

On tärkeää, että EU edistää globaalilla tasolla eläinten hyvinvointia koskevia standardeja ja mikrobilääkeresistanssin vastaista työtä.

Kasvinsuojeluaineiden ja mineraalilannoitteiden käytön hallittu väheneminen on kannatettava niiltä osin, kun se on viljelykasvien tarpeiden mukaista eikä vaaranna satotasoa. Ravinteita tulee käyttää täsmällisesti viljelykasvin tarpeen, kasvupaikan olosuhteiden ja sääolojen mukaan. On myös tilanteita, joissa lannoitteiden nykyistä suurempi käyttö on perusteltua, jotta kasvin sato-potentiaali saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti. Viljelykasvien ravinteiden hyödyntämistä tulee parantaa myös huolehtimalla pellon peruskunnosta, vesienhallinnasta ja viljelykasvien kasvinterveydestä. Tämän takia kasvinsuojeluaineiden väheneminen täytyy perustua riskien vähentämiseen käyttömäärien sijaan.

Komissio esittää Pellolta pöytään sekä biodiversiteettistrategiassaan luonnonmukaisen tuotannon pinta-alan kasvattamista koko EU:n tasolla 25 %:iin. MTK näkee luomutuotannon kasvun positiivisena asiana, mutta luomualan lisääntymisen tulisi tapahtua markkinalähtöisesti. Pelkkä pinta-alan kasvattaminen ei takaa luomutuotteiden kysynnän kasvua kuluttajien keskuudessa. Tämän takia tulisi määritellä tarpeelliset työkalut luomutuotteiden kysynnän ja markkinoiden kasvattamiseen tasapainoisesti ja hallitusti, jotta vältytään mahdollisilta markkinahäiriöiltä. Poliittiset päätökset eivät saa johtaa tilanteeseen, jossa luonnonmukaisen tuotannon lisäarvo tuottajan näkökulmasta menetetään.

Komissio on nostanut strategian toimeenpanon keskiöön EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) uudistuksen ja esittää, että pellolta pöytään tavoitteet huomioidaan kansallisissa CAP-strategioissa. MTK varoittaa, että maatalouspolitiikan uudistaminen ei saa lykkääntyä uusien avausten myötä. Maatalouden uusi rooli edellyttää vahvempaa maatalousbudjettia tulevalla rahoituskaudella.

Pellolta pöytään -strategia luo fiksusti toimeenpantuna aidon mahdollisuuden reiluille ruokamarkkinoille. Tuontiruuille tarvitaan vastaavat vaatimukset ja eurooppalainen tuotantotapa on tunnustettava kansainvälisissä kauppasuhteissa. Alkuperä- ja pakkausmerkintöjen tulee varmistaa, että kuluttajalla on aina edellytyksiä tehdä kestäviä valintoja riippumatta siitä, missä ruoka ostetaan. Lisäksi tarvitaan myös paremmin toimivia ruokamarkkinoita, jossa viljelijöiden neuvotteluasema takaa riittävän osuuden ruokaketjun rahavirroista.

Ainoastaan kannattava ja myös sosiaalisesti kestävä alkutuotanto takaa ruokaketjun toimivuutta kaikissa olosuhteissa. Maanviljelijöiden rooli huoltovarmuudessa ja kestävä ruuan tuotannossa on erittäin keskeinen ja siksi onkin erittäin tärkeää toteuttaa strategian toimenpiteet viljelijälähtöisesti. Suomen näkökulmasta tärkeintä on huolehtia maataloustuotannon kilpailukykyyn ja kannattavuuden parantamisesta, muun muassa toimivien markkinoiden ja riittävän rahoituksen kautta. Maatalouskomissaarin väittämät siitä, että viljelijöiden tuloja saadaan nousuun pienimuotoisella tuotannolla ja lyhyillä toimitusketjuilla voidaan pitää suorastaan löperöinä. Lisäksi on seurattava tarkkaan komission lupauksia siitä, että edelläkävijöitä tullaan palkitsemaan eikä rankaisemaan yhä kovemmilla vaatimuksilla.

Tulo- ja kannattavuuskehitys

Luonnonvarakeskus (Luke) ennustaa, että vuonna 2020 maatalouden kannattavuudessa ei ole odotettavissa suuria muutoksia. Yritysten keskimääräinen yrittäjätulo on 15 700 euroa, mikä jää 36 prosenttiin tavoitteesta.

Maataloustuotannon arvoa kuvaava kokonaistuotto on tänä vuonna 163 000 euroa yritystä kohti. Siitä tukien osuus on 34 prosenttia. Tuotantokustannukset kasvavat kaksi prosenttia 191 000 euroon. Kun tuotantokustannukset vähennetään kokonaistuotosta, saadaan yrittäjänvoitto, joka osoittaa maatalousyritysten jäävän 27 500 euroa tappiolle. Vuonna 2020 kannattavuuskerroin oli 0,36. Kannattavuuskerroin lasketaan jakamalla yrittäjätulo viljelijäperheen oman työn palkkavaatimuksen ja oman pääoman korkovaatimuksen summalla. Tämä tarkoittaa, että maatalousyrittäjän tuntipalkka jää 5,9 euroon ja oman pääoman korkotuotto 1,3 prosenttiin.

Keväällä koronapandemian edetessä maailmalla levisi pelko siitä, että elintarvikeketju kärsii pandemiasta ja ruuan hinta lähtee voimakkaaseen nousuun. Pelot eivät ole toteutuneet, ja ruuan hintakehitys on niin tänä kuin ensi vuonnakin Suomessa varsin maltillista. Viime vuonna laskuun kääntynyt lihankulutus jatkaa yhä pienenemistään. Sianlihan ja maidon tuotannot ovat tänä vuonna nousussa, mutta kääntyvät ensi vuonna takaisin laskuun. Ruuan hintakehitys Suomessa on korona-aikana ollut huomattavasti tasaisempaa kuin EU-maissa keskimäärin. Keväällä EU:ssa nähtiin merkittävää nousua ruuan hinnassa, mutta Suomessa nousu pysyi maltillisena.

Elintarvikkeiden hinnat nousivat Suomessa vuonna 2020 keskimäärin 1,5 %. Eniten nousivat hedelmien ja marjojen hinnat. Hedelmien hintoja veti ylöspäin muiden EU-maiden pula kausityövoimasta ja sitä kautta tuontihedelmien nousseet hinnat. Myös lihan ja vihannesten hinnat nousivat hieman keskimääräistä enemmän.

Tuotantopanosten ostohinnat päättyivät 3,6 % laskuun vuonna 2020. Tuotantotarvikkeiden ja palvelujen hinnat laskivat 5,4 % ja investoinnit nousivat vajaan prosentin. Kun viime vuoden lukuja vertaa 2010-luvun keskimääräiseen hintatasoon, maksoivat tuotantotarvikkeet ja palvelut prosentin vähemmän ja investoinnit lähes 8 % enemmän.

Eläinten rehut maksoivat 7,1 % vähemmän kuin vuonna 2019 ja vajaan 2 % vähemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin. Alkuvuodesta lannoitteiden hinnat ovat normaalisti kalleimmillaan, hinnat laskevat uuden lannoitekauden alkaessa loppukesästä ja kääntyvät nousuun loppuvuotta kohden. Vuonna 2020 hinnat laskivat normaaliin tapaan, mutta loppuvuoden nousu oli totuttua maltillisempaa. Lannoitteiden hinnat olivat 8,2 % halvempia kuin vuotta aiemmin ja 2010-luvun hintatasoon nähden lähes 9 % halvempia.

Sähkö maksoi prosentin vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta reilut 14 % enemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin. Covid-19-pandemia vaikutti erityisesti polttonesteiden hintoihin, jotka halpenivat reilun viidenneksen ja maksoivat noin 18 % vähemmän kuin keskimäärin viime vuosikymmenellä. Investoinneissa eniten nousi kuljetuskaluston hinnat, 1,4 % edellisvuodesta. Kuljetuskaluston hankinta oli noin 12 % kalliimpaa kuin 2010-luvulla keskimäärin.

Investointien rahoituksen turvaaminen/investoinnit

Maatalouden investointien osalta kulunut vuosi oli avustusten määrällä mitattuna viides peräkkäinen vilkas vuosi. Valion vuoden 2021 alusta voimaan tuleva sopimusmalli hiljensi maidontuotannon investointien hakua kahdella viimeisellä hakukierroksella. Vasikkapulan takia naudansiirtojen tuotannolta suljettiin investointitukihakua emolehmätuotannon investointeja lukuun ottamatta marraskuun alkupuolella. Tuolloin menossa ollut hakukierros päättyi vuoden 2021 alussa, joten tällä ei ollut vielä vaikutusta vuoden 2020 tukipäätöksiin.

Valtion vuoden 2020 IV lisätalousarviossa Makeraa päämitettiin 70 milj. eurolla. Tästä summasta 5 milj. euroa kohdennettiin vuodelle 2020 vastataan investointiavustusten kysyntää loppuvuonna. EU:n budjettipäätösten yhteydessä heinäkuussa päätettiin myös koronaelpymisen rahoituksesta maaseudun kehittämissuunnitelman osalta. Suomen osalta summa on 209 milj. euroa ja se tulee kohdentaa siirtymäkauden aikana. Maatalouden investointien rahoituksen osalta lisärahoitus mahdollista biokaasuinvestointien tukitason korottamisen 50 %:iin vuoden 2021 alkupuolella. Vuoden lopulla aloitettiin tulevan, vuonna 2023 toimeenpantavan, ohjelmakauden aloitus- ja investointitukien valmistelu.

Sosiaaliturva ja hyvinvointi

Osallistuimme STM:n asettaman lomituksen hallintotyöryhmän työskentelyyn sekä alueellisten työpajojen suunnitteluun. Viestimme ja vaikutimme koronapandemian tuomista muutostarpeista lomituspalvelulakiin koskien mm. tartuntatautilakia. Teimme maataloille ohjeistuksia miten varautua koronapandemiaan. Tilakohtaisten varautumissuunnitelmien tärkeyttä viestimme eri kanavissa koko kertomusvuoden. Osallistuimme Melan työhyvinvointityön kehittämiseen tuomalla esiin maatalojen tarpeita, kuormitustekijöitä ja keinoja vastata työhyvinvoinnin haasteisiin. Vaikutimme sosiaaliturvan kehittämiseen osallistamalla maatalousyrittäjien työtapaturmavakuutuksen lainsäädäntötyöhön.

Eläinten terveys ja hyvinvointi

Eläinten hyvinvointilain osalta hallitusohjelmaan on tehty kirjaus, että lakiuudistusta tullaan valmistelemaan aikaisemmin rauenneen hallituksen esityksen pohjalta tietyin lisäyksin. Näitä on mm. linjaus uusien parsinavetoiden rakentamisen kieltämisestä, parsilehmien ja -hiehojen ulkoiluvaatimusten muuttamisesta ja eläinsuojeluvannon kirjaamisesta esitysluonnokseen tässä vaiheessa nykyisen järjestelmän pohjalta myöhemmin sitä mahdollisesti muuttaen, mikäli aluehallintouudistus etenee. Lakiluonnos luvattiin lausunnoille vuoden 2020 loppuun mennessä, aikataulua kuitenkin muutettiin ja luonnoksen julkaisu siirtyi keväeseen 2021.

EU:n eläintautisäännösten kansallista toimeenpanoa valmisteltiin koko vuoden ajan ministeriön työryhmissä. Säännöstö tulee sellaisenaan velvoittavaksi koko unionin alueella, mutta sen soveltaminen alkaa vasta huhtikuussa 2021. Suuria periaatteellisia muutoksia sen osalta ei ole

luvassa, mutta mm. tuottajalle tulevia pitopaikkojen rekisteröintivaatimuksia tullaan mahdollisesti tarkentamaan.

Aloitimme jo 2019 hallitusohjelmaan kirjatun tuottajien keskinäisen eläintautirahaston valmistelun ja sitä on jatkettu vuoden 2020 aikana. Tavoitteena on saada ensisijaisesti perustettua sika-alan eläintautirahasto, josta maksetuista sikaloiden salmonellatapausten saneeraus- ja korvauskustannusten korvauksista valtio olisi myös mukana. Selvitimme eläintautirahaston reunaehdoja ulkopuoliselta tilatulla selvityksellä.

Huoltovarmuus

Huoltovarmuusorganisaation alkutuotantopoolin valmiutta korotettiin vuoden alussa. Toiminta muuttui nopeasti poikkeusolojen toiminnaksi. Kartoitimme maatalouden tuotantopanosten ja työvoiman saatavuutta sekä maatiloiden varautumistilannetta. Tuotimme näin ajantasaista tilannekuvatieta päätöksentekoa varten vastuuministeriöille ja Huoltovarmuuskeskukselle. Laadimme maatilayritysten käyttöön varautumisoheja ja tarkistuslistoja.

Varautumistoimien painopiste oli kasvukauden varmistamisessa. Tässä onnistuttiin, kiitos toimivien henkilöverkostojen, tiiviin yhteistyön eri organisaatioiden välillä sekä poikkeuksellisen aktiivisen viestinnän. Koronapandemian alkuvaiheessa elintarvikkeiden hamstrausta esiintyi yleisesti. Kun kauppojen hyllyt kuitenkin kerta toisensa jälkeen täyttyivät, kuluttajat alkoivat luottaa ruokahuollon toimivuuteen. Koronapandemia on osoittanut ruokaketjumme resilienssiä ja kotimaisen tuotannon sen keskeiseksi vahvuudeksi.

Elintarvikehuoltosektorin poolisihteerit pitivät tilannekuvatoimintaan liittyen tiiviisti yhteyttä ja tarkastelivat koronatilanteen kehittymistä myös skenaariotyön välinein. Poolitoimikunta kokoontui kolme kertaa vuoden aikana. Vuosikiertoon liittyvien asioiden lisäksi poolitoimikunta käsitteli erityisesti koronatilannetta ja varautumistoimia sekä maatiloiden kannattavuutta ja tulevaisuusnäkömiä. Luke ennusti maatilayritysten kirjanpitoaineiston perusteella, että maatalouden kannattavuus pysyy edelleen heikkona.

Syksyllä suunniteltu elintarvikehuoltosektorin yhteinen Hamsteri-harjoitus (hamstraaminen ja sosiaalisen median toiminta) siirtyi. Maatiloiden varautumiskursseja järjestettiin kokoontumisrajoituksista johtuen suunniteltua vähemmän. Yhteistyössä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja alueellisten viranomais- ja muiden toimi-

joiden kanssa järjestetyille maatiloiden varautumiskursseille osallistui yhteensä 319 henkilöä, mitä on pidettävä olosuhteisiin nähden hyvänä tuloksena.

Ruokamarkkinat & kulutus

Koronapandemia leimasi elintarvikkeiden kulutusta ja kysyntää Suomessa ja koko maailmassa. Pandemian alussa kuluttajat hamstrasivat säilyviä elintarvikkeita ja esimerkiksi papereita. Mikään tuote ei loppunut, mutta kaupan tilausjärjestelmät ja varastot eivät pysyneet perässä pistemäisessä kysynnässä, ja tämä näkyi satunnaisesti tyhjinä hyllyinä. Kevään edetessä kulutus ja kysyntä sekä ostoskäyttäytyminen tasaantuivat. Koronavuosi kasvatti kuluttajien luottamusta ja arvostusta kotimaista elintarvikeketjua kohtaan.

Ravintoloiden sulkua ja rajoitustoimenpiteitä näkyivät erityisesti punaisen lihan arvo-osien (fileet, paistit) menekin kysynnän vähenemisenä, ja kotona tehtävän, helpon ruuan ja raaka-aineiden menekin lisääntymisenä: jauhe-liha, jauhot, perunat ja muut juurekset tekivät kauppansa. Ehkäpä ulkoiseksi koettu uhka sai ihmiset turvautumaan tuttuun ja turvalliseen ruokaan. Ravintolaruokailun väheneminen ja koulujen siirtyminen etäopetukseen vaikuttivat negatiivisesti myös jatkokäsiteltyjen perunoiden ja juuresten menekkiin.

MTK jatkoi työtä kansallisen elintarvikeketjun lainsäädännön puolesta. UTP-direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi hyvän kauppatatavan käytännöstä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa) toimenpano on ollut ajankohtainen vuonna 2020. MTK otti aktiivisesti kantaa virkamiestyöhön. Elintarvikemarkkinalakia muutetaan UTP-direktiivin mukaiseksi.

MTK päätti jatkaa Keskuskauppakamarin elintarvikeketjun kauppatapalautakunnan rahoittajana.

MTK on jatkanut koulutustyötään koskien tuottajien mahdollisuuksia perustaa tuottajaorganisaatioita.

AVAINAVOITE:

Vahvistamme MTK:n toimia viljelijöiden ja metsänomistajien markkinaosaamisen ja - aseman vahvistamiseksi erityisesti yhteistyön kautta

Ruokavienti kasvuun (RuoKasvu)-hanke

Vuonna 2020 Suomesta vietiin elintarvikkeita 1,77 miljardilla eurolla, mikä on aavistuksen enemmän kuin vuonna 2019, joka oli elintarvikeviennissä ennätysvuosi 1,75 miljardin euron viennillä. Eniten vietiin EU-maihin, joihin viennistä suuntautui 59 prosenttia (61 % vuonna 2019). Yksittäisistä maista Ruotsi oli ykköskohde 18 % osuudellaan (19 % vuonna 2019), kakkosena Kina yli 8 % osuudellaan (5 % vuonna 2019) ja kolmantena Viro 7 % vientiosuudellaan (8 % vuonna 2019).

On selvää, että vienti on keskittynyt voimakkaasti muutamaankin markkinaan. Keskittäminen on resurssien kannalta hyvä, sillä markkinaosuudet kyseisillä markkinoilla kasvavat tai pysyvät vakaina, mutta on toisaalta myös ruokaviennille se suurin riski, sillä nopeasti vaihtuvassa maailmanmarkkinatilanteessa ei ole suuria mahdollisuuksia siirtää painopistettä kohdemaa toiseen.

Tuoteryhmittäin suurimmat ryhmät olivat maito-, liha-, kala-, alkoholi- ja virvoitusjuomat sekä viljatuotteet. Maitotuotteiden osuus kokonaisviennistä oli lähes neljännes (24 % vuonna 2019), lihan 10 % (9 % vuonna 2019), kalan lähes 10 % (9 % vuonna 2019), juomien 8 % (10 % vuonna 2019) ja viljojen 8 % (7 % vuonna 2019).

Vaikka koronapandemian vaikutukset eivät elintarvikkeiden ulkomaankauppaan isommin viime vuonna osuneet, kohtasi elintarvikkeiden ulkomaankauppa kuitenkin haasteita. Merkittävä syy tähän on ravintolapalveluihin kohdistuneet rajoitukset koronapandemian leviämisen hillitsemiseksi. Ulkomaankauppatilastoissa tämä näkyy selvimmin lihan tuonnin voimakkaana laskuna. Lihan tuonnin arvo laski vuonna 2020 jopa 18 %. Elintarvikkeiden viennin kasvu selittyi pitkälti kahden tuotteen vientikysynnän voimakkaalla kasvulla. Sianlihan viennin arvo lähenteli viime vuonna 100 miljoonaa euroa. Kasvu vuodesta 2019 on yli 30 %. Taustalla on Kiinan voimakas tuontikysyntä.

Toinen vientiä merkittävästi kasvattanut tuote oli maitojauhe. Maitojauheen viennin arvo vuonna 2020 oli lähes 122 miljoonaa euroa eli yli 34 % enemmän kuin vuonna 2019. Maitojauheen ja sianlihan viennin kasvun osuus elintarvikkeiden viennin viime vuoden kasvusta on noin 85 %. Lisäksi viennin kasvusta 80 % tulee viennin kasvusta Kiinaan. Elintarvikevienti Kiinaan on parissa vuodessa lähes kolminkertaistunut ja Kiinasta on tullut lyhyessä ajassa Ruotsin jälkeen toiseksi tärkein kohdemaa Suomen elintarvikeviennille.

Viljan suhteellisen pientä osuutta selittää se, että viljaa viedään ensisijaisesti raakaviljana ja kauppa on pääsääntöisesti spottikauppaa.

Ruokaviennin suurimmat haasteet ovat korostuneet vuonna 2020 Covid-19-pandemian aikana. Paikallinen läsnäolo kohdemaisissa, myyntikyky, laadukkaat kaupallisen yritystoiminnan palvelut, julkisten yritysten kaupallista toimintaa tukevien palveluiden koordinaatio ja kohdemaiden priorisointi validoidulla markkina-analyysillä ovat esimerkkejä, joita on syytä tehostaa. Näiden lisäksi Suomella ei ole kansallista ruokaviennin strategiaa, joka tehostaisi yksittäisten julkisten ja yksityisten toimijoiden toimintaa.

Viennin vähäinen osuus tuotannosta on tunnistettu yhdeksi keskeisimmistä suomalaisen ruokaketjun heikkouksista. Maatalouden kannattavuusongelmien ratkaisemiseksi elintarvikkeiden viennin tason nostaminen on nähty erittäin tärkeäksi. Osa yrityksistä perustelee vähäistä lisäarvotuotteiden vientiä heikolla kannattavuudella ja korkeilla tuotantokustannuksilla.

Kannattavuus on kuitenkin riippuvainen sekä tuotantokustannuksista että yritysten kyvystä myydä, ja suomalaisten yritysten kyky myydä on usein heikkoa verrattuna kilpailijamaihin. Myyntikyvyllä tarkoitetaan kykyä saada parempi yksikköhinta kuin kilpailijat tapauksissa, joissa molemmat lähtevät samalta bränditasolta. Samalla bränditasolla tarkoitetaan sitä, että kummallakaan osapuolella ei ole brändistään johtuen parempaa asemaa markkinoilla.

MTK:n RuoKasvu-projekti on vuonna 2020 pureutunut juuri edellä mainittuihin haasteisiin ja pyrkinyt löytämään ratkaisuja yrityksille yhteistyössä yritysten kanssa. RuoKasvun keskeiset toimenpiteet ovat olleet:

1. Yritysyhteistyön kehittäminen

Yhteistyön perustana on useamman yrityksen yhteinen haaste, johon on pyritty löytämään

ratkaisu kauppayhteistyön osalta. Yhteistyön tarkoitus on ollut tuottaa konkreettista hyötyä kaikille yhteistyömalliin osallistuville yrityksille. Yritysten antaman palautteen mukaan MTK on ainoa toimija, jolla on luonteva intressi edistää kansainvälistä kauppaa ilman omaa, suoraa kaupallista hyötyä. Palautteen perusteella MTK on puolueeton ja luotettava osapuoli, joka sopii sparraamaan kaupallista yritysyritys yhteistyötä.

MTK on kehittänyt, fasilitoinut ja työstänyt eteenpäin useita yritysyritys yhteistyömalleja, joista julkisia referenssejä ovat:

Kahden ison lihatalon yhteisen kattobrändin perustaminen siipikarjanlihan kansainväliselle myynnille.

Perheyriyten vientirengas (Snellman, Kalaneuvos, Juustoportti, Helsingin Mylly). Tavoitteena oli myynnin tehostaminen Hongkongissa laajemman yhteisen tuoteportfolion sekä yhteisen perhetarinan avulla.

Atrian ja HKScanin yhteistyön alustus ja fasilitointi EU:n menekinedistämisrahan hakemiseksi.

Suomen ja Ruotsin kauraa jalostavien yritysten (muun muassa Fazer ja Lantmännen) yhteistyön edistäminen kauratuotteiden kansainvälisen kaupan tehostamiseksi. Yhteistyössä on perustettu yhteinen kattobrändi.

Vientirenkaan muodostaminen Amazon -verkkoalustan tehokkaampaa hyödyntämistä varten. Mukana Birkkalan tilan, Voima-Papu Finland Oy ja Murtolan HamppuFarmi Oy.

2. Yrityksen kaupallisen toiminnan palvelut

Yritysten menestyksellä kansainvälinen kaupallinen toiminta edellyttää laadukkaita palveluita. Food From Finland -ohjelman nykyisten yleisten palvelujen lisäksi kansainvälinen yritysyritys toiminta tarvitsee yritysyritys räätälöityjä palveluita. Näitä on julkisen organisaation toimesta tarjolla useassa eri jäsenmaassa, mutta ei Suomessa. Tämä asettaa suomalaiset yritykset heikompaan asemaan kilpailijoihinsa verrattuna.

MTK on vuonna 2020 – yhteistyössä elintarvikeyritysten kanssa – tehnyt esityksen valtiollisen palvelutarjonnan laajentamiseksi, mutta esitys ei edennyt toteutettavaksi. Nyt esillä on ollut vaihtoehtona mahdollisuus perustaa Suomeen vientipalveluja tuottava ekosysteemi, joka tuottaisi yrityksille konkreettisia kaupallisen toiminnan palveluja (muun muassa markkinointi ja myynti) kohdemaissa. Tällä ratkaisulla edistetään yritysten kykyä myydä ja tehdä kannattavampaa

kansainvälistä kauppaa sekä järjestää paikallisen läsnäolon mahdollisuus.

3. Yrityksen kaupallisen toiminnan tukipalvelut

Nykyinen julkinen ja yksityinen palvelutuotanto on hyvin hajanaista ja sen vaikuttavuutta voidaan luonnehtia heikoksi. Yksityisen palvelutuotannon kohdalla tulee myös huomioida se, että konsulttiyritykset ovat pääsääntöisesti pieniä ja niiden toiminta on hankekeskeistä. Hankekeskeisyys rajoittaa konsulttiyritysten palvelutuotantoa, sillä julkisella hankerahalla ei ole mahdollista rahoittaa muun muassa markkinointiin ja myyntiin liittyviä toimenpiteitä. Hankkeilla toki tuotetaan markkinointia ja myyntiä tukevia palveluita, mutta itse markkinointiin ja myyntiin liittyvät tarjolla olevat palvelut ovat harvinaisia.

Julkisen ja yksityisen palvelutuotannon tehostamiseksi tarvitaan sisäistä koordinaatiota ja tavoitteellisesti kansallinen ruokaviennin strategia, joka asettaa kaikille toimijoille yhteiset tavoitteet. Koordinaation edistämiseksi RuoKasvussa on tuotettu niin sanottu vientipolku eli prosessinkuvaus ruokaviennistä. Vientipolun avulla pyritään auttamaan eri toimijoita löytämään oman paikansa yrityksen vientipolulta siten, että palvelut ovat paremmin esillä ja yritys löytää helpommin tarvitsemansa palvelut.

4. Markkina-analyysi

Suomessa vienninedistäminen on ollut pitkään eri organisaatioiden omien toimenpiteiden varassa, eikä kansallista ruokaviennin strategiaa ole sen tueksi. Tavoitteena on lisätä julkisen sektorin ymmärrystä tutkitun tiedon (esimerkiksi markkina-analyysin muodossa) merkityksestä, julkisten varojen ja toimenpiteiden (muun muassa kohde-markkinoiden priorisointi, koulutus, rahoitus, jne.) vaikuttavuuden lisäämiseksi.

RuoKasvussa on vuonna 2020 käynnistetty toimenpiteet eri tuotantosuuntien vientipotentialin selvittämiseksi ja eri tunnuslukujen tunnistamiseksi markkina-analyysin avuksi. Tunnuslukuja on kartoitettu muiden maiden (Irlanti, Ruotsi jne.) vastaavista toimenpiteistä RuoKasvuun kuuluvan Benchmark-työn kautta. Työ jatkuu vuonna 2021.

Sektorikohtaiset kuulumiset

Peltokasvissektori (viljat, öljykasvit, valkuaiskasvit)

Vuosi 2020 tullaan aina muistamaan Koronan takia, sekä siitä, että se oli viljasektorille jo neljäs peräkkäinen haastava satokausi. Kylvöt käynnistyivät hieman normaalia aikaisemmin, mutta toukokuun alussa sateet keskeyttivät kylvöt. Tämän jälkeen sää jatkui kuivana, joillakin alueilla liiankin pitkään orastumista ajatellen. Orastuminen oli joillakin alueilla todella epätasaista myöhempien kylvöjen osalta. Ensimmäiset kylvöt orastuivat nopeasti ja tasaisesti.

Kuivuus ja helle vaivasivat kasvukauden alkua. Satovaihtelut olivat suuria ja yleisesti keskisato pysytteli viiden vuoden keskiarvossa. Kasvutot tuleantuivat epätasaisesti. Pahin tilanne oli ohralla, joka versoi pahasti koko maassa ja puinteja jouduttiin lykkäämään, jotta koko sato olisi puintivalmis. Ohrakasvustot näyttivät hurjilta ja niissä oli päällä pitkä, täysin vihreä kasvusto vielä syyskuussa. Puintikauden loppupuolella sää kuitenkin suosi ja suurin osa viljasadosta saatiin puitua. Syyskylvöjä tehtiin hyvän sään vallitessa ja ainakin syysvehnä ala nousi ennätystasolle, 55.000 hehtaariin. Rukiin kohdalla viljelijät eivät innostuneet kylvämään, heikon hinnan vallitessa, edellisen satokauden suuren sadon takia.

Kokonaisviljasato jäi noin 3,1 miljoonaan tonniin, mikä on EU ajan toiseksi pienin. Viljojen hinnat pysyttelivät matalalla tasolla puintikauden ajan, mutta alkoivat liikkua yläviistoon joulukuun alkupäivistä lähtien. Tämä koski alussa kaikkia viljoja ja öljykasveja, valkuaiskasvit eivät seuranneet perässä. Hinnat jatkoivat nousua Venäjän ilmoitettua asettavansa vehnälle, ohralle sekä maissille vientitullit helmikuusta lähtien, mikä myös toteutui. Öljykasvien hinnat ylittivät 400 euroa/tonni -tason jo joulukuun puolenvälin tietämillä.

Vuoden aikana MTK jatkoi sähköisen viljamarkkinapaikan, ViljaTorin kehittämistä yhdessä SLC:n ja keskeisten viljaa käyttävien yritysten kanssa. Viljatorin sovellus lanseerattiin syksyllä yhdessä edellä mainittujen kumppaniemme kanssa. MTK:n rooli markkinapaikan kehittämisessä on ollut keskeinen. Haasteena on ollut viljelijöiden aktivointi rekisteröitymään ViljaToriin. Peltokasvialiokunta aloitti sektorin strategiatyön alkuvuoden aikana. Tätä työtä vetämään ja koordinoimaan perustettiin strategiatyöryhmä, joka työskenteli

tiivisti koko loppuvuoden. Strategialuonnos esiteltiin MTK:n johtokunnalle 15.12.2020, jossa se sai vihreätä valoa vuoden 2021 alkupuoliskon jatkotoimille. Strategiatyötä laajennettiin kutsumalla SLC mukaan. Strategiatyö tehtiin täysin etäyhteyksien kautta Covid-19 takia.

Öljykasveille saatiin uudelleen lupa vuodelle 2021 käyttää kevätlajikkeiden siementen peittauksen neonikotinoidit korvaavaa Buteo Start FS 480 -valmistetta.

Vilja-asiamies, Max Schulman, jatkoi aktiivista edunvalvontaa Brysselissä: Copa Cogecan vilja- sekä öljykasvityöryhmässä sekä komission Arable Crops CDG -työryhmän varapuheenjohtajana.

Maito

Alkuvuosi 2020 alkoi kansainvälisillä maitomarkkinoilla positiivisissa merkeissä, mutta maitotuotteiden hinnat kääntyivät laskuun nopeasti leviävän koronapandemian ja siitä johtuvan horeca-sektorin kysynnän romahduksen myötä. Kevään ajan hinnat laskivat jyrkästi, mutta kääntyivät kesällä takaisin nousuun. Hinnat jäivät kuitenkin alemmiksi kuin mitä niiden lähtötaso oli. Syksyllä markkinatilanne oli epävarma, sillä horeca-sektorin kysyntä oli vaihtelevaa, Brexit lähestyi ja maitoa oli runsaasti tarjolla. Vahva globaali kysyntä tuki kuitenkin hintoja loppuvuoden ja maitotuotteiden hinnat pysyivät nousun jälkeisellä tasolla.

Tuottajahinnat reagoivat viiveellä maitotuotteiden hintojen kehitykseen. Useissa EU-maissa ne laskivat jyrkästi ja koko EU:n keskimääräinen tuottajahinta laski kesällä alle 33 senttiin. Elokuusta lähtien hinta kuitenkin nousi ja ylsi loppuvuonna yli 35 senttiin. Suomessa maidon tuottajahinta laski alkuvuonna ja kesällä kuten tavanomaista on, mutta hintakehitys oli maltillista. Alimmillaan hinta oli heinäkuussa, jolloin Luonnonvarakeskuksen ilmoittama maidon tuottajahinta oli keskimäärin 37,77 senttiä. Loppuvuonna hinta ylitti kuitenkin 40 sentin rajapyykin.

Vuonna 2020 maitoa tuotettiin Euroopassa reippaasti, 1,7 % enemmän kuin vuonna 2019. Myös muualla maailmassa maidontuotanto on ollut kasvusuunnassa. Keväällä koronapandemia vaikeutti paikoin maidon keräilyä ja maitotuotteiden kauppavirtoja. Suomessa osuuskunnat ja meijerit olivat varautuneet viruksen leviämiseen ja tekivät ripeitä toimia ja uudelleen järjestelyjä maidon keräilyn sekä jalostuksen turvaamiseksi. Koko vuoden ajan tilannetta seurattiin tarkoin ja

suomalainen maitoketju osoitti vuoden aikana toimintakykynsä säilyvän hyvänä myös nopeasti muuttuvissa tilanteissa.

Alkukesällä etenkin Etelä- ja Länsi-Suomessa jännitettiin kuivuuden vaikutuksia säilörehusatoon. Sateiden myötä tilanne kuitenkin monin paikoin korjaantui. Valkoposkihanhet aiheuttivat kevät- ja syysmuuttojen aikaan merkittävää haittaa useamman maitotilan säilörehunurmille etenkin Kiteellä.

Suomessa tuotettiin vuonna 2020 maitoa 2 293 milj. litraa, mikä oli 1,4 % enemmän kuin vuonna 2019. Kasvu johtui hyvin reippaasta, 2,6 %:n keskituotoksen kasvusta. Lypsylehmien lukumäärä väheni 1,1 %, 258 100 lypsylehmään. Maidontuottajien lukumäärä laski 5 570 maidontuottajaan lopetustahdin ollessa 6,9 %.

Valio ilmoitti keväällä siirtyvänsä sopimustuotantoon vuoden 2021 alusta perusteena tuotannon ja jalostuskapasiteetin parempi tasapainottaminen. Sopimustuotantoon siirtyminen ja sopimusmäärien haku osuuskunnilta keskustelutti maidontuottajia paljon sekä aiheutti muutoksia toimintaympäristöön ja tilakohtaisiin ratkaisuihin.

Maidon, piimän, kerman ja viilin kulutukset jatkoivat jo totuttua 2-6 %:n prosentin laskua. Koronarajoitukset siirsivät ruokailun ja ruuanvalmistuksen koteihin. Koko vuoden meijerituotteiden kulutus päättyi 0,3 miljoonaa kiloa vuotta 2019 alemmalle tasolle. Muut tuoretuotteet ja jogurtti olivat kasvavat tuoteryhmät. Syksyllä Oatly käynnisti aggressiivisen mainoskampanjan, mikä kirvoitti keskustelua ja nosti kotieläintuotannon hyväksyttävyyden tapetille. Vastakkainasetteluun ei kuitenkaan lähdetty ja suomalaiset maidontuottajat saivat myös ymmärrystä osakseen. Kotimaisten tuotteiden arvostus lisääntyi koronavuoden kuluessa, mikä näkyi positiivisena kehityksenä myös jogurtin ja juuston kotimaisuusasteissa. Meijerituotteiden kuluttajainnoissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana.

Lihantuotanto

Lihan kulutus pysyi vuoden 2020 aikana edellisvuoden tasolla. Tuotanto taas kasvoi 2,4 %. Lihaa tuotettiin kaikkiaan 409,1 miljoonaa kiloa. Kulutuksen kotimaisuusaste nousi koko vuonna 83 %:iin (+2,4 %) tuonnin vähetessä 10 miljoonaa kiloa. Tämä vastaa kotimaisen lihan kulutuksen kasvua 3 %. Covid-19 pandemia vaikutti lihamarkkinoihin voimakkaasti: ravintolasektorin sulkua romahdutti lihan arvo-osien myyntiä, mutta

Suomessa lihaa ohjautui voimakkaasti vähittäiskauppoihin, jossa erityisesti jauhelihan, makkaroiden ja muiden helpon ruoanlaiton tuotteiden myynti kasvoi. Kulutetun lihan kotimaisuusaste kasvoi, sillä merkittävä osa tuontilihasta myydään ravintolasektorin kautta.

MTK toteutti vuoden 2020 aikana Syö hyvää Suomesta- lihakampanjan, jossa rahoittajina olivat MTK:n ohella lihatalot. Kampanja toteutettiin sosiaalisen median kanavia hyödyntäen kahdessa osiossa. Kampanjan ensimmäinen aalto ajoitui alkukesään ja toinen aalto vuoden loppuun. Kampanjalla viestimme suomalaisesta lihasta ja lihantuotannosta nuorten kaupunkilaisnaisten kohderyhmälle.

Naudanliha

Naudanlihan tuotanto ja kulutus vähenivät molemmat 1 % vuonna 2020. Korona siirsi kulutusta ravintola- ja ruokapalvelusektoreilta vähittäiskauppoihin ja kotitalouksissa kulutettaviin tuotteisiin. Tämä tarkoitti naudanlihan osalta sitä, että kulutus painottui entistä enemmän jauhelihaan ja arvo-osien menekki väheni.

Vuonna 2020 sonnin (O2) tuottajahinta aleni 1,8 % edellisvuodesta ja keskihinta oli 3,47 euroa kilo. Hiehon (O3) tuottajahinta laski 1,2 % ja vuoden keskihinta oli 3,33 euroa per kilo. Lehmän (P2) tuottajahinta nousi 8,7 % edellisvuoteen verrattuna ja vuoden keskihinta oli 2,59 euroa per kilo.

Epätasapaino vasikoiden ja kasvattamoiden välillä kärjistyi vuonna 2020. Osaltaan tähän vaikuttivat meijerikentän muutokset ja sopimustuotanto, joka osaltaan vaikuttaa vasikkamarkkinoihin tulevaisuudessa. Maatalouspolitiikan keinoja tilanteen helpottamiseksi käytiin läpi. Naudanlihasektorille asetettiin syyskuussa 2020 investointitukikielto pois lukien korjausinvestoinnit ja emolehmäinvestoinnit.

E-merkin käyttöön otosta käytiin keskusteluja ja asetusmuutos syntyvien nautojen e-merkin pakollisuudesta linjattiin astuvan voimaan vuoden 2021 alusta lähtien.

Lampaanliha

Vuonna 2020 karitsanlihan tuotanto väheni 4 % asettuen noin 1,0 miljoonaan kiloon. Kulutus väheni 8 %. Karitsanlihan keskimääräinen tuottajahinta oli 3,82 euroa kilo (+0,2 %).

Kulutuksen kotimaisuusaste nousi jälleen muutama prosentti päättyen 62,2 %:iin.

Siipikarjaliha

Siipikarjanlihan tuotanto ja kulutus kasvoi +4 %. Siipikarjanlihaa tuotettiin 145,3 miljoonaa kiloa ja kulutettiin 152,0 miljoonaa kiloa. Kulutuksen kotimaisuusaste oli 86,2 %.

Kananmuna

Kananmunien tuotanto pakkaamoille vuonna 2020 pysyi edellisvuoden tasolla, hieman vajaassa 76 miljoonassa kilossa. Kokonaistuotanto kasvoi +0,3 % ja A-luokan tuotanto laski -0,1 %. Kokonaistuotanto oli yhteensä 77 miljoonaa kiloa, suoramyynti ja tilakäyttö mukaan lukien.

Virikehäkkituotannon osuus laski jo puoleen, osuuden ollessa 50,8 % loppuvuodesta. Lattiamunien osuus nousi jo 42 prosenttiin ja luomunien osuus pysytteli 7 prosentin tietämillä. Kaupan virikehäkkeitä koskevat linjaukset näkyvät tuotantotapaosuuksien kehittämisessä jo vahvasti, mutta tuottajahintatasot eivät seuranneet vaatimusten perässä.

Sianlihantuotanto

Sianlihan tuotanto kasvoi vuonna 2020 + 3 % ja kulutus laski - 3 %, jolloin sianlihaa tuotettiin 176 miljoonaa kiloa ja kulutettiin 164 miljoonaa kiloa. Sianlihan vienti kasvoi ennätyslukemiin + 17 % ollen 40,9 miljoonaa kiloa, mistä valtaosa eli noin puolet vietiin Kiinaan.

Toimiala panosti ASF-varautumiseen taudin leviämisen vuoksi. ASF levisi Euroopassa Saksaan, missä se aiheutti EU:n sianlihamarkkinoille vakavan kriisin. Sen lisäksi Covid-19 pandemia aiheutti paikallisia häiriöitä mm. teurastukseen ympäri eurooppaa. Suomen sianlihatuotanto selvisi vuoden 2020 haasteista verraten hyvin.

Luomu

Vuonna 2020 luonnonmukaisen tuotannon pinta-ala ja markkinat jatkoivat kasvua. Luomumaa-tiloja oli 5010, joista kotieläintiloja 1 176. Luonnonmukaisen tuotannon kokonaispinta-ala oli 315 112 hehtaaria, joka on 13,9 % kokonaispinta-alasta. Vuonna 2020 luomun kokonaisynti päivittäistavarakaupassa oli arviolta 409 miljoonaa euroa, joka on noin 2,6 % kokonaisyntistä.

Vuonna 2020 uuden luomuasetuksen valmistelu jatkui tiiviisti sekä kotimaassa että Brysselissä. Perusasetuksen valmistuttua valmistelussa olivat muun muassa sektorikohtaiset toimeenpanoasetukset. Uuden ohjelmakauden valmistelua jatkettiin muun muassa yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa.

Pro Luomun toimintaan osallistumme jäsenyyden, hallitustyön ja arvoketjutyöryhmien kautta. Vuonna 2020 alkoi Pro Luomun mittava menekinedistämiskampanja, jossa myös MTK on mukana.

Peruna

Korona ja sen rajoitustoimet iskivät maaliskuun puolivälissä rajusti perunamarkkinoille. Koulujen ja ravintoloiden sulkeutuessa ja etätyön lisääntyessä ammattikeittiöiden kautta kulkevan perunan määrä väheni selvästi. Kuoritus perunan kulutus laski rajoitustoimien alkaessa nopeasti 50-80 %. Vähennys koski myös perunateollisuuden ammattikeittiöihin tarkoitettuja perunatuotteita.

Kaupan kautta myytävän kuoripäällisen perunan kulutus sen sijaan kasvoi, mutta se ei kompensoinut täysimääräisesti ammattikeittiöpuolella tapahtunutta pudotusta. Keväällä arvioitiin, että noin 10 miljoonaa kiloa perunaa jää ilman tavonomaista käyttökohdetta. Osa tästä määrästä päätyi perunatärkkelysteollisuuteen ja osa rehuksi.

Tilanne markkinoilla tasaantui loppukevään ja alkukesän aikana. Rajoitustoimia pystyttiin löysäämään, muun muassa koulut avattiin toukokuussa. Määrät eivät palautuneet kuitenkaan normaalitasolleen, kun töitä tehtiin normaalia enemmän etänä ja ravintoloissa käynti oli rajoitettua.

Tilanne jatkui samankaltaisena pitkälti koko loppuvuoden.

Perunatärkkelyksellä koronan aiheuttamat markkinamuutokset jäivät vähäisemmiksi. Euroopalaiset tuotantomäärät ovat olleet viime vuosina kasvussa. Kesän 2020 hyvä sato Euroopassa lisäsi tarjontaa ja asetti painetta perunatärkkelyksen hintaan. Kotimaassa markkinatilanne säilyi normaalina.

Sokerijuurikas

Sokerin maailmanmarkkina- ja EU-hinta olivat nousussa syksystä 2019 lähtien, kun tuotannon ennustettiin alittavan kysynnän. Koronan rajoit-

tustoimet leikkasivat sokerin kysyntää ja lisäsivät epävarmuutta markkinoilla. EU:ssa sokerin markkinahinnat eivät kääntyneet laskuun, mutta hinnan nousu katkesi maaliskuussa. Maailmanmarkkinoilla sekä raaka- että valkosokerin hinnat sen sijaan laskivat kevään aikana voimakkaasti. Tilanne tasaantui keväällä. Kesän ja syksyn aikana hinnat kääntyivät uudelleen nousuun saavuttaen vuoden vaihteessa kevään tason.

Puutarhatuotannon edunvalvonta

MTK teki puutarhatuotannon edunvalvontaa erikoiskasvivaliokunnan ja puutarhaverkoston toimesta. Puutarhaverkosto suunnitteli avomaavihannesten mainontaa ja menekinedistämistyötä. Teimme avomaavihannesten viljelijöiden maksamalla mainosmaksuilla radiomainontaa ja toimme kauden vihanneksia esiin sosiaalisessa mediassa, erityisesti ”Voimaa kasviksista” Facebook-sivustolla. Sivuston ulkonäkö ja sisältö uudistettiin keväällä, minkä johdosta sivustolle saatiin lisää kävijöitä ja näkyvyyttä. Lisäksi olimme aktiivisesti mukana www.kasvikset.fi nettisivujen uudistuksessa sekä sisällön suunnittelussa ja tuotannossa. Teimme vuoden aikana mm. mediahaastatteluja ja artikkelituotantoa.

Kasvinsuojelu

Kasvinsuojeluun ja kasvinsuojeluaineisiin liittyvä edunvalvonta liittyi edellisvuosien tapaan kasvinsuojeluaineiden saatavuuteen Suomessa. MTK haki niin sanottua Minor use -lupia erikoiskasvien kasvinsuojeluun, jotta valmisteita oli mahdollista käyttää muun muassa avomaavihannesten kasvinsuojelussa. Lisäksi haettiin hätälupia pääasiassa tuholaisien torjuntaan erikoiskasveilla sekä herneen ja härkäpavun kasvunsaatöön. Euroopan tasolla osallistuimme erikoiskasvien kasvinsuojelun ongelmien ratkaisemiseen liittyvään työhön.

Valiokunnat ja verkostot

Maitovaliokunta

Maitovaliokunta piti vuoden aikana 13 kokousta. Alkuvuoden kokouksissa keskityttiin CAP:iin ja ilmastoasioihin. Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä vieraili maaliskuun kokouksessa keskustelemassa ajankohtaisista maitoasioista. Maaliskuun lopulla siirryttiin koronaviruspandemian vuoksi pääsääntöisesti etäkokouksiin ja maitomarkkinoita sekä maitoketjun toimivuutta

seurattiin entistäkin tarkemmin keväällä koronapandemian levitessä yhä laajemmalle. Toukokuussa valiokunta piti yhteiskokouksen nautaverkoston kanssa keskittyen nautarekisteriuidustukseen ja e-merkkiin. Kesäkuun kokouksessa valiokunta päätti maidontuotannossa olevien nautojen ulkoilulinjauksesta. Linjauksessa keskeistä on, että ulkoilua, oli se sitten laidunnusta tai jaloittelua, tulee lisätä tilakohtaiset mahdollisuudet huomioiden. Linjausta hyödynnettiin tulevan ohjelmakauden eläinten hyvinvointikorvauksen valmistelussa ja syksyllä käytiin tiivistä keskustelua toimenpiteistä ministeriön kanssa. Syyskuun lopussa valiokunta kokoontui Joensuuhun strategiakokoukseen. Keskusteluja sidosryhmien kanssa jatkettiin syksyn kuluessa ja syksyn maitovaltuuskunnalle esitettiin strategialuonnosta, jossa visioluonnoksena oli ”Arvokasta maitoa - kestävästi ja kannattavasti” sekä missioluonnoksena ”Maidontuotanto kannattavaksi ja kilpailukykyiseksi”.

Tämän lisäksi maitovaliokunnan jäsenet ovat osallistuneet hankkeiden ja projektien seurantarhyymiin, maitovaltuuskunnan kokouksiin sekä Brysselin kotieläinasiamiehen taustaryhmän kokouksiin. Valiokunnan eri ryhmiin nimeämät jäsenet ovat raportoineet mm. COPA:n maitoryhmän ajankohtaista asioista. Useat läheisten sidosryhmien edustajat, MTK keskusliiton johtajat ja asiantuntijat sekä Brysselin kotieläinasiamies ja maitoasiamies pitivät vuoden aikana useita katsauksia valiokunnassa.

Kokoonpano: Asko Miettinen (pj.), Tuomo Hainonen (vpj.), Mauri Penttilä, Jyrki Wallin, Markku Kiljala, Tiina Linnainmaa, Niclas Sjöskog, Juha Törmä, Janne Näsi, Kyösti Anttila, Matti Leikkanen, Ari Pirttiniemi ja Marjukka Mttio (siht.)

Lihavaliokunta

Lihavaliokunta kokoontui vuoden 2020 aikana viisi kertaa. Tämän lisäksi järjestimme ajankohtaiskatsauksia. Vuoden ensimmäinen kokous järjestettiin fyysisenä kokouksena ja muut etäyhteydellä. Keskeisinä teemoina vuoden aikana esillä olivat CAP-valmistelu, markkinat, vasikkatilanne, afrikkalainen sikarutto, eläintautirahasto, kuiviketurve sekä lihavaliokunnan toiminnan kehittäminen. Valiokunta seurasi tiiviisti myös covid-19 pandemian vaikutuksia lihamarkkinoihin ja tuotantoketjun toimintavarmuuteen. Valiokunta myös yhtenäisesti toimintasuunnitelmaprosessiaan ja sen alaiset verkostot laativat valiokunnan mallin mukaisen toimintasuunnitelman vuodelle 2021.

Kokoonpano: Mauno Ylinen (pj.), Johan Åberg (vpj.), Tomas Långgård, Matti Murto, Matti Kaase, Veikko Kemppi, Olli Paakkala, Ahti Ritola, Mika Niku, Reijo Flink, Risto Lahti, Jan Andersén, Pasi Pärnänen, Samuli Leinonen, Pasi Ingalsuo, Tapio Rintala, Taru Antikainen, Eeva Korimäki, Juuso Hulmi, Mauno Ylinen (MTK johtokunta), siht. Mari Lukkariniemi ja Saara Patama.

Erikoiskasvivaliokunta

MTK:n erikoiskasvivaliokunta huolehtii perunan, tärkkelysperunan, sokerijuurikkaan ja puutarhatuotteiden tuotannon edunvalvonnasta, myös luomutuotannon osalta. Valiokunta käsitteli kokouksissaan erikoiskasvien sato-, markkina- ja sopimustilannetta, tukiasioita, siemen- ja kasvin-suojelu- sekä ilmasto- ja laatuajrjestelmäasioita.

Erikoiskasvivaliokunta järjesti laajennetun kokouksen koronaviruksen vaikutusten vähentämisestä. Erityisen tärkeäksi nousi kausityövoiman saatavuuden varmistaminen poikkeuksellisessa tautitilanteessa. Tautitilanteen vaikutukset vaihtelivat sektoreittain. Ammattikeittäihin suuntautuvien tuotteiden kysyntä leikkautui voimakkaasti maaliskuussa. Tilanne tasaantui kesän aikana, mutta ei palautunut loppuvuoden aikana normaallille tasolle.

Erikoiskasvien verkostot raportoivat toiminnastaan valiokunnalle. Valiokunta osallistui Ruokaviraston siemenperuna-alan neuvottelupäivään ja seurasi tuotantopanosten ja erikoiskasvien tuottajahintojen kehitystä. Esillä oli myös elintarvikemarkkinalain muutos ja sen vaikutus sopimuskäytäntöihin. Erikoiskasvivaliokunta piti vuoden aikana kuusi kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen (pj.) (tärkkelysperunaverkosto), Johanna Smith (vpj.) (SLC), Jaakko Tervakangas, Heikki Kuusisto, Noora Räsänen, Petri Lauttia, Otso Heikola, Jaana Elo (luomu), Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Pekka Myllymäki (sokerijuurikasverkosto), Heikki Markus (perunaverkosto), Stiina Lerkki (puutarhaverkosto) ja Antti Lavonen (siht.).

Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta

Valiokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kuusi kertaa. Vuoden ensimmäiseen kokoukseen valiokunta sai vieraaksi perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiurun. Valiokunta keskusteli ministerin kanssa lomituksen kehittämistarpeista.

Koronapandemista johtuen valiokunnan loppuvuoden kokoukset pidettiin sähköisinä.

Kokouksissaan valiokunta käsitteli maatalojen varautumista häiriötilanteisiin sekä kykyä selviytyä häiriötilanteista eli resilienssiä, maatalojen varautumissuunnitelmia, koronapandemiasta johtuvia lomituksen muutostarpeita, lomituksen hallintomallityöryhmän työtä sekä Melan lomitushallinnon kehittämistyötä, Agri-hubi-osaamisverkoston toimintaa, luonnonvara-alan koulutuksen ajankohtaista tilannetta, ruuantuottajien työhyvinvointia, Melan työkykypalveluiden kehittämistä sekä lomituspalvelujen kehittämistä. Valiokunta kuuli kokouksissaan myös katsaukset EU:n elvytyspaketista, SOTE-uudistuksesta sekä sosiaaliturvauudistuksesta.

Kokoonpano: Kati Partanen (pj.), Mika Nieminen (vpj.), Maire Lumiaho (siht.)

Peltokasvivaliokunta

Puheenjohtaja Esa Similän johdolla, teki vuoden aikana erittäin aktiivista markkinaedunvalvontaa ja edisti vientiä. Viljan vientiä edistävä Farmers Grain Export -hanke eteni myös hyvin. Peltokasvivaliokunnan WhatsApp-ryhmä oli todella aktiivisessa käytössä koko vuoden.

Kokoonpano: Esa Similä (pj.), Ari-Pekka Kirjonen (vpj.), Markus Eerola (MTK johtokunta), Aki Kivioja (MTK johtokunta) ja Mika Virtanen (siht.).

Nautaverkosto

Nautaverkosto kokoontui vuoden 2020 aikana kuusi kertaa ja lisäksi järjestimme epävirallisia tapaamisia ja yhteispalavereita esim. maitovalion kanssa. Osa kokouksista oli avoimia ja syksyllä järjestimme laajemman jäsenille suunnatun keskustelutilaisuuden nautaedunvalvonnasta.

Nautaverkoston kokoonpano: Pasi Ingalsuo (pj.), Anne-Kangasvuori-Hosike (vpj.), Mauno Ylinen (MTK johtokunta), Johan Snickars (SLC), Saara Patama (siht.)

Sikaverkosto

Verkosto edisti valtioneuvoston hallitusohjelmaan kirjattua eläintautirahaston perustamista, jotta paine muun muassa vakuutusmaksujen rajuun nostoon mahdollisesti kevenisi. Tämän lisäksi verkosto osallistui aktiivisesti Copa-Cogecan sianlihatyöryhmän toimintaan ja seurasi CAP:n ja EHK:n etenemistä.

Kokoonpano: Taru Antikainen (pj.), Jussi Joki-Erkkilä (vpj.), Tomas Långgård (SLC), Pertti Hakanen (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Lammasverkosto

Lammasverkosto kokoontui vuoden aikana pääosin etänä viisi kertaa varsinaiseen kokoukseen. Tämän lisäksi järjestettiin epävirallisia tapaamisia. Osa kokouksista järjestettiin avoimena. Lammasverkosto on osallistunut yhteistyössä sektorin toimijoiden kanssa lammasalan sidosryhmätapaamisiin, jossa yhteisen pöydän äärellä on pohdittu alan kehittämistä. Petovahinkotapauksia oli alalla laidunkauden aikana paljon ja toimenpiteet näiden vähentämiseksi puhuttivat verkostossa. Verkosto oli aktiivisesti mukana CAP-valmistelussa MTK:n sisällä sekä MMM:n kanssa.

Kokoonpano: Tapio Rintala (pj.), Maija Suutarinen (vpj.), Kaisa Pihlaja (MTK johtokunta, Christer Ollqvist (SLC), Saara Patama (siht.)

Lennosto

Lennosto kokoontui vuoden 2020 aikana kuudesti tiivistähtisiin etäkokouksiin, joista kaksi oli avoimia kokouksia. Lennoston agendalla on ollut mm. CAP-valmistelu, EHK, markkinat, kuiviketurpeen tulevaisuus sekä eläintautitilanne. Lennoston pyynnöstä MTK:ssa laadittiin maatalousturpeen yhteenveto edunvalvonnan tukimateriaaliksi. Lennosto seurasi myös Copa-Cogecan siipikarjatyöryhmän työskentelyä.

Kokoonpano: Eeva Korimäki (pj.), Harri Sippola (vpj.), Kristian Bengts (SLC), Pertti Hakanen (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Kananmunaverkosto

Kananmunaverkosto kokoontui etäkokouksiin kolmesti, joista kaksi oli laajoja kokouksia. Verkoston agendalla oli mm. CAP, EHK, markkinatilanne, nuorikkokanojen kasvatuksen lainsäädäntö sekä alan kannattavuushaasteet. Kananmunaverkosto seurasi myös Copa-Cogecan siipikarjatyöryhmän työskentelyä.

Kokoonpano: Juuso Hulmi (pj.), Jouni Paunonen (vpj.), Pertti Hakanen (MTK johtokunta), Mari Lukkariniemi (siht.)

Mallasohraverkosto

Esa Similän johdolla mallasohraverkostossa jatkettiin työtä markkinaedunvalvonnan asioissa. Verkostoihin saatiin vuoden aikana joitakin uusia jäseniä. Työ jäsenten määrän kasvattamiseksi jatkuu vuoden 2021 aikana. Mallasohraverkostolla on Whatsapp -ryhmä käytössä.

Kokoonpano: Heikki Mäkelä (pj.), Ilkka Markkula (vpj.), Max Schulman (siht.) ja Mika Virtanen (siht.)

Öljykasviverkosto

Pentti Ervaston johdolla öljykasviverkosto teki töitä markkinaedunvalvonnan ja jäsenrekrytoinnin eteen. Öljykasviverkostolla on Whatsapp -ryhmä käytössä.

Kokoonpano: Pentti Ervasto (pj.), Kalle Vähä-Piikkiö (vpj.), Max Schulman (siht.) ja Mika Virtanen (siht.)

Perunaverkosto

Perunan edunvalvonnan tavoitteena oli perunanviljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoiden paremman hallinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. Verkosto käsittelee sato- ja markkinatilanteita perunan eri sektoreilla sekä Suomessa että Euroopassa. Perunaverkosto osallistui peruna-alan yhteisen organisaation PAYR:n toimintaan ja hallintoon. Verkoston sihteeri osallistui Ruokaviraston siemenperuna-alan neuvottelupäiviin, jossa esillä oli muun muassa uusi siemenlainsäädäntö. Verkosto käsittelee kokouksessaan laatujärjestelmä- ja kansainvälisiä edunvalvonta-asioita. Esillä olivat myös kansainväliset laatunormit perunalla. Verkosto edisti Reglone-varsiston hävitysaineen poikkeusluvan hakua.

Verkosto keskusteli koronan aiheuttamista vaikutuksista perunasektorilla. Verkosto käsittelee taudin vaikutusten vähentämiskeinoja perunasektorin näkökulmasta. Markkinavaikutukset olivat suurimmat kuoritulla perunalla ja ammattiikeittäihin suuntautuvilla perunatuotteilla.

Vakiintuneena vuosittaisena toimintana verkosto osallistui Luken ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastokyselyn valmisteluun ja tiedottamiseen. Verkoston edustajat osallistuivat perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmiin. Verkosto käytti tiedottamiseen ja viestintään verkoston omaa Facebook-ryhmää. MTK:n perunaverkosto kokoontui kolme kertaa. Verkosto järjesti va-

paamuotoisen perunan aamukahvitilaisuuden etänä joulukuussa.

Kokoonpano: Heikki Markus (pj.), Susanna Suonio (vpj.), Kaj Hemberg (SLC), Kauno Erkkilä, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Ilkka Markkula, Janne Matinlauri, Eero Saarinen ja Antti Lavonen (siht.).

Tärkkelysperunaverkosto

MTK ja sen tärkkelysperunaverkosto seurasivat perunatärkkelyksen markkina-, sopimus- ja viljelytilannetta Suomessa ja Euroopassa, tuotantopanosten kustannuskehitystä sekä vienti-, siemen- että kasvinsuojeluasioita. Ilmastoasioissa käsitelimme tärkkelysteollisuusyhdistyksen teettämää selvitystä perunatärkkelyksen hiilijalanjäljestä. Verkosto kuuli ja keskusteli uuden yhteisen maatalouspolitiikan valmistelutilanteesta ja vaikutuksesta sektorille.

Verkosto osallistui peruna-alan yhteistyöryhmän PAYR:n toimintaan ja hallintoon. Verkosto käsiteli perunantutkimuslaitoksen tilannetta. Verkosto keskusteli MTK:n edunvalvontamaksusta järjestön jäsenmaksu-uudistuksen yhteydessä. Verkosto tapasi etänä maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän lokakuussa. Asioina olivat CAP:n valmistelu, investointituet, kasvinsuojeluasiat, hiilensidonta ja tutkimusasiat. Tärkkelysperunaverkosto piti kolme kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen (pj.), Ilpo Ulvinen (vpj.), Kjell Utfolk (SLC), Mika Männistö, Vesa Savola, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta) ja Antti Lavonen (siht.). Asiantuntijoina Ossi Paakki (Finnamyl Oy), Mika Antila (Evijärven Peruna Oy), Kimmo Pusa (Finnamyl Oy) ja Arto Sillanpää (Finnamyl Oy).

Sokerijuurikasverkosto

Sokerijuurikasverkoston Facebook-ryhmän kautta välitimme jäsenille tietoa ja kävimmekeskusteluja sato-, tuki-, markkina- ja toimialasopimusasioista. Kampanjoimme verkoston jäsenmäärän nostamiseksi ja Facebook-ryhmän jäsenmäärä nousikin yli 120 henkilöön.

Verkoston ytimen, puheenjohtajiston kokoonpano: Pekka Myllymäki (pj.), Erno Toikka (vpj.), Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta) ja Antti Lavonen (siht.).

Sokerijuurikasneuvotteluryhmä

MTK:n ja sen sokerijuurikasneuvotteluryhmän toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen jatkoedellytykset maassamme. Kevään aikana neuvotteluryhmä osallistui sokerijuurikkaan viljelypäiville ja -risteilylle. TAS-neuvottelu käytiin kevään ja alkukesän aikana. Ratkaisuun vuoden 2021 viljelysopimuksesta päästiin alkukesästä, jonka jälkeen aloitettiin sopimushankinta sekä käsiteltiin elintarvikemarkkinalain muutoksen vaikutukset sopimuskäytäntöihin. Neuvotteluryhmä kirjelmöi neonikotinoidien hätäluvan puolesta. Neuvotteluryhmä antoi lausunnon sokerijuurikkaan kuljetustuesta. Neuvotteluryhmä käsiteli tukiasioissa uuden yhteisen maatalouspolitiikan asioita ja erityisesti sokerijuurikkaan kuljetus- ja tuotantosidonnaista EU-tukea.

Kasvukausi oli haasteellinen eräiden lajikkeiden itävyyden ja taimettumisen kannalta. Neuvotteluryhmä teetti tietyistä siemeneristä omat itävyysoikeensa Ruokaviraston Loimaan yksikössä. Neuvotteluryhmä neuvotteli siemenongelmasta ja mahdollisista toimenpiteistä, joilla viallisen siemenerän aiheuttamat menetykset korvataan viljelijöille. Bayer tiukensi Conviso-lajikkeiden kanssa käytettävän Conviso One-rikkakasviaineen jälkikasvirajoitteita, kun kesän aikana 7–8 maatilaa reklamoi jälkikasvivaikutuksista.

Neuvotteluryhmä esitti ehdokkaansa Sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksen säätöön hallitukseen ja lajiketoimikuntaan. Neuvotteluryhmä kirjelmöi Sucrokselle juurikkaan vastaanoton tarkkailun tehostamisesta.

MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla Euroopan sokerijuurikkaan viljelijöiden yhdistyksen CIBE:n eri työryhmissä ja komission kansalaiseskusteluryhmässä. Neuvotteluryhmä kokoontui vuoden aikana 10 kertaa.

Kokoonpano: Erno Toikka (pj.), Juha Wikström (vpj.), Aarne Lehtonen, Stefan Saaristo, Sebastian Sohlberg (SLC), Olli Helkkula, Olli Cavén, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta) ja siht. Antti Lavonen (siht.).

Puutarhaverkosto

Puutarhaverkostolla on oma WhatsApp-ryhmä, jossa se kävi keskustelua ajankohtaisista asioista, kuten kausityövoiman saatavuudesta, koronaviruksen aiheuttamista haasteista ja kasvinsuojeluongelmista. Näiden asioiden

ratkaisemisessa tehtiin laaja-alaista ja aktiivista työtä koko sektorin yhteistyönä järjestön sisällä ja mm. viranomaisten suuntaan. Verkosto piti sähköposti- ja etäkokouksia ja teki edunvalvontatyötä Juuresten-, kaalin- ja sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta.

Kokoonpano: Stiina Lerkki (pj.), Jaana Elo, Noora Räsänen, Johanna Smith, Aki Kaivola (MTK johtokunta) ja Mika Virtanen (siht.).

Kylvösiemenverkosto

Kylvösiemenverkoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat osallistuneet peltokasvialion kokouksiin. Kylvösiemenverkosto koontui vuoden aikana kaksi kertaa. Verkostolla on oma Facebook-ryhmä.

Verkosto keskusteli siementuotannon haasteista, muun muassa hukkakauravaatimuksista siementuotannossa. Osallistuimme myös hukkakaurasäädösten päivitysten valmisteluun.

Kokoonpano: Matti Kantola (pj.), Heikki Jalli (vpj.), Matti Lappalainen, Eeva Taneli, Aki Kaivola (MTK johtokunta) ja Mika Virtanen (siht.).

Luomuverkosto

MTK Luomu kokousti vuoden 2020 aikana kuusi kertaa. Luomuverkosto teki myös aktiivista yhteistyötä tutkimuksen, hallinnon ja muiden luomualan toimijoiden kanssa. Pääsääntöisesti MTK Luomun toiminta keskittyi luomusäätöasetuksen, uuden ohjelmakauden valmisteluun sekä koronatilanteen vaatimiin toimenpiteisiin.

Kokoonpano: Jaana Elo (pj.) (erikoiskasvialionkunta), Samuli Leinonen (vpj.) (lihavaliokunta), Mauri Penttilä (maitovaliokunta), Anu Tuomola (peltokasvialionkunta), Markus Eerola (MTK johtokunta), Steve Nyholm (SLC) ja Johanna Andersson (siht.).

METSÄTALOUS

AVAINNAVOITE:

Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmasto- ja ympäristötoimijana

Kotimaan metsä- ja ympäristöpolitiikka

MTK osallistui Kansallisen metsästrategian toteuttamiseen ja seurantaan metsäneuvostossa, sen työvaliokunnassa sekä lukuisten hankkeiden ohjausryhmissä. Vuonna 2020 keskiössä olivat resurssitehokas metsänhoito, talousmetsien luonnonhoidon kehittäminen sekä ilmastokestävä metsätalous.

Metsätuholain ja metsälain arvioinnin jatkoselvitys (METULA) toteutettiin vuonna 2020. MTK piti metsälakiin vuonna 2014 tulleita muutoksia tarkoituksenmukaisina eikä nähnyt tarvetta lakimuutoksiin myöskään tehtyjen selvityksen perusteella.

MTK piti esillä Suomalainen metsänomistaja 2020 -kyselytutkimusta, jolla selvitettiin metsänomistajien tavoitteita ja odotuksia sekä saatiin tietoa metsänomistajakunnasta ja sen muutoksesta.

MTK osallistui alueellisten metsäohjelmien 2021-2025 laadintaan osana alueellisten metsäneuvostojen työskentelyä. Valtakunnallisesti hyväksyttiin 14 alueellista metsäohjelmaa, joissa sovitaan yhteen metsäneuvostoalueen taloudelliset, ekologiset, sosiaaliset ja kulttuuriset tavoitteet huomioiden alueelliset kehitystarpeet sekä kansallisen metsästrategian tavoitteet. Metsäohjelmien tavoitteiden keskiössä on metsien monipuolinen ja kestävä hyödyntäminen.

Määräaikaisen kestävän metsätalouden rahoituslain voimassaoloaika olisi päättynyt kertomusvuoden lopussa. MTK piti välttämättömänä, että metsätalouden tukijärjestelmään ei tule katkosta. Kemera-lakia muutettiin niin, että laki on tarvittaessa voimassa vuoden 2023 loppuun asti. Metsien kasvun ja hiilensidonnallisuuden lisäämiseksi keuhkokuivumisen torjuntaa koskeva muutos. Tämä mahdollistaa tukien laajempaa laajemmalle alueelle. Korona-tilanteen aiheuttamien kokoontumisra-

joitusten vuoksi myös tiehankkeiden hyväksymisprosessia joustavoitettiin.

MTK oli mukana valmistelemaan metsätalouden uutta kannustejärjestelmää (Metka) ja toi aktiivisesti metsänomistajien näkemyksiä mukaan keskusteluun. Tuleva tukijärjestelmä ja sen työlajit vastaavat hyvin sitä, mitä metsänomistajat ovat erilaisissa selvityksissä painottaneet tärkeimmiksi. MTK on tyytyväinen myös siihen, että tukijärjestelmän hallintoa esitetään kevennettäväksi.

Osana hallituksen ilmastotoimia hyväksyttiin laki, jolla voidaan tukea joustoalueiden metsittämistä. Laki tuli voimaan vuoden 2021 alusta ja on voimassa vuoden 2023 loppuun. MTK piti tukea ja sen kohdentamista yksityisille maanomistajille peruteltuna. MTK kuitenkin piti luotua järjestelmää varsin byrokraattisena ja toivoi tukiehdotusta ja tuen myöntämiseen liittyvältä prosessilta selkeyttä. Tämä ei kaikin osin toteutunut.

MTK osallistui PEFC-metsäsertifiointin kehittämiseen yhdistyksen hallituksessa ja kehittämistyöryhmässä. Vuonna 2020 panostettiin mm. markkinointiin ja yhteistyöhön oppilaitosten kanssa tulevien metsäammattilaisten metsäsertifiointiin liittyvän osaamisen vahvistamiseksi.

Metsänomistajaorganisaatio oli vahvasti mukana PEFC:n metsänhoidon kriteeristön ja ryhmäsertifiointistandardin päivitysprosessissa. Standardit päivitetään vastaamaan uudistettuja PEFC:n kansainvälisiä standardeja. MTK korosti työssä standardien ymmärrettävyyttä, auditoitavuutta, kustannustehokkuutta sekä kestävyys- ja ulottuvuuksien huomioon ottamista.

MTK osallistui FSC Suomen metsänhoidon standardin päivitystyöhön kuulemisprosessissa. MTK seurasi aktiivisesti FSC kontrolloidun puun kontrollitoimenpiteiden käyttöönottoa sekä niitä koskevan Tapion toimintaohjeen noudattamista ja käytännön tulkintaa. MTK osallistui saamelaisaluetta koskevan kontrollitoimenpiteen valmisteluun (HCV5 ja HCV6) asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Metsänhoitoyhdistyksiä koulutettiin METSO-neuvonnassa ja kohdevälitykset lisääntyivät. Vuoden 2020 kokonaistavoitteet ylitettiin. Kaikkien toimenpiteiden rahoitusta kasvatettiin. MTK osallistui METSO-ohjelman seurantaryhmään. MTK:n aloitteesta alueelliset yhteistyöryhmät käynnistetään uudelleen.

MTK osallistui Helmi-ohjelman (aiemmin Riekko) ohjausryhmään ja valmisteluun. Vapaaehtoisen luonnonsuojelun ja ennallistamisen keinot laajen-

netaan muihinkin elinympäristöihin. MTK painotti maanomistajien päätäntävaltaa, korvauskäytäntöjä, metsätoimijoiden välityskorvauksia ja tavoitteiden realistisuutta.

MTK:lle laadittiin luonnon monimuotoisuusohjelma. Ohjelma perustuu kustannustehokkaisuuteen suojelun ja luonnonhoidon toimenpiteisiin ja maanomistajien päätösvaltaan. Luonnon monimuotoisuus turvataan hyvillä viljely- ja metsänhoitokäytännöillä, kohdennetulla luonnonhoidolla ja ennallistamisella sekä maanomistajalähtöisellä vapaaehtoisella suojelulla.

Luonnonsuojelulainsäädännön uudistamista valmisteltiin luonnonsuojelulain, rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista ja ennaltaehkäisemistä koskevan lain sekä ekologisen kompensaation osalta. MTK osallistui valmistelutyöryhmien työskentelyyn pitäen esillä mm. maanomistajien omaisuudensuojaa sekä kannattavien maa- ja metsätalouselinkeinojen edellytyksiin liittyviä näkökulmia.

Osana vesienhoitosuunnitelmia valmisteltiin alueellisia ELY kohtaisia vesienhoidon toimenpideohjelmaa vuosille 2022-2027. MTK osallistui yhteistyöryhmissä toimenpideohjelmaa ehdotusten valmisteluun. Valmistelussa painotimme vesien- suojelutoimenpideohjeiden realistisuutta.

Vaikutimme maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmisteluun.

Olemme tukeneet jäseniä ja jäsenyhdistyksiä maankäyttöön, kaavoitukseen, tuulivoimaan ja sähkölinjojen rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Laadimme yhteistyössä Metsäteollisuus ry:n kanssa Metsätalouden hiilitiekartan 2035.

EU-tason metsäpolitiikka

EU:n taksonomia-asetuksessa määritetään rahoitusmarkkinoille ympäristön kannalta kestäviä periaatteita sekä taloudellisia toimintoja eri sektoreilta ja toimialoilta. Asetus pitää sisällään kuusi ympäristötavoitetta: ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesi- ja merivarojen suojeleminen, kiertotalouden edistäminen, ympäristö pilaantumisen ehkäiseminen ja ekosysteemien ja biodiversiteettien suojeleminen. Jokainen tavoite annetaan delegoituna säädöksenä. Aiheen monimutkaisuuden ja suuren vastustuksen vuoksi säädöksistä ensimmäinen on myöhässä aikataulustaan: ilmastotavoitteet piti julkaista 1.1.2021. MTK on osallistu-

nut taksonomiatyöhön aktiivisesti esim. erilaisten kansallisten ja unionin tasoisten työryhmien kautta, samoin kahdenvälisissä keskusteluissa komission kanssa.

EU:n metsästrategian oli tarkoitus ilmestyä kesällä 2020, mutta biodiversiteettistrategian samanaikaisen valmistumisen vuoksi metsästrategia viivästyy vuoden 2021 puolelle. Pelkona on, että EUFS alistetaan biodiversiteettistrategialle ja tämän johdosta kompetenssi metsäasioissa saattaa siirtyä enemmän unionin tasolle. Korostamme edelleen sitä, että metsästrategian tulee olla oma, itsenäinen kokonaisuutensa. MTK teki aktiivista vaikuttamistyötä Euroopan komissioon, parlamenttiin ja neuvostoon. Samoin vaikutimme kansallisella tasolla Suomen eduskuntaan ja hallitukseen. Sekä EU parlamentin mietintö että neuvoston päätelmät olivat MTK:n kannan mukaiset.

EU:n uusi biodiversiteettistrategia julkaistiin keväällä 2020. MTK vaikutti strategian sisältöön yhteistyössä CEPF:n ja Copa-Cogecan kanssa. MTK teki edunvalvontaa myös asiaa koskevien neuvoston päätelmien osalta sekä seurasi aktiivisesti komission työryhmissä alkanutta työtä esim. strategian toimeenpanossa tarvittavien määritelmien laatimiseen liittyen.

Maakuntaedunvalvonta

Vaikutimme alueellisten metsäohjelmien toimenpideohjelmiin ja puunkäyttöä lisäävien hankkeiden etenemiseen. Lisäksi maakunnissa valmisteltiin erilaisia ilmastonmuutoksen hillintään ja hiilitaseisiin liittyviä ohjelmia. Osallistuimme ohjelmien valmisteluun tuoden mukaan metsien mahdollisuudet, jotka liittyvät kasvun lisäämiseen ja fossiilisten raaka-aineiden korvaamisen puulla.

Maakuntakaavoituksia päivitetään jatkuvasti useissa maakunnissa. Vaikutimme siihen, että metsätalouden toimintaedellytykset säilyvät muiden maankäyttöpaineiden puristuksessa. Teimme yhteistyötä metsänhoitoyhdistysten ja MTK-liittojen kanssa. Vastaavasti vaikutimme myös maakuntaohjelmien ja –strategioiden sisältöön.

Osallistuimme ELY-alueiden vesienhoidon yhteistyöryhmiin vaikuttaen vesienhoidon tarkoituksenmukaiseen toteutukseen elinkeinotoiminnan näkökulmasta.

Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet

Osallistuimme kattavasti riistahallinnon järjestämiin hirvieläinten sidosryhmäneuvottelu-

ihin maakunnissa. Hirvikantatavoitteet toteutuivat noin 65 prosentissa 59 hirvitalousalusta. Toteutumisaste kehittyi myönteisesti.

Vaikutimme aktiivisesti keskeisiin sidosryhmiin Lounais-Suomen yli- ja alueille valkohäntäpeurakannan leikkaamiseksi. Valkohäntäpeuran kaatomääriä on lisätty 15 % vuodessa, mutta kannan kasvu on ollut sitäkin nopeampaa. Teimme Maa- ja metsätalousministeriölle useita lainsäädännön muutosaloitteita kannansääntelyn tehostamiseksi. Teimme myös aloitteen uuden riistalautakunnan perustamiseksi vahvistamaan maanomistajien oikeusturvaa. Käynnistimme valtakunnallisen hirvieläinkantoihin liittyvän jäsenkyselyn valmistelun.

Osallistuimme susikannan hallintaan ja kannanhoidollisen metsästyksen käynnistämiseen liittyvän kanasalaisaloitteen valmisteluun yhdessä SLC:n, Suomen metsästäjäliton ja koirajärjestöjen kanssa. Kansalaisaloite keräsi 50 000 kannatusta alle viikossa. Eduskuntakäsittely siirtyi vuoden 2021 puolelle.

Afrikkalaisen sikaruton leviämisen riskin pienentämiseksi vaikutimme aktiivisesti kotimaan villisikakannan alentamiseksi.

Vaikutimme vastuuministeriöihin vaatien käytännön toimenpiteitä valkoposkikihanhien aiheuttamien ongelmien vähentämiseksi ja valkoposkikihanhien ampumisen sallimiseksi. Ensimmäiset ampumiseen perustuvat karkotusluvut myönnettiin syksyllä, mutta vaikuttavuus jäi vähäiseksi. Teimme aloitteita vahinkoja vähentävien toimien käynnistämiseksi kevättä koskien.

AVAINNAVOITE:

Vahvistamme MTK:n toimia viljelijöiden ja metsänomistajien markkinaosaamisen ja -aseman vahvistamiseksi erityisesti yhteistyön kautta

Olimme mukana kehittämässä sähköistä puukauppapalvelu Kuutiota entistä toimivammaksi metsänomistajien ja metsänhoitoyhdistysten näkökulmasta.

Toteutimme kaksi (kevät ja syksy) Metsätutka kyselyä metsänomistajakunnalle ja viestimme jäsenkunnan näkemyksistä markkinakehityksestä.

Teimme kuukausittain metsähoitoyhdistyskentälle

suunnatun puukauppabarometrin ja laadimme kuukausittain jäsenistölle ja julkisuuteen toimitetun puumarkkinakatsauksen. Otimme aktiivisesti julkisuudessa kantaa markkinatilanteeseen ja markkinoiden kehittämiseen.

MTK osallistui aktiivisesti sekä Puutavaran mittauksen neuvottelukunnan että sen työryhmän työskentelyyn. Tärkeimpinä aiheina olivat tukkipuun röntgenmittauksen ja kuitupuun painomittauksen kehittäminen.

MTK auttoi jäseniä ja metsänhoitoyhdistyksiä viikoittain erilaisissa puukaupan erimielisyys- ja riitatilanteissa. MTK avusti myös neuvonnallisesti puun myyjä katkootaan ja mittaukseen liittyvissä epäselvyyksissä ja erimielisyyksissä aina virallisiin mittauksiin ja oikeuskäsittelyihin saakka. MTK avusti ja ohjeisti metsänhoitoyhdistyksiä hinta- ja katkoota-aineistojen tallennusasioissa sekä koulutti jäseniä ja mhy toimihenkilöitä tarjousvertailujen tekemisessä.

Osallistuimme MHYP:n hallituksessa OmaMetsä -metsänomistajapalveluportaalin kehittämiseen.

AVAINAVOITE:

Jatkamme järjestöremonttia keskittyen erityisesti järjestön toiminnallisten kehittämisohjelmien toimeenpanoon

MHY-kehittämisohjelman ensimmäinen versio ja toteuttamissuunnitelma esiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokouksessa 29.10.2020. Kehittämisohjelman sisältö on seuraava: 1) Mhy-rakenteen ja toiminnallisuuksien kehittäminen sekä ketjumaisen toiminnan vahvistaminen, 2) IT-kehittämisstrategia ja -kehittämisohjelma, 3) Viestintästrategia ja viestintäohjelma: miten viestintä tukee metsänhoitoyhdistyksiä niiden liiketoiminnassa ja edunvalvonnassa, 4) Koulutusstrategia ja koulutuksen kehittäminen sekä 5) Jäsenet keskiöön -jäsenhankintakampanja

Organisaatiokokonaisuuden ja yhteistyön tiivistämiseksi käynnistimme Metsänomistajat -strategian laadinnan yhteistyössä MHYP Oy:n kanssa. MTK:n metsävaltuuskunta hyväksyi kokouksessaan 29.10.2020 strategiset tavoitteet. Strategia valmistuu keväällä 2021.

MTK keskusliitossa, sen jäsenliitoissa ja -yhdistyksissä toteutettiin vuonna 2020 järjestöuudistus, Osana uudistusta jäsenyhdistyksissä toteutettiin tarvittavia sääntömuutoksia. Huomioiden vuonna 2020 toteutuneet mhy-fuusiot, n 48/55 Mhy:ssä toteutettiin järjestöllistä yhtenäisyyttä tukevat sääntömuutokset.

Vuonna 2020 Mhy-kentällä toteutettiin rakennekehitystä ja seuraavat yhdistysfuusiot astuivat voimaan 01.01.2021 alkaen:

- Mhy Salometsä (Tarvasjoki-Karinainen, Marttila ja Salometsä)

- Mhy Lappi (Länsi-Raja, Länsi-Pohja, Ranua, Ylitornio ja Ylä-Lappi)

- Mhy Posio liittyi Mhy Koillismaahan 1.8.2020

Mhy-fuusioiden jälkeen Suomessa on 59 metsänhoitoyhdistystä, joista 55 MTK Keskusliiton jäseniä.

Mhy-valtuustovaalit järjestettiin syksyllä 2020. Vaaleissa valittiin yhteensä 1413 valtuutettua ja 398 varavaltuutettuja. Valtakunnallinen äänestysaktiivisuus valtuustovaaleissa oli 41%. Valtuutetuista uusia on 28%, valtuutettujen keski-ikä on 55 vuotta, ja naisten osuus 15%. Valtuutetuista ammattiasemaltaan maanviljelijöitä on 38 %, eläkeläisiä 15 %, palkansaajia 25 % ja yrittäjiä 22 %.

Kevään 2020 aikana siirryttiin koulutuksissa Teams-toteutuksiin. Esimerkiksi uusien toimihenkilöiden perehdytyskoulutus toteutettiin verkkoluentoina. Jäsenten palvelua ja palvelujen markkinointia käsittelevä osio hoidettiin syksyllä ”kuplamallilla”, jossa kokoonnuttiin pienryhmiin ympäri maata ja oltiin ryhmänä yhteydessä koulutuksen vetäjään.

Kokoontumisrajoitukset saivat aikaan myös uusia innovaatioita. Aloitettiin kaikille jäsenille suunnattujen Metsänomistajat-webinaarien järjestäminen ajankohtaisista aiheista ja uusille Mhy-valtuutetuille pidettiin lähtölaukauksena Tervetuloa-tilaisuus verkossa.

Vuoden aikana metsälinjan ja mhy:sten edustus oli vahvasti mukana MTK:n koulutusstrategian ohjausryhmässä ja siellä laadittuun vuoden 2021 koulutusohjelmaan sisältyykin paljon metsällisiä tilaisuuksia.

YMPÄRISTÖ JA MAANKÄYTTÖ

AVAINTAVOITE:

Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmasto- ja ympäristötoimijana

Omaisuu den suojan ympäristöperusoikeuden tasapaino

Toimme aktiivisesti esille tarpeen tarkastella perusoikeuksiemme tasapainoa, ettei omaisuuden suoja jää ympäristöperusoikeuden jalkoihin. Kuntien raakamaan pakkolunastukset saivat paljon näkyvyyttä medioissa, ja MTK esiintyi vahvana omaisuuden suojan puolustajana.

Kokonaiskestävyys perustana

Ympäristöä, ilmastoa ja maankäyttöä koske-
vissa lakihankkeissa ja strategiavalmisteluissa
korostimme läpileikkaavasti kestäväää kehitystä ja

sen kaikkia ulottuvuuksia: ympäristöllistä, sosiaa-
listia ja taloudellista.

Veimme tietoa elinkeinojemme vahvuuksista ja
niiden kehittymisestä Suomen kestäväen kehityk-
sen toimikuntaan ja YK:lle toimitettavaan rapor-
tointiin Suomen kestäväen kehityksen tilasta.

Kiertotalous

Osallistuimme Maaseudun innovaatiotyöryhmän
(EIP AGRI) tutkimusraportin laadintaan koskien
maatalouden muovijalanjälkeä EU:ssa.

Vaikutimme Suomessa laadittavaan kiertotalou-
den strategiseen toimintaohjelmaan.

Järjestimme MTK:n jäsenille muovien nouto-
palvelun, jonka avulla maatalousmuoveja kerät-
tiin yli 450 maatilalta ja saatettiin uudelleen
jalostettavaksi yli 2000 tonnia.

Suomen ilmastolaki

Osallistuimme virkamiestyönä toteutettavan
Suomen ilmastolain taustaselvityksien

haastatteluihin. Kannustimme MTK:n jäseniä vastaamaan kansalaiskyselyihin, joita ympäristöministeriö järjesti ilmastolain valmistelun tueksi.

Maatalouden ilmasto-ohjelma

Tilasimme yhdessä SLC:n kanssa maatalouden ilmastotiekartan Luonnonvarakeskukselta. Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettu laaja raportti avasi ratkaisukeskeisen keskustelun maatalouden toimialalta kohti ilmastoneutraalia ja kokonaiskestäväää maataloutta ilman tuotannon supistamista. Lähtökohtana on elinkeinon oma visio ilmastokestävästä kotimaisesta ruuantuotannosta, jossa tuottavuutta, teknologiaa ja tietopohjaa vahvistetaan ja sosiaaliset näkökulmat ja huoltovarmuus huomioidaan.

Luken analyysin mukaan maatalouden kasvihuonekaasupäästöistä 75 % tulee maaperästä. Ratkaisuiksi osoittautuivat pellonkäytön monipuolistaminen kivennäismaiden hiilipitoisuuden lisäämiseksi ja turvemaiden hiilen pitämiseksi pellossa. Biokaasu mahdollistaa markkinat päästöjä pienentävien ja hiiltä sitovien nurmien viljelyyn karjatalouden ohella. Markkinoiden ja kannusteiden kehittyessä kosteikkoviljely ja suopeltojen ennallistaminen ovat mukana ratkaisuvaihtoehtoina.

Ilmastotiekartan laatiminen paljasti suuren maaperätiedon tietovajeen. Veimme ongelmakohtia maa- ja metsätalousministeriön koordinoiman maankäyttösektorin ilmasto-ohjelmaan ja sen sisältämän tieto-ohjelmaan korostaen erityisesti viljelytoimien ilmastovaikutusten todennettavuutta ja kustannustehokkuutta. Otimme kantaa tutkimushankkeiden kohdentamiseen ja priorisointiin tieto-ohjelmassa. Keskiöön nostimme peltomaiden maalajitarkennus sekä päästö- ja sidontaker toimien luominen lohkojen viljelytoimille.

Vesiasiat

Valmistelimme MTK:n ja SLC:n yhteisen vesiohjelman, jossa kuvataan, miten maa- ja metsätaloussektorit voivat edistää osaltaan vesien hyvään tilaan pääsemistä. Ohjelmassa painottuvat hyvät maatalous- ja metsänhoitokäytännöt, kustannustehokkuus, kohdentaminen, valuma-aluekohtainen tarkastelu sekä tiedon ja osaamisen lisääminen.

Seuraamme vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toimeenpanoa Suomessa. Osallistuimme tulevan kauden (v. 2022–2027) vesienhoitosuunnitelmien

sekä merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman luonnosten valmisteluun sekä valtakunnallisissa että alueellisissa valmisteluryhmissä.

Osallistuimme useiden kansainvälisten ja kansallisten hankkeiden ohjausryhmiin, joissa tutkitaan vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastokestävyyteen liittyviä kysymyksiä. Toimme ohjausryhmissä esiin erityisesti maa- ja metsätalouslyrittäjien käytännön toimintaan liittyviä asioita.

Hiilimarkkinat

Perustimme metsänhoitoyhdistysten kanssa yhteisen työryhmän selvittämään vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden mahdollisuuksia suomalaisten perhemetsänomistajien keskuudessa. Osallistuimme ministeriöiden ilmastokompensaatioita koskeviin taustaselvityksiin.

Käynnistimme yhteistyössä ProAgrian kanssa maatilatason hiililaskurin kehittämisen hiilivirtojen laskentaan ja ilmastokestävien viljelykäytäntöjen hiilensidontaa todentamaan. Laskuri tarkentuu tutkimustiedon tarkentuessa, jota seuraamme monissa tutkimushankkeiden ohjausryhmissä.

Biokaasu ja muut energiaratkaisut

Osallistuimme tontinrajan ylittävän energiayhteisön mahdollistamiseen sähkömarkkina-alueilla. Vaikutimme siirtohintojen hillitsemiseen vaikuttaviin toimiin sähkömarkkina-alueilla ja biokaasun sisällyttämiseksi jakeluvaihtoehtoon.

Olimme vahvasti mukana kansallisen biokaasuohjelman laatimisessa ja sen toimeenpanoon saattamisessa.

Vaikutimme keskeisesti Uusiutuvan Energian Direktiivin mukaisten kestävyyskriteerien toimeenpanoon kansallisessa lainsäädännössä. Tällä mahdollistetaan biomassojen monipuolinen energiakäyttö.

Osallistuimme 2020 aloittaneen laaja-alaisen kansallisen turvetyöryhmän työskentelyyn, jossa energiaturpeen käytön vähenemisen vaikutuksiin vastataan oikeuden mukaisen siirtymän toimin.

Ympäristöluotain-kysely

Selvitimme toista kertaa jäsenistön tahtotilaa ympäristö- ja ilmastotoimien merkityksellisyydestä. Sekä viljelijä- että metsänomistajajäsenet arvioivat edelleen tuottavan ja puhtaan maan yhdessä vesiensuojelun kanssa erittäin merkitykselliseksi (n. 4,5/5). Luonnon monimuotoisuuden suojelu sekä energia- ja ilmataratkaisut olivat myös tärkeitä tavoitteita (n. 3,9/5).

Ympäristö ja maankäyttövaliokunta

Ympäristö ja maankäyttö -valiokunta kokoontui vuonna 2020 kuusi kertaa. Kokousmäärä nousi loppuvuotta kohden ennakoitua suuremmaksi, kun valiokunnan kokoukset järjestettiin etänä koronapandemian vuoksi ja kokousten kestoja jouduttiin lyhentämään. Etäkokoukset sujuivat kuitenkin hyvin, ja osa valiokuntalaisista totesi pääsevänsä helpommin paikalle etäkokouksiin verkossa kuin fyysisiin kokouksiin Helsingissä.

Kevätkaudella valiokunta käsitteli isoja lakien kokonaisuudistuksia, luonnonsuojelulakia ja maankäyttö- ja rakennuslakia. Lisäksi valiokunta antoi näkemyksensä valmisteilla olevaan MTK:n ilmastotiekarttaan sekä sai esittelyn MTK:n ja SLC:n vesiohjelman valmistelun käynnistymisestä.

Syksyllä valiokunta jatkoi vesiohjelman käsittelyä, kunnes ohjelma hyväksyttiin MTK:n ja SLC:n johtokunnissa. Lisäksi valiokunta perehtyi maatilaa hiilitaselaskuriin ja turvemaiden ilmastokestävään viljelyyn. Valiokunnan vieraina kävivät ProAgrian Maarit Kari ja Luonnonvarakeskuksen tutkija Hanna Kekkonen. Vuoden lopuksi valiokunta vielä kuuli katsauksen uuden maatalouspolitiikan tilanteesta ja muodosti valiokunnan näkemyksen siihen sisällytettävistä näkökulmista.

Valiokunnan toimintatapoja muutettiin syyskaudella 2020 siten, että alueellisten ympäristö ja maankäyttö -valiokuntien sihteerit liitettiin valiokunnan jakelulistalle ja he myös saivat läsnäolo-oikeuden valiokunnan kokouksiin. Tällä muutoksella tavoitellaan vahvempaa yhteyttä alueelliseen ympäristö- ja maankäyttövaikutamiseen sekä nopeampaa sisäistä viestintää paikallisyhdistyksiin saakka.

Kokoonpano:

Lassi-Antti Haarala (pj.), Hannu Karppila (vpj.), Vesa Paavola, Merja Korpi, Kari Pennanen, Sari Lantta, (mhy), Ritva Toivanen (mhy), Thomas Antas (SLC), Asko Miettinen, MTK:n johtokunta.

ELINKEINOPOLITIIKKA JA YRITTÄJYYS

AVAINVAOITE:

Maatalouden tulot ja kannattavuus kääntetään kasvuun pitkän taantuman jälkeen

Olimme mukana valmistelemissa Suomen koheesiopolitiikkatavoitteita ja -ohjelmia tulevalle EU-kaudelle, erityispaino oli uudessa oikeudenmukaisen siirtymän rahastossa (JTF). Painopisteenämme oli etenkin turpeen tuotannon varmistaminen.

Tulevan CAP-kauden valmistelussa olimme vahvasti mukana myös maaseudun kehittämistoimien valmistelussa.

KiertoaSuomesta.fi-markkinapaikan laajemman edistämisen siirsimme vuodelle 2021.

Annoimme poikkeuksellisen paljon suoraa jäsenneuvontaa. Vuonna 2020 annoimme jäsenpalvelua etenkin kausityövoimaan liittyvissä kysymyksissä. Lakipalveluiden ja osin myös muiden neuvonnallisten palveluiden kysyntä jäsenten keskuudessa on kaikkiaan säilynyt hyvällä tasolla.

AVAINVAOITE:

Vahvistamme MTK:n toimia viljelijöiden ja metsänomistajien markkinaosaamisen ja -aseman vahvistamiseksi erityisesti yhteistyön kautta

Muu keskeinen toiminta

Koronakriisi

Toimimme aktiivisesti kausityövoimapulan ratkaisemiseksi. Perustimme Töitä Suomesta Oy:n yhdessä ProAgrian ja Suomen Kylien kanssa ja koordinoimme kausityövoimatoimia yhdessä TE-toimistojen kanssa. Olimme toimijoiden edustajina lukuisissa kausityövoiman viranomaistyöryhmissä ja pidimme esillä kausityövoimatarpeen nopeaa ratkaisemista huoltovarmuuden turvaamiseksi.

Kausityövoimakriisiä ratkoimme myös maaseutuohjelman rahoittamassa KoroKausi-hankkeessa. Töitä Suomesta Oy:n kanssa yhteistyössä toteutetussa hankkeessa etsimme kausityövo-

imaa tiloille kotimaasta ja ulkomailta. Kaikkiaan onnistuimme selättämään kausityövoimakriisin ja turvaamaan tuotannon kaikkialla Suomessa.

Laadimme kattavat esitykset EU:n elvytysvarojen käytöstä ja autoimme alueita sisällyttämään maaseudulle keskeisiä kirjauksia alueellisiin suunnitelmiin. Olimme jo keväällä ensimmäisiä, jotka esittivät elvytettäviä toimenpiteitä.

Huolehdimme, että yrityksille suunnattuja koronatukia saatiin myös maaseudun yrittäjien käyttöön. Varmistimme, että rahoitus on myös metsänhoitoyhdistysten käytettävissä.

Liikenne ja infra

Olimme aktiivisesti tekemässä valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja suunnitelmaan sisällytettiin tärkeitä lisäyksiä koskien esimerkiksi yksityisteitä, perusväylänpidon rahoitusta ja alueiden sisäistä saavutettavuutta. Osallistuimme esimerkiksi rataverkon puuta-varakuormauspaikkoja kehittävän metsäsektorin infrayhteistyöryhmän työhön.

Digitalisaatio, laajakaista ja datatalous

Toimimme aktiivisesti maaseudun digitaalisten toimintaedellytysten kehittämiseksi. Pidimme esillä toimintavarman valokuidun saatavuuden tärkeyttä. Koronapandemian myötä nettiyhteyksien käyttö kasvoi jo keväällä pilviin ja ruuhkautuneet tietoliikenneverkot havainnollistivat konkreettisesti välityskykyisten nettiyhteyksien merkityksen koko maassa. Esitimme, että verkkoinvestointeja suunnataan elvytysvaroista tukiohjelmalla niille alueille, joilla markkinaehtoinen verkkojen saatavuus ei toteudu vuoteen 2025 mennessä. Julkisin varoin tuettavissa laajakaistahankkeissa yhteysnopeuksien tulisi vastata myös tulevaisuuden tiedonsiirtotarpeisiin, eli olla vähintään 100 Mbit sekunnissa.

Osallistuimme aktiivisesti älymaatalouden kehittämiseen. Esitimme, että elvytysrahoituksella edistetään digitalisaation laajaa käyttöönottoa myös maatilamittakaavassa. Tiedon parempi hyödyntäminen tukee kilpailukykyä ja kasvua sekä mahdollistaa toiminnan hiili- ja ympäristöjalan jäljen todentamisen. Lisäämällä koko elintarvikeketjun tiedon jakamista reilun datatalouden periaattein on mahdollista tuoda alkutuotanto lähemmäs kuluttajaa ja kasvattaa arvonmuodostusta.

Yrittäjyys

Jatkoimme yrityskyläyhteistyötä ja perustimme Jukolan Juuston kanssa maatalan Yrityskylä Alakouluun, Keski-Suomeen. Lisäksi lähdimme mukaan Yrityskylään Pohjois-Pohjanmaalla. Edistimme uutta yrittäjyyttä kumppanuudella maaseudun kasvupolussa sekä Food Founder -ohjelmassa. Osallistuimme aktiivisesti kausityövoimavarojen uudistamiseen. Vaikutimme yrittäjyysstrategian valmisteluun, mutta lopulta esitimme strategian uudelleen tekemistä vastamaan koronakriisin jälkeistä tilannetta.

Maaseutu- ja aluepolitiikka sekä maakuntaudistus

Voitimme Kuntaliiton Klash-haastekilpailun yhdessä KyytiGroupin sekä Coreorientin kanssa luomallamme KaikkiKyytiin -konseptilla ja edistimme maaseudun liikennepalveluiden uudistamista. Jouduimme siirtämään vuoden 2020 Maaseutuparlamentin. Jatkamme pääyhteistyökumppanina vuonna 2021. Toimimme esille maaseudun näkemyksiä sote- ja maakuntaudistuksessa. Olimme tiiviisti mukana EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiion valmistelussa.

Maaseutumatkailu

Ennakoimme ja selvitimme koronatilanteen aiheuttamia seurauksia ja vaikutuksia maaseutumatkailuelinkeinolle. Viestimme selviytymismahdollisuuksista ja -keinoista muun muassa yrityskyselyillä ja aktiivisella yhteydenpidolla maaseutumatkailuyrittäjiin, mediaan ja MMM:ään ja TEMiin. Vaikutimme vahvasti maatilasiidon maaseutumatkailuyritysten pääsemisestä tukien piiriin ja viestimme tuki- ja kriisirahoituksesta yrittäjille.

Tehostimme maaseudun matkailun markkinointia Matkamaalle.fi -sivustolla ja sosiaalisessa mediassa sekä olimme mukana 100 Syytä matkailla Suomessa -kampanjassa. Markkinoinnissa painotimme maaseudun matkailupalvelujen turvallisuutta ja väljyyttä. Markkinoimme suomalaista maaseutua matkailuyrittäjien ja Visit Finlandin kanssa IGW-messuilla Berliinissä. Valtakunnallinen ruokamatkailun kehittäminen jatkui aktiivisesti Lomalaidun ry:n hallinnoimana, ja toteutimme osana RuoKasvu-hanketta maaseutumatkailuyrittäjille suunnatut osallistavat kehittämispäivät eri ruokateemoin. Pohjois-Savon alueen ruokamatkailureiitit avattiin digitaalisena Matkamaalle- ja Retkipaikka.fi-sivustolla ennen

kesälomakautta, kohteena kotimaiset kuluttajat. Vaikutimme Suomen ruokamatkailustrategian syksyllä 2020 julkaistuun päivitykseen. Paikallisen ruuan korostamista ja aamiaisen konseptointia valmistelimme Ruka-Kuusamon alueen matkailu- ja ruokayritysten kanssa (toteutus Kuusamossa 02/21).

Verkostot ja valiokunnat

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui yhdeksän kertaa. Koronakriisin takia ei pidetty suunniteltua yhteiskokousta Pohjois-Suomen alueellisen valiokunnan kanssa, myös valiokuntaseminaari peruttiin.

Valiokunta jatkoi toimintatavoissaan aiempien vuosien toimintamalleja. Näitä olivat muun muassa kokousten teemoitukset, sähköiset työtilat ja kokoustiedotteet. Poikkeuksellisen vuoden johdosta kokouksista lähes kaikki pidettiin Teams-kokouksina.

Valiokunnan kokouksissa keskusteltiin muun muassa kausityövoimasta, aluekehittämisestä, koheesiopolitiikasta, yrittäjyydestä, liikenteestä ja infrastruktuurista, digitalisaatiosta, innovaatioista, energiasta, verotuksesta ja maaseutupolitiikasta.

Vuonna 2020 valmistui myös Aula Researchin tekemä ulkopuolinen arvio valiokunnan toiminnasta ja järjestön elinkeinopoliittisesta edunvalvonnasta. Koronakriisi valitettavasti perui kenttäkierroksen, jossa tuloksia olisi käsitelty. Suunnitellut yrittäjyys- ja ympäristöpäivät korvattiin Teams-seminaarilla.

Vuonna 2019 valiokunnan yhteyteen perustettu hevosverkosto jatkoi aktiivista toimintaansa.

Kokoonpano: Leena Erälinna (pj.), Jaakko Halkilahti, Kimmo Ihalainen, Helena Halinen, Thomas Lindroth, Riku Kalmari, Tuomo Raininko, Tarmo Turunen, Hannu Uitto, Pekka Vihtonen ja Marko Mäki-Hakola (siht.).

Hevosverkosto ja -talous

Hevosverkosto aloitti virallisen toimintansa vuoden 2020 alussa. Verkoston tarkoituksena on luoda kattava asiantuntija- ja luottamushenkilöelin, jonka pääasiallisena tehtävänä, tarkoituksena ja tavoitteena on edistää hevostalouden toimintaedellytyksiä, kannattavuutta ja parantaa maaseudun hevosityrittäjyyden mahdollisuuksia. Hevosverkoston ensimmäistä toimintavuotta varjosti Covid-19-pandemia ja toimielimen merkittävien työ tehtiin hevosalan korona-vaikutusten arvioinnissa ja vaikutusten viestimisessä hallitukselle sekä muille päättävälle elimille. Verkoston tavoitteena oli osallistua hevosalan eri tapahtumiin, mutta olosuhteista johtuen tapahtumaosallistumiset siirretään joko vuoteen 2021 tai 2022.

Kokoonpano: Helena Halinen (pj.), Timo Ryyänen (vpj.), Minna Mäenpää (Hippos), Minna Peltonen (SRL), Johanna Wasström (SLC), Kati Partanen (MTK johtokunta), Matti Rehula (MTK) ja Johanna Andersson (siht.).

Kertomusvuonna MTK ja Suomen Hippos aloittivat virallisen yhteistyön yhteisjäsenyyden merkeissä. Yhteistyösopimuksen ja hevosverkoston toiminnan kautta MTK vahvistaa sekä laajentaa hevosalan edunvalvontatyötä.

MTK on Hippolis - Hevosalan osaamiskeskus ry:n perustajajäsen. MTK osallistui aktiivisesti Hippoloksen työskentelyyn. Hippoloksen työhön osallistuvat myös muut hevosalan järjestöt ja keskeiset sidosryhmät.

VEROPOLITIikka

AVAINNAVOITE:

Maatalouden tulot ja kannattavuus käännetään kasvuun pitkän taantuman jälkeen

Vuoden 2020 merkittävimmät veropoliittiset tapahtumat perustuvat hallitusohjelman pitkälle neuvoteltuun veropoliittiseen osioon. Hallitusohjelman lähtökohta on ettei maa- ja metsätaloudenharjoittajan tai yrittäjän verotus kiristy miltään osin.

Energia- ja valmisteverotus

Keuyen ja raskaan polttoöljyn, biopolttoöljyn, nestekaasun, kivihiilen, maakaasun, turpeen ja mäntyöljyn valmisteveroa korotettiin vuoden 2021 alusta alkaen 2,7 eurolla megawattitunnilta. Korotukset kohdistettiin energiasisältöveroon, kuten hallitusohjelmaneuvoittelussa oli sovittu. Ratkaisulla ei ole kiristäviä vaikutuksia maatalouteen, sillä energiasisältövero palautetaan maataloudelle energiatuotteiden valmisteveron palautuksena entiseen tapaan.

Myös energiaintensiivisen teollisuuden (koskee mm. metsäteollisuutta) energiaveron palautus päätettiin poistaa asteittain. Sähköveroluokan II valmistevero päätettiin laskea vuodesta 2021 alkaen 0,69 sentistä kilowattitunnilta EU:n sallimalle vähimmäistasolle 0,05 senttiin kilowattitunnilta. Sähköveron EU-minimi ulotettiin lain muutoksella myös maatalouteen, jossa se toteutetaan nykyiseen tapaan palauttamalla vuosittain tehtävällä hakemuksella maataloudelle veroluokkien I ja II välinen erotus. EU-minimi on toteutettu nostamalla maatalouden sähköveron palautus 1,55 sentistä 2,19 senttiin kilowattitunnilta.

Kiinteistöverotus

Valtiovarainministeriössä oli virkamiestyönä valmistettu esitysluonnos kiinteistöverotuksen muuttamiseksi. Sen toteutuminen olisi merkinnyt merkittäviä kiristyksiä lähes kaikkien suomalaisten kiinteistöjen kiinteistöveroon.

Esitetyt muutokset eivät olisi ottaneet huomioon rakennusten todellisia markkina-arvoja eri osissa maata, kuten hallitusohjelma edellyttää. Esitysluonnos olisi nostanut asuinrakennusten kiinteistöverotusarvon lähes kaksinkertaiseksi ja vapaa-ajan asuinrakennusten kiinteistöverotusar-

von yli kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Näin ollen kiinteistöveroprosenttien ylärajojen olisi pitänyt puolittua. Esitysluonnoksessa kiinteistöveroprosenttien ylärajat pysyisivät ennallaan tai alenivat vain hyvin vähän.

Ne maa- tai metsätalouteen kuuluvat tuotantorakennukset, joiden rakentaminen olisi aloitettu 1.1.2022 tai myöhemmin, olisivat tulleet keskimääriisiin alueellisiin rakentamiskustannuksiin perustuvan kiinteistöverotuksen kohteeksi. Tämäkään ei perustunut hallitusohjelmaan. Muutos on hyvin periaatteellinen, koska nykyisin maa- tai metsätalouteen kuuluvien tuotantorakennusten kiinteistöverotusarvo perustuu tuloverotuksen poistamattomaan hankintamenuun.

Lisäksi kuntaluokitukset olivat esityksessä epäohjonmukaisia: Turku, Kolari, Utsjoki, Kitilä, Pelkosenniemi olivat samassa alueessa 3. Tämä kertoi sen epäkohdan, että rakennusten perusarvot perustuivat keskimääriisiin alueellisiin rakentamiskustannuksiin eikä markkina-arvoihin.

Muutokset olisivat olleet perustavaa laatua olevia sekä periaatteellisia. Onnistuneella ja oikea-aikaisella edunvalvonnalla ja koordinoitulla yhteistyöllä onnistuttiin lakiesityksen eteneminen kuitenkin torjumaan kesän ja alkusyksyn 2020 aikana. Tähän pohjautuen valtiovarainministeri päätti toistaiseksi olla antamatta ko. esitystä.

Luonnonsuojelualueet verovapaiksi

Luonnonsuojelulain mukaiset luonnonsuojelualueet päätettiin vapauttaa kiinteistöverosta verovuoden 2021 alusta alkaen. Lisäksi hallitusohjelmassa on todettu, ettei kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Arvonlisäverotus

Arvonlisäverovelvollisuuden tilikausikohtaiseen liikevaihtoon perustuva alaraja päätettiin nostaa vuoden 2021 alusta 10 000 eurosta 15 000 euroon.

Arvonlisäveron alarajahuojennus koskee 1.1.2021 alkaen liiketoiminnan harjoittajia, joiden tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 euroa mutta on enintään 30 000 euroa. Alarajahuojennus säilyy ennallaan lukuun ottamatta sitä, että alarajahuojennuksen euromääräinen vaikuttamisalue on nyt 15 000 euron ja 30 000 euron välinen tilikauden liikevaihto. EU:n jäsenvaltioiden mahdollisuus soveltaa alarajahuojennuksen kaltaisia

asteittaisia verohelpotuksia poistuu 1.1.2025 alkaen arvonlisäverodirektiivin muutoksen vuoksi.

Maatalouden ja metsätalouden tuloverotus

Maatilatalouden tuloverolakiin lisättiin säännös, jonka mukaan enintään 1 200 euron koneiden, kaluston, ja laitteiden menojäännöksen voi poistaa kerralla. Metsätaloudessa nykyisin soveltuvaa kerralla poistettavan menojäännöksen rajaa on korotettu 200 eurosta 600 euroon. Sellaisten koneiden, kaluston ja laitteiden, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on enintään kolme vuotta, hankintamenu saadaan edelleen vähentää kokonaan sinä verovuonna, jona se on maksettu. Tämä säännös koskee sekä maatalouden että metsätalouden verotusta.

Lisäksi päätettiin että vuoden 2021 alusta maataloutta harjoittavat verovelvolliset, jotka tekevät tutkimusyhteistyötä määritelmän täyttävän tutkimusorganisaation kanssa, voivat tehdä tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennyksen maatalouden tulosta. Lisävähennyksen määrä on 50 prosenttia yrityksen tutkimus- ja kehittämistoimintaan liittyvien tutkimushankkeiden alihankintalaskuista. Lisävähennyksen enimmäismäärä verovuonna on 500 000 euroa ja alaraja 5 000 euroa.

MTK:n veroseminaarit ympäri Suomen

MTK järjesti vuonna 2020 yhdessä MTK:n liittojen kanssa osakeyhtiöittämisilaisuuksia ja veroseminareja eri puolella maata. Tilaisuuksissa oli lähes 1500 maa- ja metsätaloudenharjoittajaa. Tämän lisäksi jäseniä palveli vero-oikeudellisissa kysymyksissä MTK:n oma palveleva veropuhelin.

SOSIAALIPOLITIikka

MTK jatkoi aktiivista kuntoutusyhteistyötä Kelan ja eri kuntoutuslaitosten kanssa. Vuonna 2020 käynnistyivät Kelan ammatilliset KIILA-kurssit sekä kuntoutus Peurungassa ja Kruununpuistossa. Koronatilanne vaikutti osaltaan myös kuntoutuslaitosten toimintaan ja osa kuntoutusjaksoista siirrettiin myöhempään ajankohtaan.

Maaseudun tukihenkilöverkko aloitti yhteistyössä MTK:n kanssa uuden kirjoitussarjan maaseudun asukkaiden ja yrittäjien tueksi vaikeassa koronatilanteessa. Kirjoituksissa alan ammattilaiset käsitelivät niin maaseudun yrittäjien, ikäihmisten kuin nuorten huolia pahimman epidemian aikana sekä sarjassa ilmestyi parisuhdeteemaa käsittelevä videoblogi.

MTK jatkoi yhteistyötä myös Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa. Maatalousyrittäjille oli tarjolla useita tuettuja lomaviikkoja hyvinvointilomista perhelomiin ja Työt takana -lomiin. Nuorille maatalousyrittäjille oli suunnattu kahteen jaksoon jaettu MINI-loma. Tuetut lomat olivat tauolla pahimman koronaepidemian aikana keväällä. MTK oli mukana kehittämässä työterveyshuoltoa sosiaali- ja terveysministeriön ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön (MYTKY) neuvottelukunnissa sekä Kelan työterveyshuolto-

foorumissa. Työterveyslaitos käynnisti Työpaikaselvityksen uudet toimintatavat ja käytännöt (DigiTPS) -hankkeen, jonka ohjausryhmässä MTK on mukana. Hanke on kaksivuotinen.

Hallitus on käynnistänyt sosiaaliturvauudistuksen ja asettanut parlamentaarisen komitean maaliskuussa 2020. Sosiaaliturvaa on tarkoitus uudistaa vaiheittain pitkällä aikavälillä. Sosiaaliturvauudistuksen lähtökohtia ja ongelmatilanteita käsiteltiin Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunnassa.

JÄRJESTÖTYÖ JA JÄRJESTÖN KEHITTÄMINEN

Järjestöuudistus

MTK:n järjestöuudistus eteni valtuuskunnan tekemien päätösten ja linjausten mukaisesti. Erittäin konkreettinen askel uudistuksen etenemiselle oli kaikkien yhdistysten sääntömuutosten tekeminen. Se oli vaativa prosessi, kun kaikkien lähes 400 yhdistyksen säännöt piti muuttaa. Koronapandemia haastoi niin keskusliiton kuin MTK-liittojen, MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten yleisten kokousten järjestämistä. Kokoukset saatiin kuitenkin pidettyä ja vuoden loppuun mennessä säännöt oli pieniä poikkeuksia lukuun ottamatta muutettu. MTK:n valtuuskunta kirjasi uuden jäsenmaksujärjestelmän mukaiset euromääräiset tasot alustavasti kevätkokouksessaan elokuussa ja lopullisesti syyskokouksessaan marraskuussa.

Keskeinen osa uuden jäsenmaksujärjestelmän ja jäsenpalveluiden uudistamista on ollut uuden jäsenpalveluportaalin Oivan rakentaminen. Jäsentietojen siirto uuteen järjestelmään ja niiden yhtenäistäminen osoittautui kuitenkin hyvin haasteelliseksi työksi, kun kahdessa eri järjestelmässä olleet tiedot tuotiin yhteen uuteen järjestelmään. Myös tietojen siirrossa osalta oli aikatauluhaasteita. Tämä aiheutti sen, että järjestelmän

tekninen testaus viivästyi. Oiva saatiin kuitenkin vuodenvaihteeseen mennessä teknisesti toimimaan, mutta yhdistyskäyttöön se saatiin vasta vuoden 2021 vaihduttua.

Aikatauluhaasteet aiheuttivat myös sen, että Oivan muiden kuin jäsenmaksujärjestelmään suoraan liittyvien jäsenpalveluominaisuuksien kehittäminen ja käyttöönotto viivästyi. Jäsenpalveluiden eteen tehtiin kuitenkin erittäin paljon vuoden aikana. Myös jäsenviestintä muuttui ratkaisevasti koronapandemian myötä ja järjestön niin toimi- kuin luottamushenkilöt siirtyivät varsin sujuvasti Teams-maailmaan.

Uuden koulutusstrategian myötä koottiin yhtenäinen koulutuskalenteri ja aiempaa selkeämmin jäsenneltiin MTK:n tarjoama koulutus luottamushenkilö- ja vaikuttamiskoulutukseen sekä jäsenten yritystoimintaa tukevaan koulutukseen. Näin myös koulutuksesta tulee jäsenpalvelua. Samalla tiivistettiin yhteistyötä Maaseudun Sivustysliiton kanssa.

Konkreettisin muutos jäsenten näkökulmasta oli MTK Hankinnat Oy:n toiminnan alkaminen heti alkuvuodesta. Pääosa jäseneduista siirtyi uuteen

yhtiöön, mutta esimerkiksi LähiTapiolan tarjoamat vakuutusedut ja muutamat muut jäsenpalvelutyypiset edut jäivät edelleen kokonaan MTK:n hoitoon.

Vuosi meni siis järjestöuudistuksen osalta paljolti teknisten järjestelmien rakentamiseen ja sääntömuutosten tekemiseen. Tämä kaikki loi hyvän pohjan sille, että uusi yhteinen Oivamme tuottaa meille kaikille, niin perusjäsenille, yhdistyksille, liitoille kuin keskusliitollekin paljon hyötyä. Edunvalvonta ja jäsenpalvelu rakentuvat sille, että tunnemme jäsenemme ja yhdenmukainen jäsen-tieto on tässä suhteessa avainasemassa. Tämä on ollut keskeinen osa prosessia, joka palvelee entistä parempaa edunvalvontaa jatkossa.

Järjestön koulutusstrategia

Koulutusstrategia lähti liikkeelle ohjausryhmän ohjauksessa ja tarjolle saatiin tarjolle koulutusstrategian mukaisia koulutuspilotteja esim. talouskoulutus. Lisäksi pidimme eriaiheisia webinaareja ammatillisen osaamiseen liittyen.

Korona toi koulutuksen uusien haasteiden pariin ja vauhditti nopeaa muutosta fyysisistä koulutuksista virtuaalisiin etäkoulutuksiin. Uusi tilanne toi myös täysin uusia mahdollisuuksia. Koulutus toimi ketterästi ja pystyi muuttamaan monet koulutukset etäkoulutuksiksi. Lisäksi lanseerasimme syksyllä koulutusten kuplamallin, missä jäsenet ja luottamushenkilöt pystyivät tapaamaan alueellisesti ja osallistumaan valtakunnalliseen koulutukseen. Onnistuimme hyvin koulutusten toteuttamisessa koronasta huolimatta.

Perustimme mhy-koulutusyhteyshenkilöverkoston ja pidimme kaikille järjestön koulutusvastaaville muutaman etätapaamisen järjestöuudistuksesta ja sen etenemisestä.

Ohjausryhmä:

Matti Tyhtilä (toiminnanjohtaja, Pohjois-Suomi)
Heli Mutkala (Kenttäpäällikkö, Pirkamaa)
Sirpa Lintunen (asiantuntija, Pohjois-Savo)
Suvi Kokkola (toiminnanjohtaja, Mhy Mänty-Saimaa)
Anna-Liisa Knuuti (koulutusvastaava)
Sakari Alasuutari (koulutussuunnittelija)
Koulutusstrategian koordinaattorina ja ohjausryhmän vetäjänä on toiminut Susanna Palkkimäki (jäsenpalvelusuunnittelija).

Lisäksi kokouksissa on ollut kutsuttuna asiantuntijajäsenenä Virpi Skippari (koulutuspäällikkö, MSL) ja Tiia Kuusela (Maaseutunuoret).

Koulutus-, tutkimus- ja tiedepolitiikka

Kävimme tiivistä vuoropuhelua tutkimuslaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa elinkeinomme kannalta tärkeiden tutkimusteemojen edistämiseksi. Otimme kantaa elinkeinomme tutkimus- ja koulutusresurssien säilyttämisen puolesta sekä osallistuimme kansallisen osaamisverkoston AgriHubin käynnistämiseen. Osallistuimme alan osaamisen ennakkointiin sekä saimme aloitteen läpi luonnonvara-alojen AMK- ja tiedekorkeakoulujen liiketalousosaamisen kansalliseksi arvioimiseksi. Pysäytimme toisen asteen koulutuksen rahoitusuudistuksen heikkenemisen luonnonvara-alalla ja varmistimme rahoitusuudistuksen uudelleenarvioinnin. Osallistuimme yhteistyön tiivistämiseen alan ammattipistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä kansallisen osaamisverkoston AgriHubin käynnistämässä.

Valiokunnat ja verkostot

Jäsenpalveluvaliokunta

Jäsenpalveluvaliokunta kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin paljon järjestöuudistusta ja siihen liittyviä kokonaisuuksia sekä tietenkin uusia jäsenpalveluiden kehittämistä. Valiokunta on ollut tiiviisti mukana järjestöuudistuksen vaiheissa ja vienyt eteenpäin erityisesti jäsenpalveluihin liittyneitä uudistuksia mm. MTK-hankinnat, koulutuksen kehittäminen, viestintästrategia, lakipalvelut. Koronan vuoksi suurin osa vuoden kokouksista pidettiin etänä, mutta valiokunnan työ jatkui yhtä aktiivisena tästä muutoksesta huolimatta.

Kokoonpano: Päivi Sivonen, Kajaani, Johanna Kankaanpää, Ähtäri, Tuomo Tikkanen, Vesanto, Matti Seitsonen, Kouvola, Sirpa Alkkiomäki, Jämijärvi, Kaisa Ralli, Sulkava, Aki Kaivola, Lammi, Hannu Välikangas, Kemijärvi, Kaija Kinnunen, MTK-Lappi, Sirpa Kukkonen, MTK-P-K, Lasse Lahtinen, Mhy Lounametsä, Juha Sarviluoma, Maaseutunuoret

MAASEUTUNUORET

Koronavuosi hankaloitti maaseutunuorten perinteistä toimintaa, mutta toimintaa saatiin järjestymään ympäri vuoden. Puheenjohtajamme Seppo Korpi osallistui 11.3. Kalmarin kiistanratkaisukeskiiviikkoon, jossa hän piti nuorten puheenvuoron. Nuorten valiokunta ja SLC:n nuoret tapasivat 23.4. etänä maa- ja metsätalousministeriön väkeä. Tapaamisessa käsiteltiin tulevaa tukikautta ja annettiin maaseutunuorten visio aiheesta. Nuorten valiokunta vei MTK:n johtokunnalle nuorten terveisiä 22.9. pidetyssä yhteiskokouksessa, ja yhteiskokouksia haluttiin jatkaa myös seuraavanakin vuonna. Nuorten mietteitä ja toivomuksia tulevalle tukikaudelle vietiin maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle 9.12.

Kansainvälisiä asioita hoidimme suurimmaksi osaksi etänä, mutta tammikuussa ehdimme koontua Kettulassa pohjoismaisten maaseutunuorten kanssa. Tapaamisessa perustimme pohjoismaisten maaseutunuorten yhteistyöverkosto NYFA (Nordic Young Farmers Association). NYFA:n kokouksia oli yhteensä 4 kertaa. Kv-vastaavamme Ville Koivuniemi ehti käydä yhdellä CEJA:n reissulla Sloveniassa ennen kuin maailma meni kiinni. Koivuniemi piti MEP-avustajainfossa 28.5. esityksen Green Dealin vaikutuksista omalle tilalleen. Nuoret osallistuivat myös 20.8. järjestettyyn NBC-kokoukseen. Kansainvälisissä

asioissa teimme yhteistyötä SLC:n kanssa. Alkuvuodesta käytiin Suomen Maatalousmestari-kilpailu, jonka voittaja Samuel Jussila lähetettiin European Young Farmers Prize -kilpailuun. Lopukilpailu käytiin 10.12. etänä, mutta voittoa ei tällä kertaa tullut Suomeen.

Maaseutunuorten kevätparlamentti järjestettiin kaikille avoimena tilaisuutena Tampereella 21.-22.2., ja paikalle saapui 55 maaseutunuorta. Aiheena oli yrityksensä ja itsensä kehittäminen, ja lisäksi valiokuntien jäsenille oli oma tilaisuutensa heti parlamentin aluksi. Koronan vuoksi kesätapaaminen, Västankvarniin suunniteltu MTK:n ja SLC:n nuorten saunailta ja syksyn Kettula-akatemit jouduttiin perumaan, mutta syysparlamentti saatiin järjestettyä hybridinä. Manuja saatiin liikkeelle valtakunnallisesti noin 100 henkilöä, ja syysparlamentteja oli etätilaisuuden lisäksi yhteensä 5. Konekillerin yhteydessä 8.10. pidettiin Manulle yrittäjän eväitä -iltatilaisuus yhteistyössä Maitoyrittäjien kanssa. Maitoyrittäjien kanssa jatketaan yhteistyötä nuorille yrittäjille suunnatun koulutuksen merkeissä.

Koska tapahtumia peruttiin, niin manujen Instagram-livet pyörähtivät käyntiin pe 27.3. Liitot pitivät livetilaisuuden keskusliiton maaseutunuorten IG-tilin kautta kukin vuorollaan, ja viimeinen

live nähtiin 26.6. Kokonaiskatsojamäärät kertaa kohden vaihtelivat 300-800 katsojan välillä, ja yhteensä katsojia oli noin 4700.

Elokuussa käynnistyi maaseutunuorten viestintäkampanja Viljelijä 2040, jossa esiteltiin viisi erilaista maaseutunuorta: kasvinsuojelututkija Lotta Poikolainen, maanviljelijät Anne-Mari Tarkkio, Antti Hyppönen ja Ilmari Hunsu sekä metsänomistaja Roope Tonteri. Tapahtuman mainosvideo oli esillä Finnkinossa ja se pyöri myös Ruutu-videoverkoston kautta joulukuussa. Näkyvyyttä saatiin niin somessa kuin paikallislehdissäkin.

Valiokunnat ja verkostot

Maaseutunuorten valiokunta

Nuorten valiokunta kokoontui varsinaiseen kokoukseensa 6 kertaa, joista kolme etänä. Lisäksi valiokunta piti lyhyempiä palavereja, kun akuutteja asioita ilmaantui.

Kokoonpano: Seppo Korpi (pj.), Kaisa Pihlaja, (MTK:n johtokunta), Ville Rouhiainen (mhy-edustaja, vpj. 25.11. asti), Mikko Tukeva (mhy-edustaja 25.11. alkaen), Olli Cavén, Ville Koivuniemi (kansainvälisyysvastaava), Aleksi Kortesalmi, Henrik Kähönen, Suvi Peiponen, Tiia Kuusela (siht.)

VIESTINTÄ

Viestinnän vuosi

Viestimme järjestön toiminnasta ja näkemyksistä aktiivisesti jäsenistölle, päättäjille ja medialle. Julkista keskustelua hallitsi koronapandemia ja sen torjunta. Poikkeustilanteen vuoksi koko MTK:n toiminta siirtyi pääosin etäyhteyksien varaan. Erilaisten tapahtumien peruuntuminen, siirtyminen digitaaliseen muotoon sekä tapahtumien korvaaminen kampanjoinnilla korostivat digitaalisen ja sosiaalisen median viestinnän merkitystä.

MTK:n johtokunta hyväksyi alkuvuonna järjestön uuden viestintästrategian. Se tähtää muun muassa omien keskustelunavausten ja aloitteiden lisäämiseen, rakentavaan ja asiantuntevaan keskusteluun, vahvempaan viestinnän digitalisaatioon ja vuorovaikutukseen jäsenistön ja kanssa. Järjestö pyrkii myös vahvistamaan verkottumistaan eri sidosryhmien kanssa.

Toimintavuonna vahvistimme näkyvyyttämme ja tavoitavuuttamme erityisesti sosiaalisessa mediassa ja jäsenviestinnässä. Testasimme uutena viestintäkonseptina vaikuttajaviestintää, jossa teimme yhteistyötä Inari Fernandezin kanssa Vaihtovuosi Sodankylässä -hankkeessa sekä

Natalia Salmelan kanssa vastuullisen lihan tuotantomme lihakampanjoinnissa. Teimme viestintäyhteistyötä myös MTK:n sponsoroimien urheilijoiden: Perttu Hyvärisen, Kaisa Honkaharjun ja Kristiina Mäkelän kanssa.

Otimme myös käyttöön uuden Power Point -esitysaineistopohjan ja kehitimme kuvapankkiamme some- ja digiviestintää varten.

Koronakevät muutti suunnitelmia ja lisäsi viestinnän määrää

Koronapandemian vuoksi suurin osa järjestön toiminnasta ja viestinnästä siirtyi verkkoon, jossa kokouksia ja muita yhteyksiä hoidettiin pääosin Teamsin tai muiden sähköisten työkalujen välityksellä.

Mukautimme järjestön viestintää ja siihen liittyviä toimintatapojamme varsin nopeasti korona-aikaan. Laadimme koronaan varautumisen toimintaohjeet järjestön eri tasoille toimihenkilöstä maatilatason varautumiseen ja avasimme jatkuvapäivittaisen sivuston koronatilanteesta viestimiseksi.

Koronapandemian aikana viestimme aktiivisesti elintarvikeketjun ja metsäsektorin toimivuudesta myös päättäjille ja kuluttajille eri kanavia, ml. oman #viljelijäeipysähdy ja #pyörätpyörimässä -somekampanjoiden kautta. Koronavaraantumisen painopiste oli kasvukauden varmistamisessa.

Viestimme aktiivisesti kausityövoiman saamiseksi maatalouteemme ja kampanjoimme työmahdollisuuksista digitaalisissa medioissa. Kausityövoimahaaste ja toimintamme saivat myös paljon näkyvyyttä uutismedioissa. Myös ruuan huoltovarmuus nousi esille median uutisoinnissa.

Messut ja tapahtumat digitaalisoituivat

MTK oli merkittävänä rahoittajana ja yhtenä pääjärjestäjistä Suomen osastolla Grüne Woche -messuilla Berliinissä tammikuussa. Osasto ja viestintä jatkoivat vuoden 2019 kumppanimaa-temaa "Villistä luonnosta". Mukana oli yli 30 elintarvike- ja matkailualan yritystä eri puolilta Suomea. Suomen osaston ravintolassa tarjottiin osastolta löytyneiden yritysten tuotteista valmistettuja erikoisuuksia. Suomen suurlähetystö ja Business Finland järjestivät 15.1.2020 Berliinissä verkostoitumistilaisuuden, jossa messuille osallistuneet suomalaisyritykset pääsivät tapaamaan saksalaisia vähittäiskaupan ja HoReCa-alan maahantuojia, sisäänostajia, mediaa ja bloggareja.

Tammikuussa osallistuimme myös opetusalan Educa-messuille, jossa markkinoimme koulu-läisilähettilästoimintaamme sekä koulumateriaalejamme.

Muista messu- ja sidostapahtumista Farmari-messut sekä lähi- ja luomuruokamessut peruuntuivat kokonaan. MTK oli päävastuussa vuoden 2020 Yrittäjän päivän järjestelyistä. Teemapäivä toteutettiin poikkeuksellisesti digitaalisena viestintäkampanjana, joka tavoitti hyvin suomalaisia. Osallistuimme digitaalisina järjestettyihin Kuntamarkkinoihin kahdella luennolla. Julkisiin hankintoihin ja maankäyttöön liittyvät esityksemme tavoittivat useita satoja kuntavaikuttajia.

MTK järjesti yhteisen paneelin Varsinais-Suomen Europe Directin kanssa otsikolla "Pellolta pöytään osana Green Dealia". Tilaisuuden moderaattorina toimi MT:n päätoimittaja Jouni Kempainen

Keskustelussa mukana olivat puheenjohtaja Juha Marttila, MTK, MEP Elsi Katainen, erikoiskasvinviljelijä Tero Sarkala, kansanedustaja Ritva "Kike"

Elomaa sekä Suomen Maito Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja perustajaosakas Erkki Mikola. Puheenjohtaja Marttila oli myös mukana suuressa paneelikeskustelussa "Suomi ja Euroopan unioni: kestävä kasvua, Investointeja ja kilpailukykyä" ja ympäristöjohtaja Liisa Pietola osallistui "Kaikki haluavat suojella Itämeren – miksi meri ei parane? Meriympäristön sääntely ja hallinta" -paneelikeskusteluun.

Viestintä edunvalvonnan tukena

Viestimme aktiivisesti EU-edunvalvonnan tukena mm. EU-rahoituskehyksestä, Green Deal -ohjelmasta ja EU-maatalouspolitiikkauudistuksesta. Viestinnän tukena olivat MTK:n omat ympäristö- ja ilmasto-ohjelmat. Koronariisiin liittyvien teemojen lisäksi vuoden aikana nousi näkyvästi esille myös Brexitin tuoma uhka elinkeinoillemme, metsiemme kestävä käyttö, kuntien pakolunastukset, valkuposkikihanhien aiheuttamat vahingot sekä riista- ja petoeläinasiat.

Valmistelimme syksyn 2020 aikana oman ohjelmamme ja viestintäaineistomme vuoden 2021 kuntavaaleihin.

Kotimaisen ruuan ja metsätalouden vastuullisuus esille

Markkinoimme suomalaista ruokaa ja viestimme aktiivisesti ruuan alkuperästä ja kotimaisen ruuan tuotannon sekä metsätalouden vastuullisuudesta. Vastasimme myös kotimaisten kasvien sesonginmukaisesta kampanjoinnista, jossa keskeisessä roolissa oli mittava kasvukset.fi -sivuuudistus. Alkuvuonna markkinoimme vastuullista naudanlihaa Helsinki-Vantaan lentokentällä ja syksyllä viestimme vastuullisesta lihantuotannosta kahdessa aallossa. Kampanja toteutettiin yhteistyössä suomalaisten lihatalojen sekä ruokabloggaaja Natalia Salmelan kanssa. Olimme mukana myös ruoka-alan yhteisessä #peruna365 -viestintähankkeessa, jonka tavoite on nostaa kotimaisen perunan arvostusta. Kotimaisen ruuan suosio on useiden kyselyiden ja selvitysten mukaan kasvanut viime vuoden aikana.

Ilmasto- ja ympäristökeskustelu elinkeinoistamme laantui kevään ajaksi, jolloin julkisen keskustelun painopiste oli koronavirustilanteessa. Keskustelu kuitenkin kiihtyi jälleen loppuvuotta kohti. Teemoina olivat erityisesti lihansyönnin ja -tuotannon ilmasto- ja ympäristövaikutukset, ravinnevalumat ja metsien hiilinielu ja hakkuut. MTK korosti maa- ja metsätalouden roolia ilmastomuutoksen

ratkaisijoina ja hiiltä sitovina elinkeinoina. Järjestö julkaisi myös omat biodiversiteettiohjelman sekä vesiohjelman ilmasto-ohjelmansa rinnalle. Viestimme näistä aktiivisesti sekä jäsenistölle, että sidosryhmille.

MTK on ottanut aktiivisesti julkisuudessa kantaa sekä elinkeinon kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden että vastuullisen kotimaisen tuotannon puolesta mm. järjestämällä useita ympäristöaiheisia webinaareja. Tuotimme viestintämateriaalia ja tausta-aineistoa maa- ja metsätaloutemme vastuullisuudesta. Näkyvimpiä viestinnällisiä tekoja ilmastotiekartan lisäksi oli ruuan ilmastovaikutukset suhteessa ravitsemukseen -selvitys, joka tuotettiin yhteistyössä Envitecpolioksen kanssa.

MTK julkaisi kesäkuussa Luonnonvarakeskuksen tekemän maatalouden ilmastotiekartan, jossa huomio kiinnittyy resurssitehokkaaseen pellon ja turvemaiden käyttöön sekä hiilensidonnan tehostamiseen. Ilmastotiekartta on osa TEM:n toimialatiekarttoja. Tiekartta noteerattiin kesällä yli 50 eri mediassa ja viestintää jatkettiin kesän aikana nostamalla esille ilmastoviisaita tiloja.

Olimme aktiivisesti mukana Suomalaisen ruuan päivän, Suomen luonnon päivän, Osta tilalta päivän ja Luomu Hyvä merkki -viestintäkampanjoissa.

Teimme neljättä kertaa yhteistyötä Suomen Paikallismediat Oy:n kanssa Omasta maasta -liitteen julkaisemisessa. Maa- ja metsätaloutemme vastuullisuudesta kertonut liite ilmestyi lähes sadan tilattavan paikallislehden välissä.

Kerroimme vastuullisesta maa- ja metsätaloudesta koululaisille ja opettajille muun muassa koululähteläidemme ja koulumateriaalin välityksellä. Uutena käyttöön otettiin Kokkaa kotimaista -konsepti, joka sai hyvän vastaanoton järjestökentällä.

Kehitimme viestintä- ja markkinointiyhteistyötä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Viestimme aktiivisesti metsänomistajille puumarkkinatilanteesta sekä metsien monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen liittyvistä aiheista. Olimme keskeisenä toimijana mukana metsäalan yhteisessä "Metsien Suomi" -viestintäkampanjassa.

Lisää painoa järjestö- ja jäsenviestintään

Viestimme Mainio-lehden, uutiskirjeiden sekä some-kanaviemme kautta toimi- ja luottamushenkilöillemme ja jäsenillemme aktiivisesti edun-

valvonnastamme, jäsenpalveluistamme sekä maa- ja metsätalouden toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Kehitimme myös verkkosivujamme ja niiden sisältöä.

Kampanjoimme ja viestimme aktiivisesti ehdokaiden saamiseksi metsänhoitoyhdistysten valtuustovaaleihin.

Järjestimme viestintästrategiaamme tukevia uutismedia- ja somevalmennuksia järjestöemme avainhenkilöille.

Lanseerasimme yhdessä Ruotsin tuottajajärjestö LRF:n Samköp -jäsenetuyrityksen kanssa MTK Hankinnat Oy:n, jonka kautta jäsenistölle esiteltiin runsaasti uusia jäsenetuja. MTK Hankinnat otti käyttöön omat viestintä- ja markkinointityökalunsa, mutta uusista jäseneduista viestittiin aktiivisesti MTK:n jäsenviestintäkanavien kautta.

Toimintavuoden aika otettiin käyttöön uusia jäsenviestintäkonsepteja, joita markkinoimme ja kehitimme yhdessä järjestöryhmän kanssa.

Valmistelimme 2021 talvella lanseerattua jäsenviestintäkampanjaa sekä jäsenmaku-uudistuksen viestintää.

MTK BRYSSSELISSÄ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Brysselin toimisto 2020

MTK:n, SLC:n ja Pellervon yhteisen Suomen maa- ja metsätalouden ja osuuskuntien Brysselin toimiston tehtävänä on suomalaisten maanviljelijöiden, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien etujen valvominen Euroopan Unionissa.

Keskeistä toimiston työtä on aktiivinen toiminta EU:n maataloustuottajien ja maatalousosuuskuntien järjestössä Copa-Cogecassa, säännöllinen yhteydenpito EU:n eri toimielimiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin Brysselissä sekä yhteyksien ylläpito parlamenttiin ja komissioon.

Toimiston johtajana oli Hanna Leiponen-Syyrakki ja kotieläinasiamiehenä Tarja Bäckman 31.8.2020 saakka sekä Rauli Albert 1.9.2020 alkaen. Kotieläinasiamies vastaa myös osuuskuntien edunvalvonnasta. Yhteispohjoismaisena metsäkoordinaattorina aloitti 23.3.2020 Lotta Heikkinen. Toimiston assistenttina toimi Maarit Holma ja harjoittelijoina 5 kk kerrallaan olivat Eetu Tulonen ja Elin Sundblad. Maaseudun tulevaisuuden kirjeenvaihtajana oli Maria Pohjala.

MTK:n tavoitteiden mukainen toiminta:

Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Vuosi 2020 oli EU:ssa Green Dealin ja koronapandemian vuosi. Maaliskuussa Eurooppa pysähtyi ja edunvalvontatyö muuttui etävaikuttamiseksi kotitoimistoista käsin ja kaikki kokoukset järjestettiin internetissä. Koronapandemiasta huolimatta asioiden valmistelu eteni ja vaikuttaminen jatkui.

Vaikutimme aktiivisesti Copa-Cogeca ja muiden eurooppalaisten järjestöjen kautta sekä suoraan EU-instituutioihin. Vuoden aikana tapasimme lukuisia MEPpejä ja komission edustajia Pelolta pöytään - ja biodiversiteettistrategiasta sekä CAP-uudistuksesta ja muista ajankohtaisista asioista.

Järjestimme myös omia tilaisuuksia. MTK:n johtoa vieraili Itävallan tuottajajärjestön LKÖ:n vieraana tammikuussa. Komission suomalaisille harjoittelijoille esiteltiin toimistoa ja sektoria, tammikuussa yhteisessä tilaisuudessa FinUnionsin kanssa sekä kesäkuussa webinaarissa. Maa-

liskuussa esittelimme MTK:n biodiversiteettistrategiaa Brysselin sidosryhmille. Huhtikuussa, yhdessä pohjoismaisten kollegojen kanssa pidetyssä webinaarissa, viestimme kasvinsuojeluaineiden kestävästä käytöstä. Toukokuussa järjestimme Biodiversiteetti- ja Pellolta pöytään -strategioista infotilaisuuden suomalaisten MEP-pien avustajille sekä viestimme mm. alueiden komitean suomalaisjäsenille ja muille sidosryhmille MTK:n maaseudun ja kaupungin symbioosi-ohjelmasta. Lokakuussa kerroimme MEP-avustajille CAP-uudistuksesta. Marraskuussa webinaarissa esittelimme Euroopan ensimmäisiä sektorikohtaisia maa- ja metsätalouden hiileneutraalisuustiekarttoja.

Viestimme Brysselin suomalaisvaikuttajille ja Suomen sidosryhmillemme noin kerran kuu-kaudessa ilmestyneen Bryssel-viesti uutiskirjeen kautta. Viestinnässä hyödynsimme myös MTK-viesti -uutiskirjettä, kokousraportteja sekä tammi- ja syyskuussa julkaistua Bryssel-Agenda, johon kokosimme ajankohtaiset EU-asiat ja MTK:n kannat.

Markkinoilla on mahdollisuuksia

Maataloustuotteiden kysyntä muuttui, kun ihmiset ruokailivat koronapandemian vuoksi pääosin kotona. Osa tuotantosektoreista oli suurissa vaikeuksissa, kun toiset taas hyötyivät kysynnän muutoksista. Ruuantuotanto EU:ssa toimi hyvin kriisistä huolimatta.

Joulukuussa 2019 julkaistun vihreän kasvun ohjelman, Green Dealin, käsittely alkoi ilmastolaista, biodiversiteettistrategiasta ja pellolta pöytään -strategiasta. Vuoden aikana sovittiin oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta sekä 2030 kiristyvistä ilmastotavoitteista ja myös EU:n metsästrategia oli parlamentin käsittelyssä.

EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä saatiin ratkaisu heinäkuun huippukokouksessa. Suomen maaseuturahat turvattiin nykytasolle. 1,074 miljardin euron rahoituskehysten lisäksi päätettiin 750 miljardin euron koronaelvytyspaketista.

EU:n maatalouspolitiikan (CAP) uudistusehdotuksesta saatiin lokakuussa 2020 sekä parlamentin lausunto että neuvoston kanta. Marraskuussa trilogineuvottelut alkoivat puheenjohtajamaa Saksan johdolla. Loppuvuodesta syntyi myös sopimus kahden vuoden siirtymäajasta uudistuksen aloittamiseen 2023. CAP:n uudistuksessa MTK on korostanut riittävän rahoituksen turvaamista maatalous- ja maaseutupolitiikkaan, liiallisten rajoitusten ja hallinnollisen taakan

keventämistä sekä valvonnan ja sanktioiden järjeistämistä sekä kansallisen päätösvallan kasvattamista maatalouspolitiikassa.

Brexit-prosessi venyi vielä koko vuoden 2020 mitaiseksi. Vasta jouluaattona saatiin ratkaisu EU:n ja UK:n välisestä kauppasopimuksesta.

Afrikkalaisen sikaruton leviäminen Saksaan sekoitti EU:n sianlihamarkkinat.

Aktiivinen vaikuttaminen kansainvälisten järjestöjen kautta

Euroopan tuottajajärjestö COPA ja maatalousosuuskuntajärjestö COGECA

MTK on jäsenenä eurooppalaisten tuottajajärjestöjen muodostamassa COPA:ssa. COPA on MTK:n päävaikuttamiskanava Brysselissä. COPA:lla on jäseniä lähes kaikista EU-maista. COPA edustaa 23 miljoonaa viljelijää ja heidän perheitään EU:ssa. COPA:n puheenjohtajana toimi syyskuuhun saakka Saksan tuottajajärjestön puheenjohtaja Joakim Rukwied. Seuraavan kaksivuotiskauden puheenjohtajana aloitti Ranskan viljelijäjärjestön FNSEA:n puheenjohtaja Christiane Lambert. COGECA:n puheenjohtajana on espanjalainen Ramon Armengol. Tiina Linna toimii COGECA:n varapuheenjohtajana kaudella 2020-2021.

COPA:lla on yhteinen sihteeristö maaosuuskuntien järjestön COGECA:n kanssa. Sihteeristön päällikkönä on pääsihteeri Pekka Pesonen.

COPA:n ja COGECA:n johtokunnat kokoontuivat viisi kertaa vuoden aikana. MTK:n edustajana COPA:n johtokunnassa on puheenjohtaja Juha Marttila.

COPA:n ja COGECA:n kokousten tärkeimmät aiheet kuluneen vuoden aikana ovat olleet koronapandemian aiheuttamat haasteet maataloustuotannossa ja ruokamarkkinoilla, EU:n monivuotinen rahoituskehys, maatalousuudistuksen valmistelu, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan luomat haasteet maa- ja metsätaloudelle, brexit ja kauppapolitiikan markkinavaikutukset sekä afrikkalainen sikarutto. Osana Green Dealia komissio on myös vienyt eteenpäin kestäväen rahoituksen lainsäädäntöä.

COPA:n ja COGECA:n politiikkavalmistelu

tehdään yhteisissä työryhmissä ja johtokunnan kokouksissa valmistelevassa politiikan koordinaatioryhmässä (POCC), joka kokoontuu kuukausittain. Koordinointikokous sovittaa yhteen COPA:n eri työryhmien ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä yhteiseksi COPA:n linjaksi, jonka johtokunta käsittelee ja hyväksyy. MTK:n edustajina POCC-kokouksissa on ollut toimiston johtaja sekä kotieläinasiames.

COPA:ssa MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen oli metsätyöryhmän varapuheenjohtajana. Komission maatalouspääosaston sidosryhmäyhteistyön Civil Dialogue -ryhmissä MTK:lla on peltokasviriyhmässä varapuheenjohtajana vilja-asiamiehemme Max Schulman. Juha Hakkarainen on metsät ja korkki -ryhmän varapuheenjohtaja.

MTK:n asiantuntijat osallistuivat komission maataloustuotteiden markkinaseurantaan, jota tehdään sidosryhmien kanssa yhteistyössä Market Observatory -työryhmissä.

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC:n sihteeristön vuosi käynnistyi ennennäkemättömän aktiivisena korona-pandemian leviämisen takia. Pohjoismaisen tuottajajärjestöjen kesken jaettiin paljon kokemuksia yhteiskunnan sulkemistoimien seurauksista, työvoiman saatavuudesta ja tukitoimenpiteistä. Benchmarking tarjosi kaikille osapuolille uusia näkökulmia, millä jäsenistön sopeutumiskykyä uuteen tilanteeseen voitiin helpottaa. Viikoittaisia kokouksia jatkettiin kesäkuulle asti.

NBC:n yleiskokous järjestettiin nettikokouksena. Pääkeskustelu käytiin koronateemasta näkökulmana huoltovarmuus ja ilmastokeskustelu. Suomen puheenvuoroissa tuli esiin MTK:n ja SLC:n ilmastotiekartta. Toisena teemana kokouksessa oli maaseutunuorten asema Pohjoismaissa. Ruotsin nuortentuottajien puheenjohtaja Elisabeth Hidén esitteli kokoukselle nuorten näkökulmasta ajankohtaisia asioita. Pohjoismaiset nuoret olivat perustaneet uudeksi yhteistyöfoorumikseen NBC:n yhteyteen Nordic Young Farmers Association, NYFAn.

Työryhmistä kokoukselle raportoivat kuluttajasiaryhmä ruokakilpailu EMBLA:sta, ilmasto-ryhmä ja ympäristöryhmä itämeriyhteistyöstä BFFE:n alla. Ilmastoryhmä oli valmistellut kokoukselle yhteisen tiedotteen Nordic agricul-

ture - at the forefront of sustainable and climate friendly production jaettavaksi päätöksentekijöille Pohjoismaissa.

NBC-sihteeristö otti pohjoismaisena ryhmänä aktiivisen roolin Maailman tuottajajärjestö WFO:n työhön. Pohjoismaisen kynänjälki näkyy WFO:n politiikkavalmistelussa. Tärkein työn alla ollut dokumentti vuoden aikana oli WFO:n kannanotto YK:n ruokaturvakokoukseen (Food Systems Summit).

NBC on vuonna 1934 perustettu pohjoismaisten tuottaja- ja osuustoimintajärjestöjen yhteistyöfoorumi. Jäseninä ovat Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ja Osuustoimintakeskus Pellervo (Suomi), Lantbrukarnas Riksförbund LRF (Ruotsi), Landbrug og Fødevarer (Tanska), Bændasamtök Islands (Islanti), Norges Bondelag ja Norsk Landbruks-samvirke (Norja).

World Farmers' Organisation, WFO Maailman viljelijäjärjestö

WFO on vuonna 2011 Etelä-Afrikan Kapkaupungissa perustettu maailman tuottaja- ja osuustoimintajärjestö, jossa on mukana lähes 100 järjestöä maapallon kaikista maanosista. WFO edustaa 1,3 miljardia alkutuottajaa 40 maasta. Suomesta WFO:n jäsenenä on MTK. WFO jatkaa edeltäjänsä IFAP:n (International Federation of Agricultural Producers) työtä, joka toimi vuosina 1946–2010. Suomi on ollut mukana alusta lähtien viljelijöiden globaalissa yhteistyössä

Korona sekoitti myös maailman viljelijöiden järjestön kokousjärjestelyt. Järjestön yhdeksäs vuosikokous järjestettiin netissä 26.6. 2020. Kokoukseen saatiin mukaan 37 jäsenorganisaation edustajat 29 maasta. Ajankohtaiskatsauksessaan puheenjohtaja Theo De Jager korosti WFO:n työssä aktiivista osallistumista World Economic Forumiin kokouksiin samoin kuin Food Systems Summitin valmisteluun. WFO on pystynyt saamaan nyt aseman, jossa on mahdollisuus korkealla tasolla viedä eteenpäin viljelijöiden agenda.

WFO on viljelijöiden puhemies YK:ssa.

The Farmers' Route to Sustainable Food Systems

WFO: n jäsenorganisaatiot ympäri maailmaa vah-

vistivat The Farmers' Route -ohjelmaan liittyvän toimenpideohjelman. Ohjelma edistää viljelijöiden omaa lähestymistapaa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi ja korostaa tapaa, jolla viljelijät ympäri maailmaa ovat jo rakentamassa kestävämpää tulevaisuutta koko ihmiskunnalle. Ohjelma on myös ohjenuora WFO:n valmistautuessa YK:n Food Systems Summit -kokoukseen.

Nälänhätä maailmassa on kasvussa, elintarviketurva ja aliravitsemus ovat heikkenemässä. Äärimmäiset sääilmiöt yleistyvät. Viljelijöiden pääsy käsiksi tuotantoresursseihin, sukupuolten tasa-arvo, nuorten vaikutusmahdollisuudet ja markkinoillepääsy ovat edelleen haasteita. Viljelijät ovat ensimmäisiä, jotka kohtaavat nämä ongelmat ja joiden pitää ratkaista niitä päivittäin, jotta ruokaa voitaisiin tuottaa enemmän ja kestävämmiin vähemmällä tuotantopanoksilla.

Ohjelmassa korostetaan, että maailma on vuosituhansien ajan elänyt viljelijöiden työssä ja sitoutumisessa. Kuitenkin päätöksentekijät kansallisesti ja kansainvälisesti tekevät heidän päivittäiseen työhönsä ja elämäänsä koskevat päätökset. Viljelijöiden on nyt aika sanoa mielipiteensä ja osoittaa tietään kohti kestävä kehitystä.

Kohti viljelijöiden ohjaamaa ilmastonmuutosagendaa

Maa- ja metsätalouden rooli ilmastonmuutoksessa on iso ja vaativa. Tästä syystä on välttämätöntä, että viestinnässä tuodaan esille maatalouden asema ja sen merkitys ilmastotyössä. Monet ihmiset ovat kovin etäällä perustuotannon arjesta, mikä vaatii tutkimuksiin perustuvaa faktatietoa ja sen tehokasta viestintää. Maataloustuotannon olosuhteet ovat maapallon eri osissa hyvin erilaiset, mikä on otettava huomioon ratkaisuissa.

TheClimakers on tärkeä WFO:n toimintatapa, jolla viljelijöillä on konkreettinen mahdollisuus esittää toimenpiteitä ilmastomuutokseen sopeutumisen edistämiseksi. Maatalous sitoo miljardeja tonneja hiiltä ilmakehästä. On löydettävä nyt kannusteet, miten työstä maksetaan viljelijöille.

COVID-19 kerää viljelijäkokemuksia

WFO:n COVID-19 Hub kerää viljelijöiden tiedon suodattamattomana päättäjien käyttöön. On erittäin tärkeää mm. löytää IFAD:in ym kautta rahoitussilta, jolla viljelijät pääsevät hankkimaan tulevaa satokautta varten tuotantopanoksia. Koronakaranteeni on lisännyt WFO:n näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.

WFO jatkoi työtään YK:n perheviljelmien vuosikymmenen kanssa. Nuorten toiminnan kannalta tärkeä foorumi on ollut kertomusvuonna päättynyt ensimmäinen Gymnasium, joka kokosi nuorten ryhmän 6 kertaa 2,5 vuoden aikana. Tämä on ollut tärkeä panostus tulevaisuuden viljelijäjohtajiin.

WFO:n järjestöpäätökset ja kehittämistyö

Järjestön hallinnolliset päätökset tapahtuivat hyvässä yhteistyöhengessä, mikä on välttämätöntä WFO:n toiminnan kehittämiseksi, uusien jäsenien saamiseksi sekä talouden vahvistamiseksi. Kanadan Mary Robinsson valittiin USA:n eroavan Dave Velden tilalle Pohjois-Amerikan edustajaksi. Katie Milne valittiin toiselle kaudelle hallitukseen Oseanian edustajana. Samalla Euroopan edustaja Ranskan Arnold Puech d'Alissac valittiin WFO:n varapuheenjohtajaksi. Jokaisella maanosalla on yksi edustaja johtokunnassa.

WFO:lla on useita erityistyöryhmiä. Jokaisessa ryhmässä kaikilla maanosilla on kaksi paikkaa. Suomesta MTK:n Kati Partanen on naisten komitean puheenjohtaja. Ruokaturvaryhmässä jäsenenä on Juha Ruippo MTK:sta.

FFD ja kehitysyhteistyöverkosto AgriCord

Food and Forest Development Finland (FFD) on kehitysjärjestö, joka tukee kehittyvien maiden viljelijäjärjestöjä ja osuuskuntia parantaakseen heidän ja heidän perheiden toimeentuloa maaseudun elinkeinojen kautta. Vahvistamme naisten ja tyttöjen asemaa niin järjestöjen päätöksenteossa kuin elinkeinonharjoittajina. Tuemme kumpanimme sopeutumista ilmastomuutokseen ja osallistamme heitä myös ilmastomuutoksen hillintään. Toimintamme tukee useampaa kestävä kehityksen tavoitetta, mutta erityisesti köyhyyden vähentämistä (1.), ruokaturvan parantamista (2.), sukupuolten tasa-arvoa (5.) ihmisarvoisen työn ja talouskasvun tukemista (8.) ja ilmastotekoja (13.). MTK on jäsen viljelijäjärjestöjen AgriCord-allianssissa, johon kuuluu 12 ns. Agri-Agencya eri maista mukaan lukien FFD. Verkoston jäsenenä FFD toteuttaa Allianssin yhteistä Farmers Fighting Poverty-ohjelmaa, mikä vähentää köyhyyttä viljelijäjärjestöjen kautta.

Kehitysyhteistyöhankkeiden kokonaisbudjetti 2020 oli n. 0,9 miljoonaa euroa. Rahoitus toiminnalle saatiin Suomen ulkoasiainministeriön, Ranskan (AFD) ja Belgian (DGD) valtion kehitysrahoituksesta sekä Euroopan komissiolta.

Hankkeilla tuettiin maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla, metsänhoidon, hunajan, maidon ja vihannesten tuotannossa sekä kalankasvatuksessa. Tuetut järjestöt sijaitsevat Etiopiassa, Keniassa, Mosambikissa, Nepalissa, Tansaniassa ja Vietnamin. Niiden kautta saavutettiin suoraan yli 23 000 tuottajaa, joista noin 30 % oli naisia. Kaiken kaikkiaan hankkeista hyötyi noin 115 000 henkeä.

Tuetuilla järjestöillä on suomalaisen kummiyhdistys, johon kuuluivat metsähoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme sekä Keski-Suomi. Maatalouspuolella kummeina toimivat Suomen Puutarhanaiset ry, SLC ja Suomen Kalankasvattajaliitto. Kummikoulutus keskittyi ilmasto-osaamisen kehittämiseen, kummien toiminnan tehostamiseen ja raportoinnin kehittämiseen. FFD sai toukokuussa EFQM laatuarvioinnissa 3 tähden sertifikaatin, sekä erityistunnustuksen syksyllä järjestetyillä lautupäivillä.

FFD on vetänyt AgriCord Allianssissa ilmastotyötä ja 2020 viimeisteltiin työkalu, millä arvioidaan viljelijöiden ilmastoriskejä ja identifioidaan prioriteettiaktiviteetit sopeutumiskyvyn vahvistamiseksi. Kesäkuussa 2020 FFD järjesti kansainvälisen webinaarin moniulotteisesta resilienssistä yhteistyössä Forest ja Farm Facilityn kanssa. Tilaisuuteen osallistui noin 500 henkilöä. Webinaarissa esiteltiin Aasian ja Afrikan viljelijäjärjestöjen resilienssiselvityksen tulokset ja suositukset koskien covid-19-pandemiaa ja ilmastomuutosta.

Tiina Huvio edusti MTK:ta FAO:n Forest and Farm Facilityn ohjauskomiteassa ja toimi sen puheenjohtajana.

Pohjoismaiset metsänomistajat Brysselissä NSF, eurooppalainen metsänomistajajärjestö CEPF ja metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA

MTK on aktiivinen jäsen Euroopan metsänomistajajärjestössä CEPF:ssä (the Confederation of European Forest Owners). CEPF on kansallisten metsänomistajajärjestöjen kattojärjestö ja se valvoo noin 16 miljoonan metsänomistajan etuja Euroopan tasolla. Nämä yksityiset perheet ja metsänomistajat huolehtivat 60 prosentista Euroopan metsäpinta-alasta. MTK:n Puheenjohtaja Juha Marttila on CEPF:n hallituksen varapuheenjohtaja. CEPF tiivistä toimintaansa jäsenjärjestöjensä kanssa esim. pitämällä säännöllisiä Teams-kokouksia ajankohtaisista EU-metsäaiheista. Koronatilanteesta huolimatta

CEPF vaikutti aktiivisesti päättäjiin metsäasioissa. CEPF:n vuosikokous oli tarkoitus järjestää Suomessa kesäkuussa, mutta pandemiasta johtuen näin ei tapahtunut vaan vuosikokous järjestettiin virtuaalisesti.

Pohjoismaiset metsänomistajat tekevät erittäin tiivistä yhteistyötä erityisesti eurooppalaisten metsäpoliittisten haasteiden tiimoilta. Yhteistyö on organisoitu Nordens Skogsägareorganisationers Förbund (NSF) muodossa. NSF:llä on osana CEPF:n toimistoa yhteinen metsäkoordinaattori Brysselissä. Vuoden lopussa metsäkoordinaattoriksi valittiin suomalainen metsänhoitaja Lotta Heikkonen. Vuonna 2020 pohjoismaisen yhteistyön puheenjohtajamaa oli Suomi, ja vuosikokous pidettiin syyskuussa etänä.

MTK on myös jäsenenä globaalissa metsänomistajien yhteistyöverkostossa IFFA:ssa (International Family Forestry Alliance). MTK:n edustajana hallituksen jäsenenä oli Satu-Marja Tenhiälä. IFFA:n toiminta perustuu perhemetsätalouden edistämiseen globaalilla tasolla. Järjestön uudeksi puheenjohtajaksi valittiin MTK:n entinen toiminnanjohtaja Antti Sahi ja hänen johdollaan tehtiin järjestölle uusi strategia. IFFA oli mukana monessa globaalien tason kokouksessa puhumassa perhemetsätalouden puolesta. IFFA osallistuu aktiivisesti UNFF:n Major Group -työryhmän toimintaan.

Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on EU:n neuvoo-antava toimielin, joka koostuu työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä muiden etujärjestöjen edustajista. Komitean tehtävänä on antaa lausuntoja EU:n lakialoitteista Euroopan komissiolle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille. Komitea antaa myös oma-aloitteisia lausuntoja tärkeiksi katsomistaan aiheista. Lausunton työn lisäksi komitea käy jatkuvasti keskustelua ajankohtaisista EU-asioista ja järjestää säännöllisesti erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia ja seurantakokouksia. Komitea pitää myös yhteyttä kansalaisjärjestöihin ympäri maailman ja osallistuu EU:n kauppasopimusten seurantaan. Britannian EU-eron jälkeen ETSK:n jäsenmääräksi vahvistettiin 329 jäsentä, joista suomalaisjäseniä on yhdeksän. MTK on ollut edustettuna ETSK:ssa koko Suomen EU-jäsenyyden ajan. Tällä hetkellä komitean jäsenenä MTK:sta toimii Simo Tiainen.

Syyskuussa alkoi ETSK:ssa uusi viisivuotinen toimikausi. Vuoden alkupuolen aikana jäsenmaiden hallitukset nimesivät järjestöjen esittämät henkilöt komitean jäseniksi. Lopullisen

vahvistamisen komitean jäsenyydestä teki EU:n yleisten asioiden neuvosto. Suomesta alkaneeella viisivuotiskaudella ETSK:ssa edustettuina ovat Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Keskuskauppakamari, Suomen Yrittäjät, Akava, SAK, STTK, MTK, Kotitalous- ja kuluttaja-asiain neuvottelukunta/Kuluttajaliitto sekä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

Koronakriisi vaikutti merkittävästi ETSK:n työskentelyyn. Komitean kokoukset maaliskuun puolivälistä lähtien peruttiin aluksi kokonaan, mutta jo toukokuussa virtuaalokokouksiin pohjautuva toimintamalli saatiin komiteassa käynnistetyksi. Koronakriisin puhjettua vierailut ja fyysiset tilaisuudet komiteassa eivät ole olleet mahdollisia. Suuria teemoja komiteassa olivat kansalaisjärjestöjen toiminta Covid-19 kriisissä, EU:n ja Britannian kansalaisjärjestöjen tuleva yhteistyö sekä EU:n rahoituskehystä ja elpymispakettia koskevat ratkaisut.

Syyskuussa alkaneen ETSK:n uuden toimikauden alussa komitea järjestäytyi. ETSK:n puheenjohtajaksi seuraavaksi 2,5-vuotiskaudeksi valittiin työnantajia edustava itävaltalainen Christa Schweng. Simo Tiainen valittiin oman ryhmänsä varapuheenjohtajaksi sekä Venäjä-seurantaryhmän ja EU:n energiapolitiikkaa seuraavan teemaryhmän puheenjohtajaksi.

Kauppapolitiikka

WTO muutosvaatimusten ristitulessa

Monenkeskinen kauppajärjestelmä Maailman kauppajärjestön WTO:n toiminta on ollut vaikeuksissa. Pääjohtaja Roberto Azevêdo erosi tehtävästä elokuussa, kun kesäksi suunniteltu ministerikokouksen (MC12) Nursultanissa peruuntui. Koronan takia ministerikokoukselle ei määritetty uutta ajankohtaa. USA:n kritiikin takia myös uuden pääjohtajan nimeäminen viivästy. WTO:n ensimmäisen afrikkalaisen ja ensimmäisen naisen Ngozi Okonjo-Iweala nimittäminen pääjohtajan tehtävään varmistui vasta helmikuussa 2021.

Monenkeskisen kauppapolitiikan valmistelu on ollut yhtä hidasta viimeisten ministerikokousten välillä. Keskeisillä jäsenmailla ei ole ollut halua löytää uusia ratkaisuja. Nairobien kokouksessa vuosikymmeniä pyritetty ns. Dohan kehityskierros saatiin loppusuoralle. Maatalouden kannalta tärkein päätös oli vientituesta ja vastaavista kilpailumuodoista luopuminen.

Vaikka EU ei käytä vientitukea, se on ollut maatalouspolitiikan yksi markkinahäiriötyökalu. Sama tukivaikutus voidaan saada aikaan valtion vientiyriytysten, vientiluottojen tai ruoka-avun kautta. Valtionyriytysten rooli on kasvanut erityisesti Kiinan vientituen työkaluna.

Nairobien ratkaisun tärkeä osuus oli vientikilpailun muidenkin muotojen kieltö. Kirjaukset tehtiin mm. ruoka-avusta ja vientiluotoista sekä niiden maksimipituudesta. Kehitysmaat kuten Brasilia sai vientituen käytölle jatkoaikaa, mitä kritisoitiin yleisesti EU:n tuottajamaiden järjestön COPA-COGECA:n kannanotoissa.

Huonot tulokset ministerikokouksessa yhdessä presidentti Trumpin kauppapoliittisten toimien kanssa ovat herättäneet huolta monenkeskisen järjestelmän tulevaisuudesta. Erityisesti riitojen ratkaisupaneelien tuomarinimityksien estäminen on halvuttamassa WTO:n toimintaa. EU:n uuden komission tärkeänä tehtävänä on WTO:n toiminnan uudistaminen ja riitojenratkaisun huolehtiminen jatkossakin. MTK on kannustanut tapaamisissaan ratkaisun löytämisen tärkeyttä Helsingin, EU:n ja WTO:n keskeisille päättäjille.

Kahdenkeskisiä kauppaneuvotteluja eri suuntiin

Monenkeskisten neuvottelujen vaikeudet ovat johtaneet keskeiset kauppakumppanit neuvottelemaan suoraan keskenään alueellisista vapaakauppasopimuksista. Kahdenkeskisissä neuvotteluissa päästää aina syvemmälle yksityiskohtiin kuin monenkeskisissä neuvotteluissa.

Trumpin tultua USA:n presidentiksi EU:n ja USA:n kauppaneuvottelut jumittuivat. USA:n kauppakiista Kiinan kanssa on laajentunut lähes hallitsemattomasti. Edellisen komission puheenjohtajan Junckerin ja presidentti Trumpin teräs- ja alumiinitullien estämiseksi käydyissä neuvotteluissa USA on painostanut EU:ta avaamaan myös elintarvikemarkkinoita USA:n viejille. Soijan tuonti USA:sta on kasvanut EU:hun, kun Kiina asetti vastatoimena tuontitullit USA:n maataloustuotteille. Kauppasodan lieventyessä, USA:n soijan hinta on tasaantunut ja vienti Kiinaan on alkanut uudelleen.

MTK on tukenut COPA-COGECA:n linjaa, jonka mukaan maataloutta ei pidä erottaa erillisiksi neuvotteluiksi USA:n kanssa, vaan elintarviketurvallisuuteen liittyvät vaikeat asiat on pystyttävä ratkaisemaan osana laajempaa kauppasopimusta USA:n kanssa. Tehtävä on vaikea, koska

USA kytkee hyvin nopeasti EU:lle tärkeät gmo- ja elintarvikehygieniakysymykset sekä hormonien käytön neuvottelujen ydinkysymyksiksi. EU on hakenut aktiivisesti uusia markkinoita kauppasopimuksien avulla. Erityisesti Japanin kanssa saavutettu sopimus on avannut uutta vientiä Aasiaan. Samaan aikaan Aasian ja Tyynenmeren alueen kauppasopimus (CPTPP) saatiin valmiiksi USA:n irtaannuttua Trumpin johdolla neuvottelutuloksesta. Kiina isoksi kauppapolitiittiseksi voitoksi on katsottu perinteinen tulleja alentava Aasian-Tyynenmeren alueen 15 maan RCEP-vapaakauppasopimus

Pitkään jumissa olleet ns. Mercosur-neuvottelut saatiin päätökseen 20-vuotisjuhlien kunniaksi vuonna 2019. Sopimustekstien tarkastus ja kriittinen, Amazonin alueen metsäpalojen kuumentama poliittinen keskustelu on viivästyttänyt sopimuksen ratifiointia. EU tarjosi kasvavia maataloustuotteiden tuontikiintiötä vastapainoksi Mercosur-maiden markkinoiden avautumisesta. MTK on kiinnittänyt huomiota erityisesti naudanjalan ja siipikarjan lihan tuontikiintiöiden kasvattamiseen samassa yhteydessä, kun Iso-Britannia on eroamassa EU:n sisämarkkinoilta. Oleellista on se, että tuotaville tuotteille asetetut laatuvaatimukset eivät vastaa EU:n omia tuotatuotteita.

Monen viivytyksen jälkeen Iso-Britannian kanssa käydyt kauppaneuvottelut saatiin valmiiksi joulukuussa. Neuvottelu oli ensimmäinen, jossa kauppasopimuksella sovittiin kaupan esteistä aikaisemmin vapaakauppaa harjoittaneiden maiden välillä. Vaikka sopimukseen päästiinkin niin, että tuotteista ei peritä tulleja ja kauppa ei rajoiteta kiintiöillä, brittien EU-erosta aiheutuu merkittävää kitkaa. Eurooppalaisen elintarvikealan kannalta haastavinta on merkittävän sisämarkkinaostajan menettäminen, kun brittien elintarvikeomavaraisuus on ollut vain 60 %. Samalla kilpailu brittikuluttajien markkinoista kiristyy. MTK järjesti useita keskustelutilaisuuksia yhdessä Ulkoministeriön ja Ruokaviraston kanssa brexitin vaikutuksista EU-UK-kauppaan.

EU:n kauppapolitiikan päivitys

Komission vaihdoksen jälkeen uusi kauppakomissaari Phil Hogan käynnisti Trade for all -strategian uudistamisen. Avoimuuden ja taloudellisen kasvun ohjelmaa piti päivittää erityisesti vastaamaan Green Dealin vaatimuksia. Korona-aika hidasti uudistusprosessia ja koronan takia myös komissaari Hogan joutui eroamaan. Uutena kauppakomissaarina aloitti komission

varapuheenjohtaja Vadis Dombrovskis. Koronan myötä uusi strategian hahmottelu korosti EU:n strategista autonomiaa, jossa EU:n avoimuutta ei voida antaa muiden väärinkäytettäväksi.

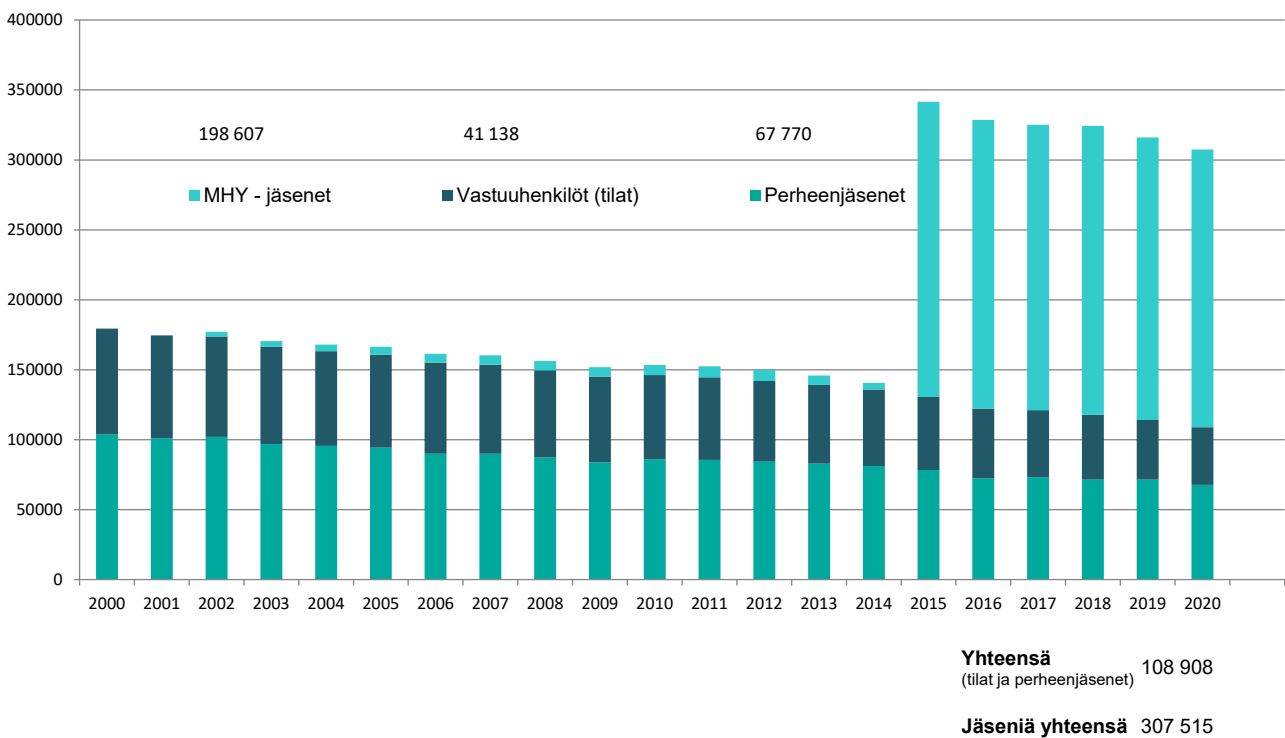
MTK otti kantaa EU-kuulemiseen korostaen EU:n komission Pelloilta pöytäan strategian tavoitteiden kytkemistä EU:n uuteen kauppapolitiikkaan. EU ei voi muuta omaa kuluttajalähtöistä ruokapolitiikkaansa ilman, että sen vaikutukset näkyvät myös kauppapolitiikassa. Eurooppalaisen ruoantuotannon mallin tulevaisuuden kannalta kauppapolitiikan tarkastelu on välttämätöntä. MTK on huomauttanut, että eläinten hyvinvointiin ja viljelyn ympäristövaatimuksiin on EU:ssa asetettu yhä uusia lisävaatimuksia ilman, että vastaavat muutokset tehtäisiin tuontielintarvikkeiden vaatimuksiin.

MTK on nostanut esiin myös Pariisin ilmastopöytäan velvoitteisiin sitoutumisen, kun Brasilia presidentin vaihdoksen yhteydessä on ilmoittanut raivaavansa runsaasti sademetsää kasvavan maataloustuotannon tieltä. Vaikka Brasilia on Mercosur-sopimuksessa sitoutunut Pariisin sopimukseen, ei Mercosur-sopimuksessa ole sanktioita, joilla sitoumuksia voitaisiin oikeustoimin velvoittaa. Ilmastositoumuksissa on huomioitava myös, mitä sitoumuksessa tavoitellaan. EU:n 1,5°-sitoumus vaikuttaa maataloustuotantoon merkittävästi enemmän monen maan löysemät sitoumukset.

ORGANISAATIO JA JÄSENISTÖ

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n jäseninä oli vuoden lopussa 14 maataloustuottajain liittoa, 59 metsänhoitoyhdistystä, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto, Suomen Yhteismetsät ry ja Suomen Hippos ry. MTK-liittojen jäseninä oli 317 MTK-yhdistystä sekä yhteisöjäseninä osuuskuntia ja eri tuotantosuuntia edustavia kerhoja. MTK-yhdistyksiin kuului vuoden lopussa 108 908 jäsentä ja 41 138 jäsentilaa. Jäsenten määrä metsänhoitoyhdistyksissä oli 198 607.

MTK:n jäsenmäärän kehitys 2000 – 2020

MTK-KESKUSLIITON HALLINNON JA TOIMIELINTEN TOIMINTA

Valtuuskunta

MTK:n valtuuskunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Valtuuskuntaan kuului 55 MTK-liittojen nimeämää jäsentä, 20 MTK:n jäseniksi liittyneiden metsänhoitoyhdistysten nimeämää jäsentä, neljä yhteisöjäsentä ja kuusi asiantuntijaa. Yhteisöjäsenten lukumäärä kasvoi yhdellä, kun Suomen Hippos ry tuli keskusliiton yhteisöjäseneksi vuoden alusta.

Valtuuskunnan kevätkokous

Valtuuskunnan kokousajankohtiin vaikutti koronapandemia, jonka vuoksi kevätkokousta siirrettiin elokuuhun oikeusministeriön väliaikaisen lain perusteella. Kevätkokous järjestettiin Tampereella 5.8. Valtuuskunnan kokoukseen osallistuivat fyysisesti vain valtuuskunnan jäsenet, asiantuntijat, johtokunta ja kokouksen kannalta välttämätön henkilöstö. Toimihenkilöt seurasivat ja vastasivat esille tulleisiin kysymyksiin etänä. Asialistalla olivat sääntömääräisten kevätkokousasioiden lisäksi vuoden 2021 jäsenmaksujen periaatteista, avaintavoitteista ja valtuuskunnan kokoonpanosta päättäminen, MTK:n kultaisten ansiomerkkien saajat, keskusliiton sääntömuutoksen 2. käsittely, metsävaltuuskunnan ja metsäjohtokunnan sääntömuutos, yhdeksän liiton sääntömuutokset ja vuoden 2019 Helmi palkinnon jako.

Valtuuskunta vahvisti MTK:n ja MTK-konsernin edellisen vuoden tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden asianomaisille.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin Eerikki Viljanen MTK-Uusimaasta, 1. varapuheenjohtajaksi Tero Lahti MTK-Keski-Suomesta ja 2. varapuheenjohtajaksi Sari Lantta Mhy Mänty-Saimaalta. Valtuuskunnan sihteerinä toimi Matti Voutilainen MTK:sta.

Valtuuskunnan syyskokous

Valtuuskunnan syyskokous oli 24.-25.11.2020 Seinäjoella. Kokouksen alussa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä alusti ajankohtaisista asioista ja vastasi esille tulleisiin kysymyksiin. Ensimmäinen päivä käytettiin yleiskeskusteluun sekä MTK:n ja valtuuskunnan asiantuntijoiden vastauspuheenvuoroihin. Toisena päivänä jatkettiin varsinaisten syyskokousasioiden käsittelyä ja hyväksyttiin viiden liiton uudet säännöt. Valtuuskunta hyväksyi MTK:n toimintasuunnitelman, talousarvion ja jäsenmaksu-uudistuksen mukaiset jäsenmaksut vuodelle 2021.

Valtuuskunnan jäsenet 2020

	Liitto	Nimi
1	Etelä-Pohjanmaa	Huhtala Arto
2	Etelä-Pohjanmaa	Kankaanpää Johanna, pj
3	Etelä-Pohjanmaa	Kohtakangas Kati
4	Etelä-Pohjanmaa	Isomäki Jaakko
5	Etelä-Pohjanmaa	Ojala Tero
6	Etelä-Pohjanmaa	Rantala Suvi
7	Etelä-Pohjanmaa	Uitto Hannu
8	Etelä-Savo	Makkonen Otto
9	Etelä-Savo	Paunonen Jouni pj
10	Etelä-Savo	Siiriäinen Anna
11	Häme	Kantola Matti
12	Häme	Laine Arto pj.
13	Häme	Mänki Marianne
14	Häme	Parikka Pia
15	Häme	Väliä Päivi
16	Kaakkois-Suomi	Hovi Petri
17	Kaakkois-Suomi	Pesonen Helena
18	Kaakkois-Suomi	Savelainen Ville
19	Kaakkois-Suomi	Seitsonen Matti pj
20	Keski-Pohjanmaa	Ala-Kopsala Atso pj
21	Keski-Pohjanmaa	Vuotila Henna
22	Keski-Pohjanmaa	Kiljala Markku
23	Keski-Suomi	Lahti Tero pj
24	Keski-Suomi	Lunttila Tommi
25	Keski-Suomi	Mäkelä Martti
26	Lappi	Kasurinen Hanna-Mari pj
27	Lappi	Leinonen Tuomo
28	Pirkanmaa	Hevonoja Jani

29	Pirkanmaa	Linnainmaa Tiina
30	Pirkanmaa	Niittyöja Jukka pj.
31	Pohjois-Karjala	Myllynen Kalle
32	Pohjois-Karjala	Mäkisalo Jouni pj
33	Pohjois-Karjala	Pennanen Kari Pekka
34	Pohjois-Savo	Huuskonen Jukka
35	Pohjois-Savo	Partanen Juha
36	Pohjois-Savo	Markkanen Saara
37	Pohjois-Savo	Seppälä Johanna
38	Pohjois-Suomi	Ahlholm Jari pj
39	Pohjois-Suomi	Komulainen Eija
40	Pohjois-Suomi	Joensuu Sauli
41	Pohjois-Suomi	Mulari Laura
42	Pohjois-Suomi	Ojantakanen Jukka
43	Satakunta	Helkkula Mervi
44	Satakunta	Kaappa Antero
45	Satakunta	Kangasvuori-Hosike Anne
46	Satakunta	Markkula Ilkka pj
47	Satakunta	Ruski Jari
48	Uusimaa	Kurki Sanna
49	Uusimaa	Nieminen Elmeri pj
50	Uusimaa	Viljanen Eerikki
51	Varsinais-Suomi	Ahokas Pekka
52	Varsinais-Suomi	Kirjonen Ari-Pekka pj
53	Varsinais-Suomi	Mahkonen Tero
54	Varsinais-Suomi	Riiko Kaisa
55	Varsinais-Suomi	Setälä Anna

	MHY alueet	Nimi
1	Itä-Suomi	Aalto Jouni
2	Itä-Suomi	Lantta Sari
3	Itä-Suomi	Tiirola Mikko
4	Itä-Suomi	Otronen Päivikki
5	Itä-Suomi	Tolppanen Tapio
6	Itä-Suomi	Helminen Seppo
7	Itä-Suomi	Kärkäs Pekka
8	Itä-Suomi	Hatakka Markku
9	Länsi-Suomi	Hakala Herman
10	Länsi-Suomi	Sillanpää Jarmo
11	Länsi-Suomi	Mäntylä Juha
12	Länsi-Suomi	Saikku Vesa
13	Länsi-Suomi	Piekkä Tuula
14	Länsi-Suomi	Poutiainen Jarmo
15	Länsi-Suomi	Villman Jarmo
16	Länsi-Suomi	Vesanto Jukka
17	Pohjois-Suomi	Marttila Tuomo
18	Pohjois-Suomi	Moilanen Heikki
19	Pohjois-Suomi	Heikkilä Matti
20	Pohjois-Suomi	Alatalo Matti

	Asiantuntijat	Nimi
1	Valio Oy	Toimitusjohtaja Annikka Hurme
2	Mela	Toimitusjohtaja Päivi Huotari
3	Pellervo-Seura	Toimitusjohtaja Sami Karhu
4	Atria Yhtymä Oyj	Toimitusjohtaja Juha Gröhn
5	Lantmännen Agro Oy	Toimitusjohtaja Antti Snellman
6	Luke	Professori Johanna Buchert

	Yhteisöjäsenet	Nimi
1	STKL	Ingman Kenneth
2	ProAgria	Keisala Merja
3	Suomen Yhteismetsät	Kerkelä Antti
4	Suomen Hippos Oy	Laitinen Anne

Johtokunta

MTK:n johtokunta kokoontui 18 kertaa. Koronan aiheuttaman etätyöskentelyn vuoksi kokoukset pidettiin muutamaa lukuun ottamatta etänä Teams-yhteydellä. Johtokunta piti myös ylimääräisiä, lyhyempiä kokouksia pelkästään koronatilanteeseen liittyen.

Johtokunta käsittelee kokouksissaan maatalouteen, ympäristöön, metsänomistukseen ja maaseutuyrittäjyyteen ja muuhun edunvalvontaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja teki niitä koskevia linjauksia ja päätöksiä sekä kannanottoja. Myös EU- ja muita kansainvälisiä, maankäyttö-, soiaali-, koulutus- ja veropolitiikkaan liittyviä asioita oli johtokunnan asialistalla.

Yhtenä keskeisenä asiana edelleen oli järjestäytymisen tilannekatsaukset ja viestintäkampanja, sekä uudistukseen liittyvien sääntömuutosten hyväksyminen ja uuden jäsenpalvelualusta Oivan valmistelu. Vuoden 2021 kuntavaaleihin valmisteltiin MTK:n omia vaaliteemoja. CAP-uudistusta ja linjauksia käsiteltiin useaan otteeseen. Johtokunta piti myös useamman strategiapäivän eri aihepiireistä, mm. liittokokouksen 2022 valmistelusta.

Johtokunnan jäsenet osallistuivat valiokuntien ja verkostojen kokouksiin ja raportoivat niistä johtokunnan kokouksissa. Eri sidosryhmien, mm. osuuskuntien edustajien tapaamiset olivat osa johtokunnan työtä. Yhteistyökokouksia pidettiin perinteiseen tapaan yhteisöjäsenten kanssa. Johtokunta käsittelee ja teki päätöksiä myös keskusliiton taloudesta ja sijoituksista.

Johtokunta käsittelee liittojen lähettämiä kirjeitä, esityksiä ja aloitteita. Johtokunnan jäsenet osallistuivat aktiivisesti liittojen ja yhdistysten kokouksiin ja tilaisuuksiin ympäri Suomea, joskin pääosin etäyhteyksin.

Johtokunnan kesäretki Pirkanmaalle siirrettiin koronan vuoksi seuraavaan kesään.

Johtokunnan kokoonpano

1. puheenjohtaja MMT, mv. Juha Marttila Simosta (2009–, johtok. jäsen 2005–)
2. puheenjohtaja agronomi, mv. Mauno Ylinen Alahärmästä (2009–, johtok. jäsen 2006–)
3. puheenjohtaja TaM, mv. Markus Eerola Hyvinkäältä (2011–),

maatalousyrittäjä Kati Partanen Iisalmesta (2011–)

maatalousyrittäjä Pertti Hakanen Sastamalasta (2012–),

maanviljelijä Jaakko Halkilahti Salosta (2014–)

agronomi, maanviljelijä Aki Kaivola Lammilta (2015–)

maanviljelijä Asko Miettinen Joensuusta (2019–)

maanviljelijä Kaisa Pihlaja Jalasjärveltä (2019–)

Johtokunnan kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeutettuina osallistuivat valtuuskunnan puheenjohtaja, mv. Eerikki Viljanen, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja mv. Mikko Tirola sekä vuoden alussa MTK:n toiminnanjohtajana aloittanut Jyrki Wallin. Johtokunnan sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöstöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Kuluttajatyöryhmä

MTK:n johtokunnan alainen kuluttajatyöryhmä aloitti toimintansa pienen tauon jälkeen keväällä 2020 seuraavalla kokoonpanolla:

Kati Partanen (puheenjohtaja)

Kaisa Pihlaja

MTK maatalouslinja: Heidi Siivonen (kuluttajatyöryhmän sihteeri), Johanna Andersson ja Jukka Rantala, varaedustajat: Max Schulman ja Saara Patama

MTK ympäristö- ja maankäyttö: Minna Ojanperä, varaedustaja Liisa Pietola

MTK Metsälinja: Lea Jylhä, varaedustaja Heli Mutkala

MTK Viestintä: Kaija Stormbom, varaedustaja Henrietta Dahlman

MTK Liitot: Terhi Löfstedt, MTK Varsinais-Suomi, varaedustaja Sirpa Laitinen, MTK Pohjois-Suomi

MTK yhdistykset: Anna Siiriäinen, MTK Hirvensalmi, Etelä-Savo, varaedustaja Liisa Vuorela, MTK Jalasjärvi, Etelä-Pohjanmaa

MHY: Anita Vilén-Hemilä, MHY Pirkanmaa
Vuoden 2020 kokoukset pidettiin kaikki etänä, ja myös toiminta painottui tekemiseen, jossa ei kohdata fyysisesti. Erilaiset somekampanjat tulivat siis tutuiksi, ja myös MTK:n koululaistyö puhutti. Syksyn Kokkaa Kotimaista -tempaus 8-luokkien valinnaisille kotitalouden opiskelijoille oli mainio onnistuminen – kireästä aikataulusta huolimatta 120 MTK-yhdistystä 13 liitosta osallistui tempaukseen, ja yhteensä tavoitimme 7500 nuorta. Syksyllä pidettiin myös koulutus MTK-yhdistysten ja -liittojen kuluttajatyötä tekeville tai siitä kiinnostuneille. Koulutusta kehoitettiin ”kuplamallilla”, joko etänä, tai pienissä ryhmissä eri puolilla Suomea osallistuen.

Johtoryhmä

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 13 kertaa. Keskusliiton operatiivisena elimenä toimii johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee johtokunnan sille antamia tehtäviä ja valmistelee johtokunnalle päätettäväksi esitettäviä asioita. Lisäksi johtoryhmä käsittelee ja tekee päätöksiä keskusliiton talous- ja henkilöstöasioista siinä laajuudessa kuin johtoryhmän ohjesäännössä on määritelty.

Johtoryhmän kokoonpano

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja Juha Marttila ja jäsenenä 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen, 3. puheenjohtaja Markus Eerola sekä toiminnanjohtaja Jyrki Wallin. Läsnäolo-oikeutettuina johtoryhmän kokouksiin ovat osallistuneet MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen sekä metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola. Keskusliiton toimihenkilöt ovat osallistuneet johtoryhmän kokouksiin omien vastualueidensa asioiden esittelijöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

Metsävaltuuskunta ja metsäjohtokunta

Metsävaltuuskunta kokoontui vuonna 2020 kaksi kertaa. Metsävaltuuskunnan ylimääräinen kokous pidettiin 4.8. Tampereella. Kokouksessa käsiteltiin järjestöuudistukseen liittyviä sääntömuutoksia ja päätettiin metsäperusteisen edunvalvontamaksun rakenteesta.

Metsävaltuuskunnan varsinainen kokous pidettiin

29.10. Jyväskylässä. Kokouksen aloitti metsäaiheinen kyselytunti, johon osallistuivat europarlamentaarikot Henna Virkkunen ja Mauri Pekkarinen. Metsävaltuuskunta päätti kokouksessaan Metsänomistajat-strategian tavoitteista. Vuoden Kymppi -tunnustus luovutettiin Metsänhoitoyhdistys Savotalle.

Varsinaista kokousta edeltäneenä päivänä 28.10. Jyväskylässä järjestettiin metsävaltuuskunnan seminaari, jossa keskityttiin Metsänomistajat-strategian tavoitteiden hahmotteluun. Seminaarin jälkeen metsävaltuuskunnan kokousedustajat pitivät suuralueittaiset kokouksensa.

Metsäjohtokunta kokoontui kaksitoista kertaa. Lisäksi pidettiin yksi sähköpostikokous. Kokouksissa käsiteltiin monipuolisesti metsäalan ajankohtaisia aiheita ja linjattiin metsällisen edunvalvonnan suuntaa. Metsäjohtokunta myönsi 12 ansiomerkkiä ja 10 hopeista ansiomerkkiä.

Metsäjohtokunnan perinteinen kesäretki suuntautui Keski-Suomeen Jyväskylän seudulle. Ensimmäisenä retkipäivänä metsäjohtokunta vieraili Metsä Groupin biotuotetehtaalla Äänekoskella, Fin Forelian taimitarhalla Saarijärvellä ja Ecolanin tuhkarakeistamolla Viitasaarella. Sidosryhmien edustajien kanssa vaihdettiin ajatuksia illallistilaisuudessa. Toisena retkipäivänä pidettiin metsäjohtokunnan kokous sekä kuultiin Multian Sahan toiminnasta. Myös alueen metsänhoitoyhdistykset pitivät puheenvuoroja kesäretken aikana.

MTK-liittojen puheenjohtajakokoukset

MTK-liittojen puheenjohtajat kokoontuivat kertomusvuoden aikana keskusliiton kutsusta yhteensä kaksi kertaa. Tämän lisäksi liittojen puheenjohtajilla oli mahdollisia omia kokoontumisia. Ensimmäinen kokous pidettiin ennen ns. koronapandemian puhkeamista helmikuussa. Kokoukseen osallistuivat liittojen puheenjohtajat, varapuheenjohtajat, toiminnanjohtajat, johtokunta ja keskusliiton asianomaiset toimihenkilöt.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa on ollut tapana ensin esittäytyä, koska mukana on myös uusia liittojen puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia maatalous- ja metsäpolitiikan asioita, markkinatilannetta, järjestön toimintaa, taloutta ja kehittämistä.

Koronapandemia rajoitti kokoontumisia niin, että toinen kokous oli syysvaltuuskuntaa valmisteleva kokous marraskuussa. Kokouksessa valmisteltiin syysvaltuuskunnan kokousasioita.

HENKILÖSTÖKERTOMUS

Keskusliitossa työskenteli vuoden 2020 lopussa yhteensä 92 henkilöä. Henkilöstön määrä on pysynyt edelliseen vuoteen nähden suunnilleen samalla tasolla (vuoden 2019 lopussa 90 henkilöä).

Naisten osuus henkilökunnasta oli vuoden 2020 lopussa 55 % ja miesten 45 %. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 47 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika 8 vuotta. Henkilöstön vaihtuvuus on alhainen ja työsuhteet pääsääntöisesti vakituisia.

Ikäjakauma 31.12.2020:

ikä (vuosia)	henkeä (lkm)	% henkilökunnasta
20-29	7	8
30-39	16	17
40-49	24	26
50-59	40	44
60 -	5	5

Vuosi 2020 käynnistyi uuden toiminnanjohtajan aloittaessa. Henkilöstöressurssien osalta jatkoimme resurssisuunnittelua ja toteutimme vuoden aikana tarvittavat korvausrekrytoinnit. Rekrytointeja toteutimme pääsääntöisesti asiantuntijatehtäviin. Tarjosimme kesätyö- ja harjoittelupaikkoja opiskelijoille sekä toteutimme vuosittaiset MTK:n Brysselin toimiston harjoittelujaksot kevät- ja syyskaudella.

Koronapandemia vaikutti monella tapaa organisaation tekemisiin ja kehittämisiin maaliskuusta alkaen. Otimme maaliskuussa käyttöön viranomaisten etätyösuosituksen, joka oli voimassa koko toimintavuoden. Etätyötä oli mahdollista tehdä niissä työtehtävissä, joissa se työtehtävien perusteella oli mahdollista. Organisaation pandemia-ajan toimintatavat, kokoontumiset ja turvallisuusohjeet jalkautettiin säännöllisesti viranomaisten ohjeistuksien ja suositusten muuttuessa. Koronapandemiatilanteessa teimme toukokuussa henkilöstökyselyn koskien työn sujuvuutta, hyvinvointia ja kuormitustekijöitä. Saadun palautteen perusteella käynnistimme Voi hyvin! -hyvinvointiohjelman, jolla pyrimme lisäämään osaamista oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen

sekä aktivoimaan henkilöstöä etätyön kuormitustekijöiden helpottamiseksi.

Keskusliiton henkilöstön kehittämisessä jatkoimme edellisen toimintavuoden tapaan kohdennettuja esimiesvalmennuksia sekä webinaareja henkilöstölle. Lisäksi koulutimme henkilöstöä uusien työkalujen ja järjestelmien käyttöön sekä lisäsimme osaamista työkalujen hyödyntämiseksi etätyössä. Edellä kuvatuin hankkein tuimme järjestön strategian toteutumista ja osaamisen kehittämistä asiantuntijatyössä.

Toteutimme vuosittaiset kehityskeskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, laadimme tarvittavat henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat sekä varmistimme aiemmin sovittujen kehitystoimenpiteiden toteutumisen. Sisäisen viestinnän ja tiedonkulun varmistamiseksi jatkoimme säännöllisiä yhteisiä henkilöstötilaisuuksia ja infoja sekä kehitimme sisäisen viestinnän työkaluja ja toimintatapoja.

Jatkoimme asiantuntijatyön työhyvinvoinnin monipuolista ylläpitämistä ja kehittämistä yhteistyössä henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa. Tiivistimme yhteistyötä työterveyshuollon kanssa epidemiatilanteessa ja monet työterveyspalveluista oli henkilöstön saatavilla myös etänä. Jatkoimme edelleen 50 vuotta täyttäneiden mahdollisuutta osallistua työkykyä tukevaan Kuntoviikkoon. Kuntoviikko on ennalta ehkäisevää varhaisvaiheen kuntoutusta, jota Kela tukee. Lisäksi tuimme henkilöstön hyvinvointia, liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tarjoamalla liikunta- ja kulttuuriseteleitä.

Vuonna 2020 sairauspoissaolot olivat alhaiset. Sairauspoissaoloprosentti oli 0,8 % ja sairauspoissaoloja oli henkilöä kohti keskimäärin 2 päivää vuodessa. Vuonna 2019 niitä oli 2,8 päivää henkilöä kohti. Vuoden 2020 alussa yhteistyö työeläkeyhtiö Varman käynnistyi ja yhteistyömahdollisuuksista työkykyjohtamisen tukemiseksi sovittiin.

TIETOHALLINTO

Tietohallinnon johtoryhmä kokoontui toimintavuonna 9 kertaa. Johtoryhmän kokoonpano säilyi ennallaan koko toimintavuoden. Johtoryhmän puheenjohtaja Heikki Laurinen, Jyrki Wallin, Anu Nissinen ja sihteerinä Kimmo Kallionalusta. Ryhmän vastuuna on koko MTK-ryhmää koskevat yhteiset toimintamallit ja palvelut sekä kokonaisarkkitehtuurin periaatteet ja tietoturva.

MTK:n IT-ohjausryhmän kokoonpano toimintavuonna Jyrki Wallin (pj.), Klaus Hartikainen, Markus Lassheikki, Matti Voutilainen, Johan Åberg, Liisa Pietola, Visa Merikoski, Juha Hakkarainen ja Kimmo Kallionalusta (siht.). MTK:n IT-ohjausryhmä kokoontui toimintavuonna neljä kertaa. Ohjausryhmän vastuulla on kokonaisuutena edunvalvontaan liittyvien tietotekniikka-palveluiden kehittäminen ja johtaminen sekä päätöksenteko uusien konseptien ja palveluiden kehittämisestä linja- ja ryhmäkohtaisten esityksen pohjalta.

Tietohallintostrategian 2018-2020 keskeinen teema on varmistaa organisaation kyvykkyys hyödyntää teknologiaa vahvasti muuttuvassa toimintaympäristössä, unohtamatta hyvää tietohallintotapaa perustietotekniikan tuottamisessa. Toimintavuonna panostettiin kokonaisarkkitehtuuriin, yhteisten tietojärjestelmien kehittämiseen, tietoturvaan sekä etätyöskentelyn tukemiseen.

Perustietotekniikan palveluiden kehittämisellä mahdollistimme tietoturvallisen ja sujuvan etätyöskentelyn riippumatta poikkeusoloista. Palveluiden korkea kypsyytaso mahdollisti uusien toimintamallien nopean jalkauttamisen kevään 2020 aikana. Loppukäyttäjien käyttäjätyytyväisyys säilyi korkealla tasolla läpi toimintavuoden.

Järjestimme johdolle, esimiehille ja avainhenkilöille tarkoitetun tietohallintopäivän 9.11.2020. Tavoitteemme on tuoda päivän esityksissä keskusteluun ajankohtaisia ilmiöitä digitaalisten palveluiden puolelta ja tuottaa kehitysaihoita seuraavalle toimintakaudelle. Marraskuussa 2020 pääteemoina olivat älykäs puheentunnistus ja arvon tuottaminen virtuaalisilla konsepteilla. Älykäs puheentunnistus mahdollistaa luonnollisen kielen käsittelyn koneellisesti. Valtra Oy:n esitys Virtuaalinen Valtra avasi näkymää lisäarvon tuottamisesta asiakkaille virtuaalisen konseptoinnin kautta.

Toimintavuoden aikana toteutimme jäsenpalvelualustan, joka palvelee kaikkia tuottaja- ja metsähoitoyhdistyksien jäseniä. Jäsenpalvelualustan tekninen toteutus oli erittäin haastava aikataulullisesti ja edellytti asiantuntijoilta ja yhteistyökumppaneilta vahvaa sitoutumista. Jäsenpalvelualustan pääyhteistyökumppania on CRM-Service Oy, toteutusvaihetta vahvasti olivat tukemassa myös HiQ Finland Oy ja Bilot Oy.

Viestintäratkaisun palvelusopimus on voimassa Elisa Oyj:n kanssa 30.6.2021 asti. Palvelusopimus sisältää Elisa Ring mobiilivaihteen, matkapuhelimien yritysliittymät ja laajakaistapalvelut, asiakaspalvelusarjat, puhelunvälityksen sekä integraatiopalvelut. Sopimus on voimassa määräaikaisena 24 kuukautta ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

Perustietotekniikan muutosopimus Elisa Oyj:n kanssa allekirjoitettiin 25.6.2020. Sopimus sisälsi kehitysprojektin, missä osapuolet sopivat kriteerit palvelusopimuksen uusimisesta. Kriteerien täytyessä osapuolet sopivat loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluista sekä yritysverkon toimittamisen ja ylläpidon sopimusjakson aikana. Loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluiden sopimusjakso on 24 kk (määräaikainen), sisältäen option 12 kuukauden jatkokaudesta. Irtisanomisaika määräaikaisen sopimuskauden jälkeen on 3 kuukautta. Yritysverkon sopimusjakso on 24 kuukauden (määräaikainen), sisältäen yhden (1) vuoden optiovuoden. Sen jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana 3 kuukauden irtisanomisajalla.

TALOUSTIETOJA

Konsernin toiminta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry konsernin konsernitilinpäätökseen on vuonna 2020 tytäryhtiöinä sisällytetty LähiPro Oy:n (100 %), Viestilehdet Oy:n (99,98 %) ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (72,32 %) ohella Lehtirahasto Oy (100 %) ja Maalaisten Talo Oy (66,04 %). Konserniin on myös yhdistelty Juho Jännes -rahasto s.r. sen hallituksen nimitysoikeuden siirryttyä kokonaisuudessaan MTK ry:lle. Tilikauden aikana Freemium Media Oy (99,98 %) fuusioitiin Viestilehdet Oy:öön. LähiPro Oy:n lakauttaminen viedään loppuun tilikaudella 2021. Osakkuusyhtiöinä konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Pellervo-Instituutti Oy (50,0 %), MTK Hankinnat Oy (42,00 %), Suomen Viljakauppa Oy (39,97 %), Myyntimestarit Oy (31,62 %), Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy (25,32 %), sekä tilikaudella perustettu Töitä Suomesta Työvoimapalvelut Oy (33,33 %). Tilikauden aikana MTK ry myi omistamansa Maahenki Oy:n osakkeet (27,72 %) yhtiön perustaneelle Maa-seudun Sivistysliitto ry:lle.

Konsernin tilikauden tulos oli +4,4 milj. euroa voitollinen (+12,7 milj. euroa vuonna 2019). Tilikauden ylijäämä verojen ja tilinpäätössirtojen jälkeen oli +3,1 milj. euroa voitollinen (+11,6 milj. euroa).

MTK:n yleisenä omistajapolitiikkana on, että MTK edellyttää aina omistuksiltaan pitkällä aikavälillä yleisten liiketoiminnallisten periaatteiden mukaista tuottoa, ei vain mahdollista toiminnallista lisäarvoa.

Keskusliiton toiminta ja talous

Varsinaisen toiminnan kulujäämä (ns. kulujäämä I) pieneni poikkeuksellisesti 30 % eli +4,273 milj. euroa ollen 10,226 milj. euroa (-6,4 %, 14,500 milj. euroa) alittaen budjetoidun (13,039 milj. euroa):

Suurin yksittäinen kulujäämän voimakasta pienenemistä selittävä tekijä oli tavoitteiden mukainen projektitoiminnan kulujäämän aleneminen -1,8 milj. eurolla -0,474 milj. euroon, jotta keskusliitto pystyisi palaamaan pitkän aikavälin kestävään rahoitusraamiin.

Varsinaisen toiminnan kulujäämän muutos ei ole vertailukelpoinen, koska v. 2020 alusta lukien jäsenpalvelurekisterin kulut (n. 0,5 M€) raportoitiin aiemman varsinaisen toiminnan kulujen sijaan osana varainhankinnan kustannuksia.

Kulujäämää laski kertaluonteisesti myös Maataloustuottajain eläkesäätiöltä saatu +1,054 milj. euron suuruinen lopullisen vastuunsiirron jälkeisen ylittien palautus joulukuussa 2020 eläkesäätiön siirrettyä TyEL-vakuutukset keskinäiseen työeläkevakuutusyhtiö Varmaan 31.12.2019.

Korona -pandemia laski matkakuluja noin -0,650 milj. euroa ja tiedotustoiminnan kuluja noin -0,065 milj. euroa tapahtumien peruunnuttua.

Edunvalvonnan kulut olivat 11,033 milj. euroa vähentyen +0,994 milj. euroa eli 8,3 %. Edellä mainittu jäsenpalvelurekisterin kulujen siirto varainhankinnan kuluiksi ja korona -pandemian myötä laskeneet matkakulut ja tiedotustoiminnan kulut selittävät kulujen laskun. Henkilöstökulut muodostivat merkittävimmän osan eli 66 % kaikista edunvalvonnan kuluista (60 % v. 2019). Henkilöstökulut kasvoivat +0,164 milj. eurolla eli +2,3 %. Edunvalvonnan tuotot ovat erilaisia edunvalvonnan toteuttamiseen tai yhteistyösopimuksiin liittyviä veloituksia, joiden kokonaismäärä oli 1,297 milj. euroa (1,124 milj. euroa). Tämän ohella edunvalvonnan tuottoihin sisältyi edellä mainittu kertaluonteinen ylittien palautus Maataloustuottajain eläkesäätiöltä (+1,054 milj. euroa).

MTK:n Säätiö myönsi avustuksia järjestökoulutuksen yksittäisiin kursseihin ja koulutuksiin sekä muuhun toimintaan 0,360 milj. euroa. Järjestökoulutuksen aktiviteetit säilyivät korkealla tasolla.

Jäsenlehti Mainion tuottaminen siirtyi Viestilehdet Oy:lle vuoden 2016 alussa. Jäsenlehden kulujäämä kasvoi edelleen ollen -0,195 milj. euroa tuottojen jatkaessa merkittävässä laskussa. Jäsenlehden v. 2012 toteutettu toimintakonseptin muutos kasvatti sen kulujäämää pysyvästi -0,3 milj. euroa. Jäsenviestintäkonseptia arvioidaan tulevaisuudessa.

Varainhankinta

Varainhankinnan tuotot olivat +4,356 milj. euroa (+4,243 milj. euroa) kasvaen +2,7 % Suomen Hippoksen tultua yhteisöjäseneksi. Jäsenmaksuilla kyettiin kattamaan 29 % (23 %) varsinaisen toiminnan kuluista. Jäsenmaksutuotot kasvoivat +0,085 milj. euroa ollen 4,123 milj. euroa. Varainhankinnan kuluiksi kirjattiin -0,071 milj. euroa korvauksia maataloustuottajain yhdistysten järjestämistä koululaistapahtumista sekä Kokkaa kotimaista -kampanjasta. MTK:n Säätiö myönsi 0,050 milj. euron avustuksen näihin tapahtumiin. Lisäksi varainhankinnan kuluihin kohdennettiin jäsenhankintakampanjan valmistelukulut 0,039 milj. euroa, käynnissä olleen jäsenpalvelurekisterin kulut -0,5 milj. euroa sekä uuden jäsenpalvelurekisteri Oivan rakentamiseen käytetyt kulut -0,7 milj. euroa. Varainhankinnan kulut nousivat yhteensä -1,236 milj. euroon. Varainhankinnan nettotuotot laskivat 3,120 milj. euroon.

Varainhankinnan jälkeen sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettavaksi kulujäämäksi (ns. kulujäämä II) muodostui -7,106 milj. euroa (-10,289 milj. euroa). Kulujäämä II pieneni 31 % (-3,183 milj. euroa) ollen 3,0 milj. euroa budjetoitua (-10,149 milj. euroa) pienempi. Ilman Maataloustuottajain eläkesäätiöltä saadun ylitteen palautusta varainhankinnan jälkeinen kulujäämä oli -8,160 milj. euroa. Lasku selittyy erityisesti tavoitteella palata keskusliiton toiminnan kestävään rahoitusraamiin projektitoiminnan kulujäämää normalisoimalla.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettava osuus keskusliiton kuluista ilman eläkesäätiön kertaluonteista ylitteen palautusta oli 58 % (60 %). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojäämä ilman kauppavoittoja / tappiota ja sijoitusomaisuuden arvonalennusten / palautusten muutoksia oli +11,9 milj. euroa (+11,8 milj. euroa). Kokonaisuutena juoksevalla sijoitustoiminnalla kyettiin kattamaan varsinaisen toiminnan kulujäämää varainhankinnan jälkeen, mikä on pitkällä aikavälillä välttämätöntä keskusliiton kestävän rahoitus pohjan varmistamiseksi.

Viestilehdet Oy maksoi osinkoa 4,0 milj. euroa (4,0 milj. euroa). Muut osinkotuotot olivat 7,0 milj. euroa (6,6 milj. euroa). Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen tuottojäämä oli +0,7 milj. euroa (+1,0 milj. euroa). Korona -pandemian johdosta keskusliitto antoi osalle vuokralaisia vuokranalennuksia, jotta vuokralaisten liiketoiminta pystyi

jatkumaan erittäin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa, jossa osalla vuokralaisia liiketoiminnan tuotot laskivat olennaisella tavalla. Espoon Henttaan (Suurpelto) maa-alueen arvo laski taseessa 1,8 milj. eurosta 1,4 milj. euroon, koska keskusliitto luovutti 13 150 neliön suuruisen maa-alueen katualueiksi ja myi 30 770 neliön suuruisen maa-alueen viher- ja hulevesialueiksi Espoon kaupungille 0,4 milj. eurolla. MTK:n omistaman maa-alueen koko laski tämän myötä 17,4 hehtaaria 13,0 hehtaariin.

Tulokseen kirjattava kauppavoittojen ja sijoitustappioiden nettomäärä vuonna 2020 laski edellisvuodesta ollen +0,4 milj. euroa (+2,5 milj. euroa). Finnulpin biotuotetehdashankkeen jatkovaihtoehtoja arvioitiin tilikauden aikana, koska yhtiö ei saanut ympäristölupaa, mikä johti -1,1 milj. euron sijoitustappioon edellisellä tilikaudella 2019. Osana MTK:n sijoitusohjesäännön ja sijoitusperiaatteiden uudistamista MTK:n johtokunta käynnisti vuonna 2017 pitkään omistettujen tiettyjen kotimaisten osakkeiden vähentämishojelman, jota jatkettiin myymällä tilikauden aikana Metsä Boardin osakkeita. Ohjelma jatkuu edelleen.

Arvonlennukset kirjataan välittömästi tilinpäätökseen yksittäisen sijoituksen markkina-arvon alittaessa sen hankinta-arvon. Arvonlennuksia voi palautua tuloslaskelmaan sijoitusmarkkinoiden toipuessa. Arvonlennuksia ja arvonalennusten palautuksia kirjattiin nettomääräisesti -1,7 milj. euroa (+7,7 milj. euroa). Arvonlennuksia oli 31.12.2020 taseessa -2,5 milj. euroa (-0,8 milj. euroa). Tilanne oli huomattavasti heikompi tilikauden 2020 aikana. Vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä sijoitusmarkkinoilla tapahtui korona -pandemian johdosta poikkeuksellisen raju ja merkittävä korjausliike: markkinatunnelma oli hetimitäin heikompi kuin finanssikriisissä vuonna 2008, mikä johti tilikauden aikana aluksi -13 milj. euron suuruiseen tulosvaikutteeseen sijoitusomaisuuden arvonalennukseen. Tilikauden aikana keskuspankkien ja valtioiden ennätysellisen suurien tukipakettien seurauksena markkinat alkoivat palautua, minkä johdosta alaskirjaukset pienenevät voimakkaasti. Suurin yksittäinen arvonalennus tehtiin HKScanin osakkeista (-1,4 milj. euroa). Mikäli korona-pandemia kriisiytyisi uudelleen tai tulisi jokin uusi shokki ja markkinat taittuisivat laskuun pitkäkestoisemmin, jouduttaisiin tekemään sijoitusomaisuuden alaskirjauksia eri omaisuuslajeissa tulosvaikutteisesti erittäin merkittävästi.

Sijoitusvarallisuuden tuotto tilikaudelta 2020 oli lopulta hyvä. Vuonna 2015 käynnistynyttä, MTK:n

sijoitussalkun strategisen allokaation muok-
kaamista jatkettiin laskemalla pitkien korkosi-
joitusten painoa lisäten hallitusti pitkäaikaisella
ohjelmalla vaihtoehtoisten sijoitusten painoa.
Sijoitusvarallisuuden allokaation strateginen
muokaus jatkuu edelleen vuonna 2021.

Korkokulut Maataloustuottajain eläkesäätiölle oli-
vat 0,1 milj. euroa (0,3 milj. euroa). Eläkesäätiön
takaisinlainan pääoma laski 2,0 milj. eurosta 1,9
milj. euroon. Pääoma laskee jatkossa eläkevas-
tuun laskiessa. Liittotilille sijoitetuista pääomista
maksetut korot alenivat, koska liittotilin pääoma
laski vuoden 2019 lopun 10,6 milj. eurosta 10,3
milj. euroon. Liittotilin varojen nostosta on il-
moitettava vähintään viisi pankkipäivää ennen
nostoa. Kaikkien varojen samanaikainen nosto ei
vaaranna keskusliiton maksuvalmiutta. Osa MTK-
liitoista on siirtänyt varoja liittotililtä MTK:n neu-
vottelemiin varainhoitoratkaisuihin, joiden pitkän
aikavälin tuotto-odotus on riskiprofiilista johtuen
pitkällä aikavälillä selvästi liittotilillä parempi.

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta,
yhteensä 0,3 milj. euroa (0,4 milj. euroa), on
laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloud-
ellisen pitoajan perusteella.

Tilikauden tulos, tilinpäätössiir- rot ja rahastomuutokset

MTK:n tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja on
+3 571 516 euroa ylijäämäinen. Tulosta arvioi-
taessa on syytä huomioida, että MTK:n tilin-
päätöksen tulee vuosittain näyttää keskimäärin
5-7 miljoona euron suuruista ylijäämää, jotta
sijoitusvarallisuuden reaaliarvo ja siten kes-
kusliiton kyky rahoittaa edunvalvontaa kestävästi
kyetään säilyttämään myös tulevaisuudessa.
Tätä taustaa vasten tilikauden 2020 ylijäämä on
riittämätön suhteessa pitkän aikavälin kestävään
rahoitusraamiin. Pitkällä aikavälillä arvioituna vv.
2008-2020 keskusliiton tulos on mahdollistanut
sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten edun-
valvontakyvyn säilyttämisen, mutta reaalisesti
ylimääräisiä puskureita ei juuri ole syntynyt,
vaikka takana on pitkään noussut sijoitusmark-
kina. Samaan aikaan sijoitusvarallisuuden tuotto-
odotus on laskenut voimakkaasti, vaikka sijoitu-
somaisuuden strategista jakaumaa on muutettu
merkittävästi huomioimaan muutos sijoitusmark-
kinoilla.

Sijoitusomaisuuden arvon puolustamiseksi
merkittävät allokaatiomuutokset ovat mahdol-
lisia, mikä osaltaan näkyy eri vuosien tilikauden
tuloksessa. Keskusliiton kestävä rahoitus pohjan
näkökulmasta olennaista on se, pystytäänkö

varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankin-
nan jälkeen kattamaan ns. juoksevan sijoit-
ustoiminnan tuotoilla ilman kauppavoittoja ja
tappioita sekä arvonalennuksia ja arvonalautuk-
sia. Merkittävien kauppavoittojen ja mahdollisten
arvonalautusten/alennusten avulla keskusliitto
säilyttää pitkällä aikavälillä sijoitusomaisuuden
reaaliarvon ja siten kyvyn rahoittaa edunvalvon-
taa kestäväällä tavalla.

Tilinpäätössiirtojen ja sidottujen rahastojen muu-
tosten jälkeen tilikauden ylijäämä on +3 571 516
euroa. Taseen omassa pääomassa on edellisten
vuosien tuloksesta ylijäämää 68 088 944 euroa.
MTK:n johtokunta ei esitä MTK:n valtuuskunnalle
rahastosiirtoja.

MTK:n taseen loppusumma nousi 200,2 milj.
eurosta 206,8 milj. euroon vuonna 2020. Oman
pääoman tasearvo nousi +3,7 milj. euroa ja vie-
raan pääoman nousi +2,9 milj. euroa. Sijoitus-
omaisuuden tasearvo nousi tehtyjen sijoitus-
päätösten johdosta. Arvonalennusten määrä ta-
seessa kasvoi -0,8 milj. eurosta -2,5 milj. euroon.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat ja näkymät vuodelle 2021

Vuoden 2021 budjetissa vertailukelpoinen
varsinaisen toiminnan kulujäämä ilman v. 2020
toteutunutta eläkesäätiön ylitteen palautusta kas-
vaa +17 % eli +1,940 milj. euroa v. 2020 nähden
ollen -13,220 milj. euroa. Edunvalvonnan ver-
tailukelpoisen kulujäämän odotetaan nousevan
+16 % eli +1,559 milj. euroa -11,295 milj. euroon.
Muutoksia selittävät mm. toimintasuunnitelman
2021 avaintavoitteiden toteuttaminen pitkän
aikavälin kestävä rahoitusraamin puitteissa ja
se, että matka- sekä tapahtumakulujen odotetaan
kasvavan jonkin verran edellyttäen, että korona
-pandemia vähitellen väistyy.

Varainhankinnan bruttotuottojen odotetaan
nousevan asetettujen tavoitteiden mukaisesti
merkittävästi järjestöuudistuksen johdosta.
Varainhankinnan bruttotuottojen odotetaan
kasvavan +28 % eli +1,142 milj. euroa 5,3 milj.
euroon. Samaan aikaan varainhankinnan kulujen
odotetaan säilyvän korkealla tasolla -1,389 milj.
eurossa. Vertailukelpoisen varsinaisen toimin-
nan kulujäämän odotetaan kasvavan +13 % eli
+1,065 milj. euroa -8,160 milj. eurosta -9,225
milj. euroon. Vertailukelpoisuuden takia v. 2020
toteutunutta kertaluonteista eläkesäätiön ylitteen
palautusta ei ole huomioitu.

Vuoden 2021 budjetti on varainhankinnan ja
sijoitustoiminnan jälkeen ennen kauppavoittoja

-2,026 milj. euroa alijäämäinen. Suurin muutos on varainhankinnan kustannusten voimakas kasvu -1,4 milj. euroon. Sen taustalla on mm. jäsenmaksulaskutusprosessin kustannusten siirtyminen kokonaisuudessaan metsänhoito-yhdistyksiltä keskusliitolle, uuden jäsenrekisteripalvelun rakentamisen loppuunsaattaminen ja jäsenhankintakampanja. Säännöllisten palkka- ja toimintamenojen jatkuva, pitkäaikainen rahoittaminen kauppavoitoilla on poikkeuksellinen menettelytapa, koska kauppavoittojen syntymisen edellytyksiin MTK:lla on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa. Keskusliiton talous kyetään palauttamaan kestävään pitkän aikavälin rahoitusraamiin järjestöuudistuksella, luopumalla kalliista projekteista sekä uudelleenarvioimalla toimintaamme: organisaatiosta tehot irti ja roolit selviksi. Lähivuodet keskusliiton tavoitteena on jatkaa kokonaisen henkilöstöraamin alentamishjelmaa.

Varainhoidon osalta vuosi päättyi markkinoiden palautumiseen alkuvuoden korona-pandemian aiheuttamasta hyvin voimakkaasta ja nopeasta korjausliikkeestä globaalin talouden kohdatessa äkkipysähdyksen maaliskuussa. Maailmantalous kohtasi pandemian myötä shokin, jonka syvyys oli luonteeltaan hyvin poikkeuksellinen. Tämän johdosta keskuspankit pudottivat korkotason ennätysalasta ja kaikki merkittävät taloudet tekivät poikkeuksellisia elvytyspaketteja, mikä johti maailmantalouden velkaantumiseen toista maailmansotaa korkeammalle. Elvytyspakettien jatkaminen liian pitkään liian elvyttävänä yhdessä kiihtyvän inflaation ja potentiaalista kasvuvauhtia nopeamman talouskasvun kanssa voisi johtaa osakkeiden hintojen romahtamiseen ja ennennäkemättömään kaaokseen markkinoilla.

Olennaista on huomioida se, että pidemmällä aikavälillä useiden merkittävien talouksien potentiaalinen talouskasvu on jäämässä pysyvämmän aiemmin totuttua alemmaksi. Seuraavan 10 vuoden eri omaisuuslajien tuotto-odotuksen odotetaan yleisesti jäävän huomattavasti totuttua matalammaksi, mikä on erittäin iso haaste keskusliiton toiminnan rahoitukselle ja pakottaa keskusliiton arvioimaan rahoitusraaminsa kestävyyttä säännöllisesti sijoitustoiminnan tuottojen jäädessä pysyvästi aiempaa matalammiksi. Tähän mennessä muutokseen on reagoitu muokkaamalla keskusliiton sijoitusvarallisuuden strategista allokaatiota. Keskusliitto on asteittain alentanut osakkeiden ja erityisesti pitkien korkojen painoa sijoitusomaisuudessaan siirtäen varoja vaihtoehtoisiin sijoituksiin, joiden määrä tulee edelleen kasvamaan. Helmikuun 2021 lopulla eri pääomaisuuslajit (osakkeet, korot ja

vaihtoehtoiset sijoitukset) olivat melko lähellä neutraalipainojaan. On syytä huomata, että maailmantalous velkaantui korona-pandemian myötä ennätysmäisellä tavalla ja keskuspankit turvasivat markkinoiden likviditeetin ennätysellisillä tukitoimilla sekä valtiot käyttivät voimakasta velkaelvytystä, jonka asteittainen vähentäminen yhdessä kiihtyvän inflaation kanssa voi olla vaikeasti hallittava prosessi ja johtaa voimakkaisiin hintamuutoksiin markkinoilla.

Viestilehdet Oy:n osalta omistajan tavoitteena on kannattava liiketoiminta ja sen mahdollistamana vakaa osinkovirta. Viestilehtien vakiintuneiden julkaisujen levikit kehittyivät myönteisesti muuhun toimialaan nähden poikkeuksellisen pitkään, mutta viime vuosina myös yhtiön kustantamien medioiden levikit ovat taittuneet. Toistaiseksi levikkien lasku on kuitenkin ollut toimialaan nähden maltillista. Vuoden 2021 budjetin mukaan yhtiön liikevaihdon odotetaan kasvavan +4,0 % 30,5 milj. euroon. Liiketoiminnan kannattavuuden odotetaan säilyvän melko hyvänä, joskin aiempaa matalampana. Pidemmällä aikavälillä sisältömyynnin kääntyminen selvään jatkuvaan laskuun olisi merkittävä kielteinen asia.

Maalaisten Talossa on käynnissä lähivuotina selvästi aiempaa enemmän merkittävämpi korjausohjelma, joka nostaa keskusliiton kustannuksia korkeampina vastikkeina. Sijoituskiinteistöissä on tiedossa edelleen poikkeuksellisen merkittäviä peruskorjaustarpeita. Kiinteistöjen nettotuoton odotetaan olevan negatiivinen vuonna 2021 Revontulentie 9:n kiinteistön peruskorjauksen käynnistyessä.

Keskusliiton edunvalvontatoimintojen rahoituksen näkökulmasta riskit voidaan jakaa neljään osa-alueeseen: varsinaisen toiminnan tuotot, varsinaisen toiminnan kulut, varainhankinta ja sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa varainhankinnan jälkeistä kulujäämää. Riskien hallinnan keinojen tulee olla tarkoituksenmukaisia laadultaan ja mitoitukseltaan.

Varsinaisen toiminnan tuotot ja varainhankinta sekä niiden riskit liittyvät merkittävilta osiltaan jäsenpohjan vahvuuteen, edunvalvonta- ja jäsenpalvelujen tuottamiseen ja avainhenkilöriskeihin, jolloin ne ovat erityisesti riippuvaisia mm. kyseisten palvelujen laadusta sekä organisaatiomallin kyvystä tukea edunvalvontatyön toteuttamista. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä. Edunvalvonta- ja jäsenpalveluja on käsitelty

MTK:n toimintasuunnitelmassa vuodelle 2021

Edunvalvonta- ja jäsenpalvelutoimintojen rahoituksen näkökulmasta kaikkein merkittävimmän riskin muodostaa sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa näitä kuluja. Keskusliiton riippuvuus sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista on muodostunut poikkeuksellisen suureksi. Jäsenmaksutuloilla tulee kyetä rahoittamaan aiempaa merkittävämpi osa varsinaisen toiminnan kuluista. Järjestöuudistuksen yhtenä tavoitteena on palauttaa keskusliiton toiminta ja talous pitkän aikavälin kestäväan rahoitusraamiin. Keskusliiton strategia lähtee siitä, että varallisuutta on hoidettava siten, että keskusliitto kykenee selviytymään edunvalvontatilanteista vaarantamatta tulevaisuuden toimintamahdollisuuksia. Sijoitusvarallisuuden reaaliarvon ja siten nykyisenlaajuisen edunvalvonnan säilyttämiseksi keskusliiton ylijäämän tulee olla vuosittain merkittävästi positiivinen pitkällä aikavälillä huomioiden myös merkittävästi alijäämäiset jaksot.

Keskusliiton edunvalvontaa ei tule rakentaa liian osakepainotteisen tai muutoin korkeita riskejä sisältävän sijoitustoiminnan varaan, koska esimerkiksi vuosi 2008 osoitti todeksi sen, että hyvin vähäisinäkin pidetyt riskit voivat toteutua täysimääräisesti. Erilaisten ns. häntäriskien todennäköisyys on pieni, mutta niiden osittainenkin toteutuminen voi aiheuttaa laajakantoisia ongelmia keskusliiton rahoitukselle. Sijoitusmarkkinoiden merkittävässä, säännöllisesti toistuvissa normaaleissa korjausliikkeissä osakkeiden arvo laskee yleensä 25-50 % ja korkosijoitusten arvot laskevat tuntuvasti, mikä toteutuessaan johtaisi keskusliiton sijoitusomaisuuden arvon laskuun 25-65 milj. eurolla. Tämä johtaisi mittaviin sekä sijoitusomaisuuden tulosvaikutteisiin alaskirjauksiin että sijoitustappioihin.

Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulutasoon on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulujäämän kehitys on sidottu järjestön rahoituksen tuottonäkymiin jäsenmaksujen ja muun varainhankinnan sekä varainhoidon osalta. Tavoitteena on säilyttää varainhankinnan jälkeisen kulujäämän pitkän aikavälin kasvu selvästi alle 3 % vuodessa. Varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen kasvoi liian voimakkaasti vuosina 2011-2019 kasvun ollessa +5,5 % vuodessa. Taustalla oli koko ajan kasvanut henkilöstömäärä, kasvaneet panostukset useisiin eri kulueriin sekä erityisesti erittäin suuret projektitoiminnan kustannukset. Edunvalvontapalvelujen

toteuttamismalleja sekä keinoja on arvioitava ennakkoluulottomasti, koska järjestöön kohdistuu uusia odotuksia, jotka edellyttävät uudenlaista osaamista ja vastaavasti kaikelle aiemmalle osaamiselle ei ole tarvetta tai siitä on luovuttava uusiin haasteisiin vastaamiseksi.

Koko järjestön toiminnan rahoitusta arvioi vuoden 2012 aikana erillinen työryhmä, joka jätti loppuraporttinsa MTK:n valtuuskunnan syyskokoukselle 2012. Työryhmä teki esitykset koko järjestön talouden hallinnan ja seurannan kehittämiseksi. Työtä on tämän jälkeen jatkanut pysyvä taloustyöryhmä. MTK:n valtuuskunnan syyskokous 2014 ja syyskokous 2015 käsitelivät periaatteita liittojen ja yhteisöjäsenien jäsenmaksuiksi kaudelle 2016-2018. Vuoden 2016 osalta jäsenmaksut päätettiin säilyttää ennallaan ja vuosien 2017-2018 jäsenmaksuohjelman periaatteiden valmistelua päätettiin jatkaa MTK:n pysyvässä taloustyöryhmässä. Kevätvaltuuskunnassa 2016 hyväksyttiin vuosille 2017-2022 uusi jäsenmaksumalli, jossa jäsenmaksut vuonna 2017 säilyvät ennallaan ja tämän jälkeen nousevat vuosittain kahdella prosentilla. Jäsenmaksujen kasvun mahdollinen pysähtyminen pakottaisi keskusliiton leikkaamaan toimintansa kustannuksia merkittävästi. Tämän johdosta MTK:n johtokunta käynnisti yhteistyössä MTK-liittojen ja metsänomistajaorganisaation kanssa ns. MTK uudelle vuosisadalle järjestöuudistuksen. Järjestöuudistuksen tavoitteena on osaltaan kasvattaa merkittäväällä tavalla varainhankinnan nettotuottoa, mutta aluksi vuonna 2021 se laskee varainhankinnan nettotuottoa.

MTK SÄÄTIÖ

Säätiön tarkoitus

Säätiön tarkoituksena on tukea taloudellisesti niitä laaja-alaisia pyrkimyksiä, jotka Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry on omikseen tunnustanut ja joiden tarkoituksena on edistää maa- ja metsätalouden kehitystä sekä valvoa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien taloudellisia ja yhteiskunnallisia oikeuksia.

Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

Säätiö on tarkoituksensa toteuttamiseksi tukenut MTK:n järjestökoulutusta. Säätiö tukee Aalto yliopiston puurakentamisen professuuria. Lisäksi säätiö on tukenut useilla eri avustuksilla sekä Juvan Tryffelikeskusta että säätiön ja tryffelikeskuksen yhteisellä tryffelikokeella Kettulassa maaseudun elinvoimaisuuden edistämistä. Metsätalouden tutkimusta on tuettu mm. hoitamalla ja ylläpitämällä Luken metsikkökoealoja Kettulassa.

Hallinto ja henkilöstö

Säätiön hallintoneuvosto ja hallitus

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiön asioita hoitaa sääntöjen mukaan hallintoneuvosto ja hallitus.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja, maanviljelijä Aki Kaivola Lammi (2006-pj.13.6.2013–)

Varapuheenjohtaja, maanviljelijä Reino Parkko Kouvola (2012–) 23.6.2020 asti ja maanviljelijä Paula Pusa Keuruu (2019–) 23.6.2020 lähtien.

Maanviljelijä Matti Korhonen, Rantasalmi (1993–)

Maanviljelijä Jouni Paunonen, Juva (2018–)

Maanviljelijä Jari Ahlholm, Kärsämäki (2016–)

Toiminnanjohtaja Visa Merikoski, Tampere (2013–)

Maanviljelijä Päivi Ylä-Outinen, Lappeenranta (2019–)

Maanviljelijä Osmo Koponen, Liperi (2018–)

Maanviljelijä Heikki Jalli, Koski TL (2014–)

Maanviljelijä Seppo Paavola, Kaustinen (2007–)

Maanviljelijä Marko Repo, Simo (2011–)

Maanviljelijä Markku Pärssinen, Sastamala (2011–)

Maanviljelijä Kaija Korhonen, Lapinlahti (2020–)

Maanviljelijä Pentti Keränen, Paltamo (2013–)

Maanviljelijä Kallepekka Toivonen, Nurmijärvi (2017–)

Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi Lapua (2010–)

Hallintoneuvosto piti 94. toimintavuoden kokouksen etäkokouksena Teamsin välityksellä 23.6.2020.

Hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja agronomi Esa Härmälä (2017–)

Varapuheenjohtaja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila (2009–)

Toiminnanjohtaja Jouni Jyrinki 23.6.2020 saakka ja toiminnanjohtaja Anja Kettunen 23.6.2020 lähtien.

Maanviljelijä Jouni Mäkisalo (2017–).

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Aki Kaivola on osallistunut hallituksen kokouksiin.

Hallitus piti 7 kokousta, joista Teams-kokouksia oli 5 ja 2 sähköpostikokousta.

Hallitusten jäsenten kokousten läsnäolo prosentti on n. 100 %.

Säätiön tilintarkastajat

Tilintarkastajiksi tarkastamaan vuoden 2020 hallintoa ja tilejä valittiin Kirsi Aromäki (KHT) ja varatilintarkastajaksi Heidi Vierros(KHT) KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin hallintoneuvoston varapuheenjohtaja Paula Pusa ja jäsenenä toimivat Seppo Paavola, Reino Parkko ja Yrjö Ojanieni.

Henkilöstö:

Säätiön asiamies metsätalousinsinööri Timo Rytönen (2003–). Säätiön kiinteistöjen hoitaja, lisäksi hän toimii hallintoneuvoston sekä hallituksen sihteerinä.

Emäntä Nina Palmroos-Tuominen (2003–).

Palveluvastaava Ritva Palmroos (2010–).

Palveluvastaava Lotta Tuominen (2017–)

Metsänhoitotöitä ovat tehneet metsänhoitoyhdistysten ja Metsä Groupin metsurit.

Säätiön metsien puutavara on pääosin myyty Osuuskunta Metsäliitolle, puunkorjuussa työskennelleet ovat enimmäkseen olleet ostajien työntekijöitä tai urakoitsijoita.

Lähipiiri

MTK:lle on myönnetty avustuksia yhteensä 410 000,00 euroa.

MTK:n Kettulan vierastilaisuuksia on tuettu 70 000,00 eurolla.

Säätiön hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu palkkioita 17 360,00 euroa.

Tilintarkastajille maksettiin 6482,72 euroa.

Kaikkiaan lähipiirille on maksettu palkkoja ja palkkioita yhteensä 114 603,90 euroa.

Säätiön talous

Säätiön taloudellinen asema on talouskauden aikana ollut hyvä. Tulorahoitus tuli puunmyynneistä, vuokraustoiminnasta, korko- ja osinkotuloista.

Kuluja on syntynyt puuntuotannon- ja toiminnan ylläpidosta, rakennusten korjauksista ja yhtiövastikkeesta. Säätiötä uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Säätiön taloudellinen asema ja tilikauden tulos käyvät selville liitteenä olevasta tuloslaskelmasta ja taseista. Tilikauden ylijäämä on 112 057,97 euroa.

Muu varainhoito

Norra Kajenin tilat ovat olleet vuokrattuina edelleen. Suomen Metsäsijoitus Oy:stä säätiö omistaa neljänneksen. Jonkin verran vuokratuloa saatiin kalastus- ja metsästysoikeuksien, viljelysmaan sekä rakennusten vuokrauksesta.

Avustukset

Säätiö on myöntänyt tilikaudella uusia avustuksia yhteensä 644 940,00 eurolla. Tilikaudella on maksettu sekä kuluneella tilikaudella että aiemmillä tilikausilla myönnettyjä avustuksia yhteensä 614 940,00 euroa.

Avustuksia myönnettiin seuraavasti:

MTK ry:n järjestökoulutukselle myönnettiin 360 000 euroa.

Päätettiin myöntää MTK:n ja sen yhdistysten koululais- ja päiväkotiyhteistyön tukeminen vuonna 2020 hankkeelle 50 000 euroa.

Päätettiin myöntää Loimaan Viljelymenetelmäkokeen kehittäminen hankkeelle 90 000 euroa.

Hanke on kolmivuotinen ja v. 2020 osuus on 32 000 euroa, v. 2021 osuus 29 000 euroa ja v. 2022 osuus 29 000 euroa.

Päätettiin myöntää REINU econ ”Pandemian vaikutusten tunnistaminen maa- ja elintarvikesektorilla” hankkeelle 23 940 euroa.

Päätettiin myöntää Suomen maatalousmuseo Saran ”Ruokamuseon toiminnan kehittäminen” hankkeelle 20 000 euroa.

Päätettiin myöntää Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys e2 tutkimushankkeelle ”Ilmassa risivetoa – löytyykö yhteistä ymmärrystä” 15 000 euroa.

Päätettiin myöntää Ainasoja-yhtiön ”Luonnonvärikasvien viljelytekniikka, tuotantotekniikka ja sopimusviljelijäverkoston luonti” hankkeelle 10 000 euroa.

Päätettiin myöntää Karjalan liiton ”Siirtokarjalaiset osana sodanjälkeisen maaseudun historiaa- tutkimusta ja kulttuuria” hankkeelle 10 000 euroa.

Päätettiin myöntää Seinäjoen ammattikorkeakoulun ”Energiaturpeen oikeudenmukaisen alasajon tutkimus” hankkeelle 10 000 euroa.

Päätettiin myöntää Seinäjoen ammattikorkeakoulun ”Vertikaalinen viljely ruokatuotannossa- uusi business maatalouteen” hankkeelle 10 000 euroa.

Päätettiin myöntää Suomen 4H-liiton ”Taimiteko- toimintamalli” hankkeelle 10 000 euroa.

Päätettiin myöntää Tapani Pohjolalle ”Ministeri Toivo T. Pohjolan muistoja- Suomen tie Euroopan unioniin” hankkeelle 8 500 euroa.

Päätettiin myöntää Karelia Ammattikorkeakoulun ”Rural Future ” koulutus -hankkeelle 5 000 euroa.

Päätettiin myöntää MTK Varsinais-Suomen ” Lasten maatilakirja” hankkeelle 5 000 euroa.

Päätettiin myöntää Maaseudun Sivistysliiton Vaara-Karjalan kulttuuriyhdistykselle Ilomatsin VII Karhufestivaalin järjestämiseen 2 500 euroa.

Päätettiin myöntää MTK Pohjois-Karjalan ”Jos lehmät puhuisivat -näyttelykiertue Pohjois-Karjalassa” hankkeelle 2 500 euroa.

Päätettiin myöntää MTK Pohjois-Savon ”Jos lehmät puhuisivat Pohjois-Savossa” hankkeelle 2 500 euroa.

Päätettiin myöntää Seinäjoen ammattikorkeakoulun ”Kotimaisten mikro- ja pienkokoisten elintarvikeyritysten brändäys- ja vientivalmiuksien kehittäminen alueidenvälisellä yhteistyöllä” hankkeelle 2 500 euroa.

Päätettiin myöntää Matti Toivoselle ”Perinnekulttuuria Museokylästämme Kälviältä” hankkeelle 2 500 euroa.

Päätettiin myöntää Suomen Metsäkeskukselle ”Tuottava metsänomistus” hankkeelle 2 000 euroa.

Päätettiin myöntää Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kalan ”Jokivarsien metsänomistajien asialla Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry:n historiikki 1934–2019” hankkeelle 1 000 euroa.

Päätettiin myöntää Paiholan yhteismetsän ”Pai-

holan yhteismetsä 70 vuotta” historiikkihankkeelle 1 000 euroa.

Säätiö on sitoutunut seuraavana viitenä vuotena yhteensä 239 000 euron avustuksiin ja tukiin. Tämä sisältää Intervisionin ehdollisen 94 000 euroa ja sitä ei ole kirjattu lahjoituksiin, kun on ehdollinen samalla tavalla kuin puutekniikan professuuri.

Metsätilojen hoito ja käyttö

Säätiön toiminnassa on sen omistuksessa olevien metsätilojen hoidolla ja käytöllä ollut edelleen keskeinen asema.

Vuoden aikana hakattiin säätiön omistamista metsistä puuta n. 28 300 m³. Hakuut tehtiin metsiköitten tarpeiden mukaan.

Hakkuusopimusten perusteella luovutettujen puiden keskikantohinnaksi muodostui 36,77 €/m³ (v. 2019 38,62 €/m³).

Metsänhoitotöitä tehtiin tarvittavin osin yhteensä 652 ha:n alalla (v. 2019 524 ha). Säätiön kaikilla metsäalueilla on lähes reaaliaikainen talouskauden aikana päivitetty kuviotiedosto, minkä perusteella metsiin kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan.

Vuoden lopun metsätiedoston mukaan säätiön puuvaranto on noin 900.000 m³ ja metsäpinta-ala n. 7300 ha, jolloin puuta on metsä- ja kitumaalla noin 123 m³/ ha.

Metsät ovat sertifioitu FFCS(PEFC)-järjestelmän mukaan.

Säätiön metsien arvo on paljon suurempi kuin mitä niiden kirjanpitoarvo on. Hallitus on tutustunut säätiön metsien kirjanpito- ja markkina-arvoon ja mikäli metsien markkina-arvo laskee alle tasearvon niin silloin tehdään alaskirjaus.

Säätiön omistamalle Kellosalmen tilalle Padasjoelle perustettiin 6,0 hehtaarin suuruinen yksityinen, Metso-ohjelman mukainen, suojelualue.

Luonnonvarakeskuksella (Luke) on 12 voimassa olevaa metsätutkimuskoetta Kettulan tilalla. Koheet koostuvat 103 koealasta ja ovat yhteispinta-alaltaan 15 hehtaaria.

Juvan tryffelikeskuksen tryffelikoe

Pohjantryffeileitä löydettiin muutamia.

Säätiön maaomistus

Metsätilojen ostot:

Huhtikuussa 2020 säätiö voitti pakkohuuto-kaupan Hongiston kartanon tilasta ja teki kaupat n. 350 ha:n suuruisesta määräalasta metsää.

Säätiö osti Salon Kiikalasta Kettulan tilaan rajoitettuvan n. 10 ha:n suuruisen määräalan metsää.

Jätettiin ostotarjous Padasjoen Osoilassa ja Jämsän Hanhijoella olevista tiloista, mutta tarjoukset eivät johtaneet kauppaan.

Rakennukset

Oksjärven mökin lattia uusittiin. Muissa rakennuksissa tehtiin vain tarvittavia pieniä ylläpitokorjauksia.

Muu toiminta

Säätiön omistamalla Kettulan tilalla on järjestetty Säätiön isännöimiä tilaisuuksia. Kettulan tila on toiminut kokous-, seminaari-, tiedotus- ja koulutuspaikkana sekä vierailu ja metsäretkeilykohteena. Lisäksi Säätiö on osallistunut Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n tarvitsemien tilaisuuksien järjestelyihin ja toimeenpanoihin. Säätiö ylläpitää rakennukset ja ympäristöt sekä järjestää henkilökunnan.

Koronapandemian vuoksi kertomusvuoden aikana oli Säätiön tai MTK:n tilaisuuksia vain 23 kappaletta. Näihin tilaisuuksiin osallistui 393 henkilöä kotimaasta ja ulkomailta. Myös jo perinteeksi muodostuneet Kettulan hirvijahdit pystyttiin järjestämään kaksi kertaa korona huomioiden. Kettulan tilan alueelta kaadettiin seitsemän aikuista hirveä ja kolme hirven vasaa.

Valkohäntäpeuran metsästyksiin kutsuttiin myös Säätiön ja MTK:n yhteistyökumppaneita mukaan. Toimintavuoden aikana oli peurakytisjahteja 21 kertaa ja lisäksi järjestettiin MPK ry:n metsästäjille ajojahti mäyräkoirilla kahdettatoista kertaa sekä historian ensimmäinen dreeveri jahti.

Vesialueet

Haarikasjärven luonnonravintolammikon siian kasvatuksen tulos jäi vaatimattomaksi, koska edellisvuotisia siikoja oli jäänyt lammikkoon ja ne söivät uudet poikaset.

MTK:N TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

Pellervo-instituutti Oy

PI-johtamiskoulu onnistui digivalmennusten toteutuksessa

Pellervo-Instituutti Oy:n/PI-johtamiskoulun toiminnan volyyymi laski liikevaihdolla mitattuna, mutta kannattavuus säilyi lähes edellisen vuoden tasolla ja tulos oli edelleen voitollinen. Tarjontaan ja toimintatapoihin liittyvät suurimmat muutokset olivat, että

- pandemian vaikutuksesta suurin osa sovituisista lähivalmennuksista siirtyi tai toteutettiin verkossa Zoom- tai Teams-ympäristöissä. Palautteet toteutuksista olivat erinomaisia
- toimeksiannot keskinäiselle yhtiölle onnistuivat hyvin ja saivat jatkoa
- assistenttipalvelu uusin voimin käynnistyi hienosti
- yhteistyö Pellervon kanssa eri digitilaisuuksien ja -tapahtumien järjestämisessä toimi keräsi digitaalisena toteutuksena aiempaa enemmän osallistujia ja toimi hyvin
- metsänhoitoyhdistysten toiminnan iso kehittämissanke käynnistyi.

HLJ 25 starttasi

Luottamusjohdon koulutusohjelma HLJ 25:n aloitti 10 opiskelijaa. Pääosa osallistujista edustaa tuottajaosuuskuntien hallintoa ja johtoa.

PI-maitoforum 2020 ensi kerran digitaalisena

Maitoforumin aihe oli ”Uusi normaali – miten se vaikuttaa maitoalaan ja maitomarkkinoihin”. Esiintyjät, moderaattori ja erityisesti innostava digipaneelikeskustelu tarjosivat mielinpainuvan kokemuksen.

HLJ-Akatemia 2020 sai hyvän palautteen

Tämän verkkotapahtuman aiheena oli ”Tulevaisuuden rakentaminen ja strategiatyö jäsenpohjaisissa organisaatioissa.

Arviointikeskus

Yhtiön liikevaihto pystyttiin ylläpitämään hyvällä tasolla haastavasta koronavuodesta huolimatta. Siinä onnistuttiin ryhtymällä heti poikkeustilanteen alkuvaiheessa etsimään korvaavia töitä ja järjestelmällä pitkäkestoisia toimeksiantoja. Nopealla reagoinnilla selvittiin erittäin hyvin toisesta vuosineljänneksestä, jolloin tilanne oli epätietoisuuden vuoksi hankalimmillaan ja vireillä olleita töitä siirrettiin määräämättömäksi ajaksi eteenpäin tai peruttiin kokonaan asiakkaiden ja sidosryhmien toimesta. Syksyille saatiin hankittua riittävästi toimeksiantoja ja korvaavien töiden etsimistä jatkettiin edelleen loppuvuoden ajan.

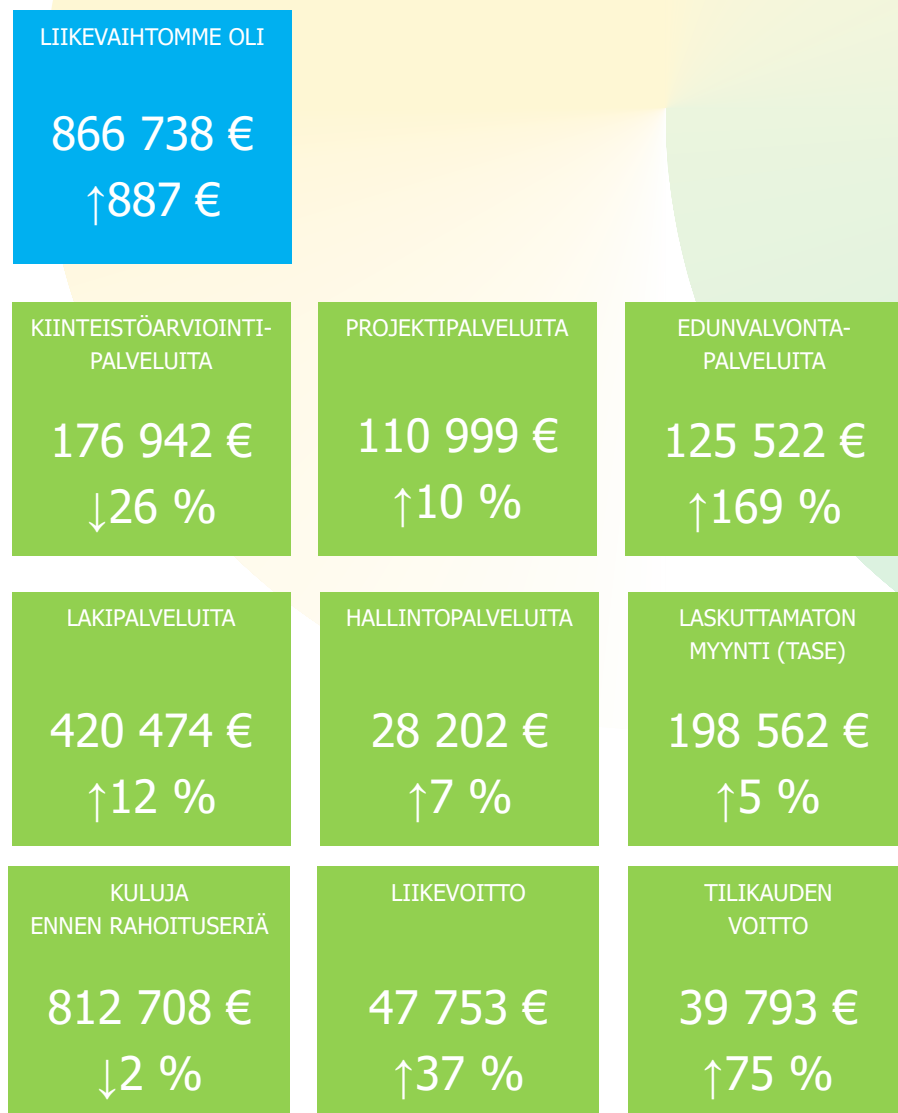
Kiinteistöarviointi-, projekti- ja edunvalvontapalvelut ovat kaikki kiinteistöjen arvonmäärityspalveluita. Palveluiden keskinäisessä liikevaihdossa tapahtuu vuosittain vaihtelua toimeksiantojen keskinäisen painottumisen mukaan. Vuoden

aikana edunvalvontapalveluissa oli ajankohtaista lukuisten lunastustoi- mitusten loppuvaiheet, joiden myötä edunvalvontapalveluiden liikevaihto nousi merkittävästi edellisvuoden verrattuna. Kokonaisuudessaan arvonmäärityspalveluiden liikevaihto nousi edellisvuodesta (koko-naisero $\uparrow 25\,514$ €).

Lakipalveluiden uusien toimeksiantojen lukumäärä väheni ($\downarrow 10$ %) vuodesta 2019, mutta toimeksiantojen kannattavuus oli selvästi parempi ja liikevaihto nousi sen ansiosta ($\uparrow 44\,146$ €).

Henkilöstökuluissa oli laskua ($\downarrow 8\,438$ €). Liiketoiminnan muissa kuluissa oli laskua ($\downarrow 8\,527$ €), joka se johtui pääosin koronavuoden vaikutuksista toimintatapoihin. Vuoden 2020 tulos oli voitollinen.

Henkilöstö koostui 3 lakimiehestä, 3 kiinteistöarvi-
oijasta ja hallintopäälliköstä.

Merkittävänä toimintaan liittyvänä muutoksena voidaan mainita asiantuntijoiden etätyöskentely, joka alkoi maaliskuussa ja jatkui vuoden loppuun. Kokemukset lähes kymmenen kuukautta kestäneestä etätyöskentelystä ovat olleet pääosin positiiviset. Asiantuntijaorganisaatioissa etätyöskentely toi mukanaan muutoksia työtapoihin sekä asiakkaiden ja yhteistyökumppanien kanssa toimimiseen. Ne ovat uudistaneet ja kehittäneet yhtiön toimintaa ja toimintatapoja merkittäväällä tavalla hyvään suuntaan, josta on hyötyä myös tulevaisuudessa.

Arviointikeskuksessa on erityistuntemusta maaseudun olosuhteista sekä maaseudun asukkaiden laki-asioiden ja kiinteistöarviointien hoidosta. Maanläheisillä asiantuntijoilla on laaja kokemus maatalous-tuottajajärjestöjen jäsenten toimeksiantojen hoidosta koko maassa. Erotumme muista lakitoimistoista siinä, että voimme yhdistää palveluissamme lakiasioiden ja kiinteistöarvioinnin eri osa-alueiden asiantuntemuksen asiakkaamme toiminnalliseksi sekä taloudelliseksi hyödyksi. Tuotamme palvelumme kustannustehokkaasti, ja ne kattavat asiakkaidemme auttamisen neuvonnasta aina oikeudenkäynteihin asti.

Teemme tiivistä yhteistyötä maa- ja metsätaloustuottajajärjestöjen, niiden paikallisten liittojen sekä maanomistajajärjestöjen kanssa edistääksemme maaseudun asukkaiden asioiden hoitoa sekä heidän lähtökohtiensa ja tarpeidensa huomioimista. Palvelumme ovat osa järjestöjen jäsenpalveluita.

Vuoden aikana yksi toimintamme tärkeimmistä painopisteistä oli maaseutunuorten tavoittamisessa, sillä he ovat tulevaisuuden tärkeä asiakaskunta. Kiinteistönomistus on olennainen asiakaskuntaamme yhdistävä tekijä ja siihen liittyen toimeksiantojen kuten myös toimeksiantajien monimuotoisuus oli vuoden aikana laaja.

Olemme jatkaneet pitkäjänteistä työtä maanlaajuisen tunnettavuuden parantamiseksi maa- ja metsätaloustuottajien sekä maaseudun yrittäjien parissa. Markkinointiviestintämme pääkärjet on asetettu tukemaan tätä tavoitetta. Jatkoimme viime vuoden aikana panostusta sähköiseen löydettävyyteemme sekä sosiaalisen median kautta alueellisesti ja kohderyhmille kohdennettuun markkinointiin. Olemme vuoden aikana koonneet eri asiakasryhmille ja määriteltyjen palveluiden tarpeeseen palvelupaketteja, joissa olemme korostaneet asiakaslähtöisyyttä ja palveluiden maanläheisyyttä. Palveluja on kehitetty kohderyhmien tarpeet edellä tuloksellisuutta unohtamatta.

Maataloustuottajajärjestöjen jäsenten käytettävissä on ollut maksuton sähköpostitse toimiva pikaneuvontapalvelu. Muilla asiakkaille on ollut kotisivujemme kautta löydettävä asiakaspalvelun sähköposti. Nämä yhteydenottotavat ovat kehittyneet merkittäväksi toimeksiantojen sisään-tulotavaksi erityisesti kiinteistöarviointipalveluissa. Yhteydenottoja tulee myös lakiasioissa, joissa kokonaisuudet voivat kuitenkin olla niin laajoja, että maksuttoman pikaneuvontapalvelun puitteissa pystytään vastaamaan vain osaan asioista. Myös nämä yhteydenotot ovat kuitenkin tuoneet toimeksiantoja, ja jäsenet ovat löytäneet tarvitsemansa alan asiantuntijan hoitamaan asiaansa. Yhteydenottoja on tullut lähes päivittäin.

Henkilöstömme kouluttautui vuoden aikana mm. lakimuutoksiin valmistautuen ja markkinointiin liittyen. Henkilöstöä on motivoitu saavutetusta tuloksesta sekä tukemalla työstä palautumista ja vapaa-ajan hyvinvointia. Asiantuntijat ovat poikkeuksellisen vuoden aikana joutuneet työssään uudenlaiseen tilanteeseen ja kehittämään työprosesseja kiireellä. Etätyöskentelyn aikana kiinnitettiin huomiota tiimin yhteistyöskentelyyn ja asiantuntijakohtaiseen tukeen etäpalaverien. Henkilökunta on ollut tilanteessa erittäin motivoitunut ja itseohjautuva, mikä edesauttoi yrityksen hyvään tulokseen.

Asiakkaidemme uusia toimeksiantoja tuli ensimmäistä kertaa kaikista maakunnista Ahvenanmaata luukuun ottamatta. Pitkäjänteinen työ strategisen tavoitteen, maanlaajuinen tunnettavuus, eteen on tuottanut nyt tulosta.

Toimeksiantoja tuli seuraavilta paikkakunnilta:

Etelä-Karjala, Lappeenranta, Parikkala, Etelä-Pohjanmaa, Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isokyrö, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Lapua, Seinäjoki, Ylistaro, Etelä-Savo, Puumala, Rantasalmi, Sulkava, Kainuu, Kajaani, Kuhmo, Puolanka, Kanta-Häme, Hausjärvi, Hämeenlinna, Janakkala, Riihimäki, Keski-Pohjanmaa, Kaustinen, Kokkola, Veteli, Keski-Suomi, Joutsa, Viitasaari, Äänekoski, Kymenlaakso, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Virolahti, Lappi, Rovaniemi, Tervola, Pirkanmaa, Hämeenkyrö, Kihniö, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Ylöjärvi, Pohjanmaa, Kristiinankaupunki, Kruunupyö, Laihia, Vaasa, Vähäkyrö, Pohjois-Karjala, Joensuu, Kitee, Nurmes, Tohmajärvi, Pohjois-Pohjanmaa, Haapajärvi, Kalajoki, Kempele, Kärämäki, Liminka, Muhos, Nivala, Oulu, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala, Po-

hjois-Savo, Iisalmi, Kiuruvesi, Kuopio, Sonkajärvi, Vesanto, Päijät-Häme, Hartola, Heinola, Hollola, Lahti, Nastola, Orimattila, Orimattila, Padasjoki, Sysmä, Satakunta, Eura, Kokemäki, Säskylä, Uusimaa, Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Tuusula, Vantaa, Vihti, Varsinais-Suomi, Kaa-rina, Kemiön-saari, Masku, Paimio, Parainen, Salo, Somero, Turku, Vehmaa.

Vuosi 2021 jatkuu edelleen poikkeustilanteessa. Pyrimme myös alkavan vuoden aikana seuraamaan tilannetta ja reagoimaan tarvittaessa nopeasti epidemiasta johtuviin muutoksiin, jatkaaksemme hyvää tulosta. Sen ohella pidämme tulevaisuudessakin huolta sekä lakipalveluiden että kaikkien kiinteistöarviointiin liittyvien osamisalueiden kehittymisestä ja kasvuhakuisuudesta. Näillä toimenpiteillä varaudumme eri palveluiden kysynnän vaihteluihin.

Arviointi- ja projektipalveluissa odotetaan hyvää vuotta 2021. Edunvalvontapalveluiden osuus arvonmäärityspalveluiden liikevaihdosta odotetaan laskevan, johtuen hoidettavien toimitusten tilanteesta. On oletettavaa, että näiden palvelumuotojen keskinäinen liikevaihdon normaali vuosivaihtelu jatkuu.

Edunvalvontapalveluiden kysynnän vaihtelulla on vaikutusta myös lakipalveluiden kysyntään. Lakipalveluiden liikevaihdon odotetaan pysyvän ennallaan siitä huolimatta, että lakimiehen vuoden 2021 vanhempainvapaan aikana sijainen työskentelee vain osan vuodesta.

Yhtiönä pyrimme vakaaseen kasvuun ja meiltä tarvitaan valmiutta reagoida muuttuviin tilanteisiin ja markkinoihin. Palvelujen kysyntä näyttää pitkällä aikavälillä painottuvan lakimiespalveluihin, arviointeihin ja projektipalveluihin. Markkinointiponnisteluja jatketaan tunnettavuuden parantamiseksi ja yhteistyökuvioiden kehittämiseksi.

Hallituksessa toimi 6 varsinaista jäsentä:

Jaakko Halkilahti, puheenjohtaja, maanviljelijä, Salo (2010–) Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele (2010–) Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki (2014–) Tuula Dahlman, varapuheenjohtaja (4/2020 alkaen), toiminnanjohtaja, Lappeenranta (2016–) Jari Laukkonen, varapuheenjohtaja, maanviljelijä, Kauhava (2010–4/2020) Håkan Fagerström, metsänhoitaja, Inkoo (2005–4/2020) Thomas Antas, maanviljelijä, Lapinjärvi (4/2020–).

Timo Kankaanpää, maanviljelijä, Ilmajoki (4/2020 -)

Toimitusjohtajana toimi Helena Ålgars, VT, LKV, Helsinki (2017 -)

Tilintarkastajana toimi Petter Lindeman (PwC), varalla PwC Suomi Oy (2018–4/2020) sekä Heidi Vierros (KPMG), varalla KPMG Oy Ab (4/2020 -).

Viestilehdet

Yhtiön tila, toiminnan tulos sekä olennaiset tapahtumat tilikaudella

Viestilehdet Oy:n liiketoiminnan rakenteessa tapahtui muutos alkuvuonna 2020, kun vuonna 2019 ostettu Freemium Media Oy:n liiketoiminta fuusioitiin Viestilehtiin.

Vuonna 2020 Viestilehtien liikevaihto oli 29,9 miljoonaa euroa, missä oli laskua -100 000 euroa (-0,3 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Vertailukelpoisesti liikevaihto kuitenkin laski 1,8 miljoonaa euroa (-5,7 %). Liikevaihdon lasku johtui erityisesti mediamyynnin laskusta, mihin koronapandemialla oli suuri vaikutus.

Liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa eli n. 15,7 % liikevaihdosta. Liikevoiton kasvuun vaikutti Viestilehdille palautunut ylitte Varmalle siirtyneestä eläkevastuusta Maataloustuottajain eläkesäätiön B-osastosta. Liikevoitto pienensi Freemium Media Oy:n fuusion yhteydessä kirjattu fuusiotappio. Ilman näitä kertaluonteisia eriä Viestilehtien liikevoitto oli 4,7 miljoonaa euroa, missä laskua oli 0,5 miljoonaa euroa (-9,3 %) edellisen vuoden vertailukelpoiseen tulokseen verrattuna. Hyvään liiketulokseen vaikutti sisältömyynnin säilyminen hyvällä tasolla sekä kulusäästöt.

Viestilehdissä tehtiin keväällä 2020 uusi strategia, joka ulottuu vuoteen 2023. Strategiksi tavoitteiksi määriteltiin digitaalisen liikevaihdon merkittävä kasvattaminen, lukijoiden tavoittavuuden kasvu, tilaajien digiaktiivisuuden lisääminen sekä nykyisen kannattavuustason säilyttäminen. Tavoitteisiin pääsy edellyttää onnistumista niin palvelujen konseptoinneissa, asiakassuhteiden tiivistämisessä, datan ja analytiikan hyödyntämisessä kuin henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Koronapandemialla oli suuri vaikutus mediatuotantoon, ja mediamainonta laski vuonna 2020 kokonaisuudessaan 16,6 %. Sanomalehtien (ml. digimainonta) mediamyynti laski 20,6 % ja aikakauslehtien vastaava luku oli 14,4 %. Useilla media-yhtiöillä oli vuoden aikana lomautuksia tai irtisanomisia, ja suuri osa uutismediayrityksistä sai myös journalismitukea.

Viestilehdet Oy:n kustannus- ja julkaisuohjelmaan kuuluivat seuraavat lehdet: Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT Metsä, Suomalainen Maaseutu, Koneviesti, Koneklassikot, Aarre, Suomela (entinen Pientalo ja Piha) ja Kylvösiemen.

Viestilehtien uutena toimitusjohtajana aloitti 1.2.2020 KTM Anu Nissinen, joka toimi Viestilehtien hallituksessa vuodesta 2015 alkaen. Koneviestin uutena päätoimittaja aloitti agronomi Eemeli Linna pitkäaikaisen päätoimittaja Uolevi Oriston seuraajana. Mediamyynnin myyntijohtajana aloitti samaan aikaan Robert Kullström edeltäjänsä Olli Kantolan eläköityessä. Viestilehtien koko organisaatio työskenteli pääsääntöisesti kotoa käsin maaliskuusta lähtien.

Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT metsä ja Suomalainen Maaseutu

Maaseudun Tulevaisuus on Suomen toiseksi luetuin tilattava päivälehti. Maaseudun Tulevaisuuden kokonaistavoittavuus viikossa (painettu lehden + mt.fi-sivuston lukijat) on 483.000 (KMT 2020). Verkkopalvelun kävijämäärä on kasvanut merkittävästi, ja on keskimäärin yli 400 000 kävijää viikossa. Lehden ja sen verkkopalvelun jatkuva kehittäminen, kuten sisällön monipuolistaminen ja laajentaminen ovat olleet välttämättömiä kestäväälle ja kannattavalle kasvustrategian toteuttamiselle. Maaseudun Tulevaisuus ilmestyi kertomusvuonna 151 kertaa (151). Keskimääräinen sivumäärä oli 20 (21). Lehden liitteistä Suomalainen Maaseutu ilmestyi 11, MT Metsä 10 ja Kantri 11 kertaa.

Koneviesti

Koneviesti on maa-, metsätalouden ja maarakennuksen parissa työskenteleville suunnattu ammattilehti. Koneviesti ilmestyi 18 kertaa. Koneklassikot -lehti lanseerattiin vuoden 2020 alussa, ja ilmestyi 5 kertaa sekä itsenäisenä lehtenä että Koneviestin liitteenä. BioEnergia -lehti ilmestyi Koneviestin liitteenä neljä kertaa. Koneviestin keskimääräinen sivumäärä oli 115 sivua (114). Koneviestin kokonaistavoittavuus (lehti + koneviesti.fi) oli 165 000 (KMT 2019).

Aarre

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille metsän ja luonnon aarteita arvostaville suomalaisille. Aarre ilmestyi 11 kertaa vuonna 2020. Aarteen keskimääräinen sivumäärä oli 81 sivua (81) (KMT 2019). Aarteen toimituksen keväällä 2019 julkaisemasta kirjasta Kuningasmetsuri Jaakko Pessinen otettiin jo neljäs painos vuoden 2020 aikana.

Suomela

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Suomela-lehti kertoo pientaloasujia kiinnostavista teemoista ja uutuuksista, ja se tavoittaa yli 2 miljoonaa suomalaista pientaloasujaa. Suomela.fi on Suomen suurin pientaloasumiseen erikoistunut sivusto, jossa on monipuolista sisältöä pihasta, puutarhasta, rakentamisesta ja remontoinnista.

Kylvösiemen

Kylvösiemen on kasvinviljelijän ammattilehti. Se ilmestyi neljä kertaa, ja lehden painos oli noin 1 000 kappaletta.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Viestilehdet Oy vaihtoi nimeään, ja on 1.1.2021 alkaen Viestimedia Oy.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2021 käynnistetään useita toimenpiteitä, jotka tähtäävät strategisten tavoitteiden toteutumiseen, samalla kun kehitetään ja tehostetaan nykyliiketoimintaa. Koronapandemia on edelleen läsnä koko yhteiskunnassa, ja vaikuttaa myös Viestimedian toimintaan monella tavoin.

Viestilehtien liikevaihdon odotetaan kasvavan jonkin verran vuonna 2021. Kasvua tavoitellaan erityisesti mediamyynnin digitaalisesta liikevaihdosta, ja samalla panostetaan tilausmyynnissä digिताлаusten kasvattamiseen. Printtilevikien pitämisen ennakoidaan olevan haasteellista kaikkien yhtiön kustantamien julkaisujen osalta. Kuluttajien mediakäyttäytymisen muuttuminen ja tilattavien lehtien levikkien lasku jatkuvat ennallaan. Tulevan kehityksen arviointiin tuottojen osalta liittyy näin ollen epävarmuutta samaan aikaan kun liiketoimintaympäristö muuttuu printikeskeisestä monikanavaisesti medialiiketoiminnaksi.

Strategian mukaisesti Viestimedia lanseeraa uusia digitaalisia palveluita, ensimmäinen niistä on MT Hevoset. Se on maksullinen digitaalisia ravi- ja ratsastusaiheisia uutisia ja juttuja sisältävä palvelu. Antenniverkossa kanavalla 26 jatkaa mm. MT ravilähetykset.

Vuonna 2021 Viestimediassa aloitetaan toimitalanhanke, jonka tavoitteena on työn tekemisen uudenlainen malli. Se tarkoittaa etätöy ja läsnä-

työn joustavaa yhdistämistä sekä monipaikkaisen työn tukemista henkilöstöä motivoivalla tavalla. Hanke tarkoittaa myös toimitilatärpeen selvää vähenemistä.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pitkällä aikavälillä yhtiön julkaisujen levikkiin liittyy merkittäviä riskejä, koska pääkohderyhmän eli maatilayrittäjien määrä jatkaa alenemistaan. Tämän vuoksi on tärkeää säilyttää ja edelleen kehittää myös painettujen julkaisujen kilpailukykyä ja konsepteja monikanavaisen julkaisemisen kehittämisen ohella. Kohderyhmien laajentamisella tavoitellaan myös sellaisia tilaajia, lukijoita ja ilmoittajia, jotka eivät vielä aiemmin ole olleet asiakkaitamme. Laajalevikkinen ja kohderyhmänsä monikanavaisesti tavoitettava media palvelee parhaiten mainostajia kokonaisvaltaisesti. Uusia kohderyhmiä on tavoiteltava kuitenkin unohtamatta pitkäaikaista, uskollista tilaajakuntaa.

Liiketoiminnan sähköistyminen ja ansaintamallien muuttuminen ovat isoja haasteita yhtiön tulevaisuuden näkökulmasta. Toistaiseksi toimialalla on vain vähän esimerkkejä kannattavista sähköisistä palveluista samaan aikaan kun perinteisen liiketoiminnan kannattavuus uhkaa heiketä pysyvästi. Viestilehdillä on erikoislehtien kustantajana kuitenkin toimialaa selvästi paremmat mahdollisuudet säilyttää maltillinen kannattavuustaso myös jatkossa.

Jakelukulujen voimakas nousu on erittäin iso riski koko toimialalle, mutta erityisesti Viestimedialle, koska kustannettavien lehtien levikit painottuvat haja-asutusalueille. Postilaki on uudistumassa, ja on erittäin tärkeää Viestimedialle, että uudistus takaa toimivan ja kustannuksiltaan kohtuuhintainen jakeluverkoston jatkossakin.

ICT-infra, tietojärjestelmät, tietoturva ja niihin liittyvät kysymykset voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä yhtiön toiminnalle. Riskien merkitys korostuu järjestelmiä uusittaessa sekä kehitettäessä sähköistä liiketoimintaa, jossa mm. eri järjestelmien keskinäinen yhteensopivuus sekä esimiesten kyky uudistaa toimintaprosesseja on ratkaisevan tärkeää.

Kiinasta alkuvuonna 2020 lähtenyt koronavirus johti WHO:n globaalin pandemia-ilmoitukseen maaliskuussa 2020. Maailmantalous, Suomi mukaan lukien, kohtasi pandemian myötä inhimillisen ja taloudellisen kriisiin, jonka uskotaan hellittävän vuonna 2021 rokotusten myötä. Pandemian jälkeen ei kuitenkaan palata enää

samanlaiseen yhteiskuntaan kuin ennen pandemiaa, mikä sisältää riskejä ja epävarmuuksia myös Viestimedialle.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä tilikaudella 2020 oli 117 henkilöä (110). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä, tulospalkkiot mukaan lukien, oli 7,1 miljoonaa euroa (6,5 milj. euroa).

Ympäristön huomioiminen

Yhtiö ottaa omassa toiminnassa huomioon ympäristökysymykset ja niitä koskevat, voimassa olevat säännökset. Omaan toimintaan ei sisälly merkittäviä ympäristöriskejä sen luonteesta johtuen. Kustannusosakeyhtiön julkaisut painetaan PEFC-sertifioidulle kotimaiselle paperille. Yhtiön käyttämille painotaloille on myönnetty ympäristösertifikaatti, joka varmentaa, että painon ympäristöjärjestelmä täyttää SFS-EN ISO 14001 standardin vaatimukset.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvoston jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12:

Mauno Ylinen, Markus Eerola, Pertti Hakanen, Jaakko Halkilahti, Aki Kaivola, Asko Miettinen, Katja Lamminen (henkilöstön edustaja), Kati Partanen, Kaisa Pihlaja, Mikko Tirola, Hannu Toivonen (henkilöstön edustaja), Jyrki Wallin, Eerikki Viljanen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Mauno Ylinen.

Viestilehdet Oy:n hallintoneuvoston valitsemina hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12:

Juha Marttila, Heikki Laurinen, Anu Nissinen (31.1.2020 saakka), Harri Saukkomaa ja Kati Sulin (21.4.2020 alkaen) Hallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.1.–31.12. Juha Marttila.

Tilintarkastajina ovat toimineet KHT Kirsi Aromäki ja KHT Heidi Vierros.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Anu Nissinen.

Yhtiön kustantamien lehtien päätoimittajina ovat toimineet Maaseudun Tulevaisuudessa, Kantarissa, MT Metsässä ja Suomalaisessa Maaseudussa 1.1.–31.12 Jouni Kempainen, Koneviestissä Uolevi Oristo 30.9.2020 asti ja Eemeli Linna 1.10.2020 alkaen, Aarteessa Mari Ikonen ja Kylvösiemenessä Tuure Kiviranta.

MTK Hankinnat

MTK Hankinnat lanseerattiin jäsenistölle tammiukuun viimeisellä viikolla. Jäsenetuja oli toimintaa aloitettaessa kymmenkunta ja ne koostuivat automerkeistä, ISKU:n, AJ Tuotteiden, Onnisen ja Ahlsellin eduista.

Alkuhankaluuksiltakaan ei vältytty, mm. joidenkin yhteistyökumppanien tilinavaukset eivät toimineet toivotulla tavalla. Jotkut jäsenet myös pettyivät kun eivät saaneet autobonusta. Tämä johtui esim. siitä, että auto oli ostettu ennen sopimuksen lanseeraamista, jäsen oli ostanut kampanja-auton, tai että Toyotan ja Nissanin edun sai ainoastaan, kun auto oli rekisteröity yritykselle. Näistä asioista olemme ottaneet opiksi, ja tehneet korjaavia toimenpiteitä.

Kahden ensimmäisen kvartaalin aikana keskityimme markkinoinnissa ja viestinnässä kertomaan, mikä yriys MTK Hankinnat on ja mitä jäsenetuja se tarjoaa. Kiinnostusta kentällä oli havaittavissa alusta alkaen, mutta otti oman aikansa, ennenkuin jäsenet alkoivat etuja käyttämään.

Kesää kohti mentäessä aloimme markkinoimaan huomattavasti enemmän yhteistyökumppaneitamme. Meillä oli esimerkiksi ensimmäinen kesäkampanja, johon useimmat yhteistyökumppanit lähtivät innolla mukaan.

Liiketoiminnan kehittämisen puolella olemme olleet kiitettävän kiireisiä. Olemme lanseeranneet uusia jäsenetuja pitkin vuotta ja vuoden loppuun mennessä meillä oli jo 23 sopimusta.

Uusia tuoteryhmiä olivat mm. renkaat, auto- ja rakennustarvikkeet.

Työskentely MTK Hankintojen hallituksessa on tapahtunut hyvässä ja positiivisessa hengessä, sitä toista kotimaista kieltä puhumalla. On ollut suuri etu, että omistajamme ovat sekä suomalainen MTK että ruotsalainen LRF Samköp.

Syyskuussa lanseerasimme oman sähköisen uutiskirjeen, ja siitä nousu varsinaisesti alkoi. Uutiskirjettämme luettiin ahkerasti ja jäsenetuja alettiin käyttämään yhä enemmän ja enemmän. Lisäksi olemme saaneet näkyvyyttä MTK-viestissä, mhy:n omissa uutiskirjeissä sekä sosiaalisessa mediassa. Olemme myös mainostaneet jäsenetuja Maaseudun Tulevaisuudessa. Ja luonnollisesti meillä on alusta alkaen ollut omat kotisivut, joilla jäsenedut ovat olleet hyvin esillä.

Koko ensimmäisen toimintavuoden ajan olemme myös tarjonneet jäsenille asiakaspalvelua sekä puhelimitse että sähköpostitse.

Ensimmäiset laskut lähetimme yhteistyökumppaneille huhtikuussa. Myynti ei lähtenyt käyntiin toivomallamme tavalla, mutta olimme samalla tarkkoja kustannuksista ja tilinpäätöksessä ja teimme huomattavasti budjetoitua pienemmän miinusmerkkisen tuloksen. Vuoden viimeisellä kvartaalilla laskutuksemme lähti jo selkeään nousuun ja näimme, että konsepti tulee toimimaan.

Vuoden aikana kotisivullamme on käyty 120 000 kertaa ja jäsenet ovat klikanneet kotisivuttamme miltei 5000 kertaa yhteistyökumppanien tilinavaussivuille. Eniten käytettyjä jäsenetuja ovat olleet autot, Ahlsellin ja Onnisedut. Jäsenet ovat alkaneet käyttää kaikkia tarjoamiamme jäsenetuja.

MTK:N ANTAMIA LAUSUNTOJA

Lausunto 10.1. MTK:n kommentti aluekehittämispäätöksen luonnokseen.

Lausunto 15.1. Hallituksen esitys uuden tieliikennelain muuttamisesta (korjauspaketti)

Lausunto 16.1. LVM lausuntopyyntö 20.11.2019 luonnos hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja.

Lausunto 24.1. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman vaikutusten arviointiohjelma

Lausunto 24.1. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden alueellista tarjoamista koskevasta kokeilusta

Lausunto 27.1. Lausuntopyyntö hevostalouden perustutkimuksen perusteista

Lausunto 29.1. Hallituksen esitys laiksi kaivoslain muuttamisesta

Lausunto 30.1. Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä investointeihin vuosina 2016-2018 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 30.1. Lausuntopyyntö luonto- ja ympäristöalan perustutkimuksen perusteista

Lausunto 30.1. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tietojenluovutussäännösten muuttamisesta

Lausunto 5.2. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi (yhteisen maatalouspolitiikan siirtymäsäännöt)

Lausunto 10.2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Lausunto 11.2. Ajoneuvolain uudistus

Lausunto 13.2 HE 3/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lannoitevalmistelain muuttamisesta

Lausunto 14.2. MTK lausunto esitysluonnoksesta sähkön siirtohintojen nousua hillitsevistä toimituksista

Lausunto 17.2. Arviomuistio taksisääntelyn toimituksesta

Lausunto 20.2. Luonnos hallituksen esitykseksi tieliikenteen ammattipätevyysdirektiivin ja ajokorttidirektiivin muutosten täytäntöönpanoa koskeviksi laeiksi

Lausunto 20.2. MTK:n kommentit vesienhoidon ohjeistukseen ympäristötavoitteista ja poikkeamista

Lausunto 25.2. Lausunto: HE 9/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Lausunto 26.2. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunto 27.2. EU:n komission tiedonanto vihreän kehityksen ohjelmasta (Green deal) 11.12.2019

Lausunto 4.3. Lausunto valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2019 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetustuesta

Lausunto 4.3. Asia: E 62/2019 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Vihreän siirtymän rahoitus; Kestävä Eurooppa- investointiohjelma

Lausunto 5.3. Lausunto valtioneuvoston asetuksesta poronhoitovuodelta 2020/2021 maksettavasta eläinkohtaisesta tuesta

Lausunto 6.3. Luonnos Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi nimisuojuotteiden rekisteröimisestä ja ilmoituksesta rekisteröidyn nimisuojuotteiden valmistamisesta

Lausunto 6.3. 26 GHz:n taajuusalueen huuto-kauppa

Lausunto 9.3. Lausunto: luonnos henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muuttamisesta

Lausunto 9.3 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi taimiaineistolain muuttamisesta

Lausunto 10.3. Valtioneuvoston U-kirjelmä U2 2020 vp

Lausunto 11.3. KAA 12/2019 vp Kesäaika pysyväksi ajaksi

Lausunto 11.3 Uusiutuvan energian direktiivin mukaisten kestävyyskriteerien kansallisesta toimeenpanosta

Lausunto 11.3. MTK:n vastaukset komission konsultaatio: European Green Deal – Just Transition Fund

Lausunto 12.3. Lausunto eläintautilain uudistamisesta EU:n eläinterveys säännösten täytäntöpanemiseksi

Lausunto 18.3. Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2020-2026

Lausunto 1.4. MTK'S POSITION TO THE Inception Impact Assessment on the Carbon Border Adjustment Mechanism

Lausunto 2.4. HE laeiksi ulkomaalaislain sekä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 2.4. Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta väliaikaisesta poikkeamisesta yhteisöläinsäädännön kokousmenettelyä koskevis-ta säännöksistä koronavirusepidemian leviämisen rajoittamiseksi

Lausunto 7.4. Yrittäjyysstrategia

Lausunto 8.4. Hallituksen esitysluonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla koronavirusepidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi säännöksiksi

Lausunto 15.4. Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta osakeyhtiölaista, asunto-osakeyhtiölaista, osuuskuntalaista, yhdistyslaista ja eräistä muista yhteisölaeista Covid-19 epidemian leviämisen rajoittamiseksi

Lausunto 16.4. Hallituksen esitys eduskunnalle maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla COVID-19 -epidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi laeiksi

Lausunto 20.4. MTK'S POSITION TO THE Inception Impact Assessment on Sustainable Finance – EU Classification System for Green Investments

Lausunto 20.4. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maaseudun yritysten väliaikaisesta tuesta

Lausunto 23.4. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi poronhoitolain muuttamisesta

Lausunto 27.4. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021-2024: Metsäasiat

Lausunto 30.4. O 5/2019 vp Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 – 2023

Lausunto 30.4. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta 2021-2024

Lausunto 30.4. Asia: O 5/2019 vp Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 – 2023

Lausunto 4.5. Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunto 6.5. Lausunto koskien hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan Covid-19-epidemien johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä

Lausunto 8.5. Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä (HE 65/2020 vp) eduskunnalle laiksi

ulkomaalaislain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 8.5. Lausunto eläintautilain uudistamisesta EU:n eläinterveys säännösten täytäntöönpanemiseksi

Lausunto 14.5. työttömyysetuuden sovittelua ja liikkuvuusavustusta koskevat väliaikaiset poikkeukset

Lausunto 14.5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunto 18.5. Esitys alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta

Lausunto 18.5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi taimiaineistolain muuttamisesta

Lausunto 18.5. Lausuntopyyntö viidestä maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta taimiaineiston tuottamisesta, markkinoimisesta ja maahan tuonnista

Lausunto 18.5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki)

Lausunto 20.5. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maitotuotteiden, hedelmien ja vihannesten koulujakelutuesta lukuvuonna 2020-2021

Lausunto 25.5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väliaikaisista poikkeuksista työttömyysturvakiin covid-19-epidemian vuoksi annetun lain muuttamisesta

Lausunto 26.5. Lausunto henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Lausunto 26.5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta

Lausunto 26.5. Lausunto henkilötunnuksen uudistamista pohtineen työryhmän loppuraportista

Lausunto 1.6. Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi elintarvikemarkkinalain

ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 ja 6 §:n ja muuttamisesta

Lausunto 2.6. lausunto hallituksen esitysluonnoksesta jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunto 8.6. Asia: Valtioneuvoston selvitys ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma” (E 36/2020 vp)

Lausunto 8.6. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 48 §:n muuttamisesta

Lausunto 8.6. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulain muuttamiseksi (luonnon monimuotoisuutta edistävien kunnostus- ja hoitotoimien tukeminen) ja luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi perinnebiotooppien kunnostuksen ja hoidon tuesta

Lausunto 10.6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta

Lausunto 11.6. Luonnos asetukseksi ravinteiden kierrätyksen hankkeisiin myönnettävästä valtionavustuksesta

Lausunto 12.6. Hallituksen esitysluonnos laiksi laajakaistarakentamisen tuesta

Lausunto 12.6. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta

Lausunto 18.6. Lausuntopyyntö lausunnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi kiinteistönmuodostamislain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunto 22.6. Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportti

Lausunto 26.6. Asia: Lausunto ehdotuksesta Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi afrikkalaisen sikaruton vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunto 26.6. Lausunto selvityksestä koskien investointien tehokasta lupamenettelyä säädetyn aikarajan puitteissa

Lausunto 29.6. Lausunto ehdotuksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi alkuperäisrotujen geenivarojen säilyttämiseksi kerättävälle lampaiden ja vuohien spermalle eläintautien

vastustamiseksi asetettavista vaatimuksista

Lausunto 30.6. Luonnos hallituksen esitykseksi elintarvikelaiksi sekä laeiksi terveydensuojelulain muuttamisesta ja sakan toimeenpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunto 30.6 Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta karhukiintiöksi 2020-2021

Lausunto 7.7. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koskien itämerennorpan metsästyistä metsästysvuonna 2020-2021

Lausunto 7.7. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi pyyntiluvalla sallittavasta Euroopan majavan metsästyksestä metsästysvuonna 2020-2021

Lausunto 7.8. Luonnos Valtioneuvoston asetuksesta metsästysetuksen muuttamisesta

Lausunto 11.8. Lausunto MMM Rehulaki MTK

Lausunto 13.8. Lausunto MMM asetus siemenseokset

Lausunto 17.8 Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi

Lausunto 24.9. Lausuntopyyntö asetusmuutoksesta koskien MYEL- ja MAATA-maksujen eräpäiviä

Lausunto 28.9 Asia: K 2018/2020 vp, Ilmastovuosikertomus 2020

Lausunto 29.9 Luonnos hallituksen esitykseksi koskien Ahvenanmaan mediamaksun vähennykselpoisuutta sekä luonnon- ja vesisensuojelun tähtävien tukitoimenpiteiden verovapautta, VM120:00/2020

Lausunto 30.9. Oikeudellinen selvitys yritysvastuulaista

Lausunto 1.10 Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maatalan investointituen kohdentamisesta annetun asetuksen 3 ja 19 §:n muuttamisesta

Lausunto 2.10. Lausuntopyyntö: luonnos vesienhoidon järjestämisasiasetuksen muuttamisesta (liite 6)

Lausunto 2.10. Lausuntopyyntö vesienhoitoalueista annetun asetuksen liitteen 1 ja 2 muuttamisesta

Lausunto 2.10 Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnon-alan eräiden tietojenluovutussäännösten muuttamisesta (HE 133/2020 vp)

Lausunto 5.10 Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle elinkeinotulon, maatilatalouden tulon ja metsätalouden pääomatulon kertapoisto- ja menojäätännösrajojen korotuksista

Lausunto 6.10 MTK:n lausunto kirjalliseen lausuntopyyntöön Eurooppalainen ilmastolaki ja E 118/2020 vp EU:n uusi ilmastotavoite

Lausunto 12.10. Hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Lausunto 13.10. U 73/2018 vp, UJ 30/2020 vp Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset

Lausunto 14.10. ASIA: HE 146/2020 VP: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Lausunto 14.10. HE 146/2929 VP Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Lausunto 15.10. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021, maatalous, maatalouden kannattavuus, maataloustulo ja kannattavuuden parantaminen

Lausunto 16.10 Asiantuntijakuuleminen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta (HE 152/2020 vp)

Lausunto 16.10 HE 151/2020 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 7 ja 48 §:n muuttamisesta

Lausunto 20.10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta

Lausunto 20.10. Lausuntopyyntö koskien yritysten määräaikaista kustannustukea koskevan lain (508/2020) muuttamista

Lausunto 22.10 Hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2021

Lausunto 2.11. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta

Lausunto 4.11. Asia: Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle eläintautilaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 175/2020 vp)

Lausunto 4.11 Hallituksen esitysluonnos rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

Lausunto 5.11. Lausunto asiasta: HE 186/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuttamisen tuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto 6.11 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kausityölain muuttamisesta

Lausunto 9.11. Asia: K 18/2020 vp, Ilmastovuosikertomus 2020

Lausunto 10.11. Viite: Kirjallinen kuuleminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto 10.11 Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta

Lausunto 10.11 HE 187/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä

Lausunto 12.11 Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle rehulaiksi sekä laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 200/2020 vp)

Lausunto 12.11. Asia: HE 167/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Lausunto 13.11 Asia: Uudistettu kauppapolitiikka, vahvempi EU – EU-kuuleminen

Lausunto 16.11 Lausunto hallituksen esityksestä (HE 220/2020 vp) eduskunnalle eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamisesta

Lausunto 19.11. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi työterveyshuoltolain 3 §:n muuttamiseksi

Lausunto 23.11 LAUSUNTO KAA 9/2019 vp Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla

Lausunto 23.11. Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 23.11. LAUSUNTO KAA 9/2019 vp Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla

Lausunto 27.11 Lausunto valtioneuvoston asetuksesta sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2021 maksettavasta kansallisesta tuesta

Lausunto 27.11. MTK lausunto metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotukijärjestelmän sulkeminen

Lausunto 30.11. Lausunto EU:n strategiasta metaanipäästöjen vähentämiseksi

Lausunto 2.12. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa VNS 3/2020 vp

Lausunto 2.12 Luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeissa

Lausunto 3.12 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eläinten kuljetuksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto 3.12. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta

Lausunto 3.12. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi suomen metsäkeskuksen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunto 7.12. Lausunto luonnoksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi energiaviraston maksullisista suoritteista annetun työ- ja elinkeinoministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunto 7.12. MTK lausunto luonnoksesta Valtioneuvoston asetukseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista

Lausunto 7.12. Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi laeiksi yksityistielain 58 §:n muuttamisesta ja luotsauslain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 7.12. Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa VNS 3/2020 vp

Lausunto 11.12. lausunto århusin yleissopimuksen kuudennesta kansallisesta täytäntöönpanoraportista

Lausunto 15.12. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi rehualan toiminnanharjoittamisesta

Lausunto 17.12. Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, täydentävä kuuleminen

Lausunto 22.12. Liikennealan kestävän kasvun ohjelma

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK

Simonkatu 6, 00100 Helsinki
PL 510, 00101 Helsinki

